

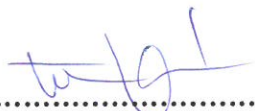
Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központ

**IV/ 17 - 12 /2024. iktatószámú
Munkavédelmi szabályzata**

Hatályos: 2025. január 1-től

Ezzel egyidejűleg a IV/24-9/2023. sz. Egyéni védőeszközök juttatási rendje hatályát veszti.

Készítette: TSR Safety Kft
2200 Monor, Kossuth Lajos u. 112. fszt.2.

Tusor Péter
munkavédelmi technikus
19/2/18/2015.

TSR Safety Kft
2213 Monorierdő, Holló u. 15.
Cg.szám: 13-09-191237
Adósz.: 26230908-2-13
Szála.: 11742283-23214840

Kiadta:

Lehoczki Klára
intézményvezető

I. Fejezet

Célja, hatálya, általános rendelkezések

1. A Munkavédelmi Szabályzat (a továbbiakban: MVSZ) célja, hogy szabályozza az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeit a szervezeten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében, megelőzve ezzel a munkabaleseteket és a foglalkozással összefüggő megbetegedéseket.

2. Szervi hatály

Az MVSZ kiterjed a Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központ költségvetési szervre (a továbbiakban: intézmény).

3. Tárgyi hatály

Az MVSZ az intézmény teljes működésére vonatkozóan szabályozza az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést, a munkakörülményeket, az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek és nemzeti szabványoknak megfelelően. Kiemelten a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) és végrehajtási rendeletei alapján szabályozza a belső munkavédelmi rendet és követelményeket, a munkavállalók jogait és kötelezettségeit, a munkavállalók alkalmazásának feltételeit, a munkavédelmi oktatás és vizsgáztatás rendjét, a védő- és tisztálkodási eszközök juttatásának szabályait, a munkavégzésre vonatkozó általános és speciális rendelkezéseket.

4. Területi hatály

Az MVSZ hatálya kiterjed az intézmény székhelyére és telephelyeire, az intézmény tevékenységi körébe tartozó minden szervezeti egységre (létesítmények, raktárak, irodák, konyhák, egészségügyi intézmények stb.) és az ezekben folytatott tevékenységre.

5. Személyi hatály

- 5.1. Az MVSZ személyi hatálya kiterjed az intézményben foglalkoztatott közalkalmazottra, valamint megbízási vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló munkavállalóra (a továbbiakban együtt: munkavállaló), illetve ezen személyek által végzett szervezett munkavégzésére és tevékenységére. Szervezett munkavégzésnek minősül a munkáltató által kezdeményezett, irányított vagy jóváhagyott sport vagy kulturális rendezvényen való részvétel, továbbá egyéb társadalmi munka, függetlenül annak helyétől és idejétől.
- 5.2. Az MVSZ egyes rendelkezései kiterjednek az intézménybe irányított, valamint munkaviszonyon kívül bármilyen okból ott tartózkodó személyekre (például ügyfelek, látogatók), egyéb jogviszony keretében foglalkoztatott, szervezett munkavégzést végző más munkaadók munkavállalóira a szerződéses megállapodásokban foglaltakkal összhangban.
- 5.3. Az MVSZ kiterjed az intézmény területén szerződéses jogviszony alapján szervezett munkavégzést végző más munkavállalókra, önálló jogi személyekre, akik a saját munkavédelmi tevékenységükért teljeskörűen felelősek.

Általános rendelkezések

1. Az MVSZ előírásaitól eltérést indokolt esetben az intézményvezető engedélyezhet, amelyről az érintett munkavállalókat tájékoztatni kell.
2. Az MVSZ előírásait a hatálya alá tartozó minden személy köteles megismerni és betartani, a munkavállalókkal történő megismertetésről az intézményvezető gondoskodik.

3. Az MVSZ rendelkezéseinek megszegése a cselekmény vagy az annak nyomán bekövetkezett esemény (személyi sérülés, műszaki kár stb.) súlyosságától és jellegétől függően fegyelmi, szabálysértési, illetve büntetőeljárást vonhat maga után.
4. **Az intézmény a tevékenysége és létszáma figyelembevételével a I.veszélyességi osztályba tartozik.**

II. Fejezet

Munkavédelmi ügyrend

Általános rendelkezések

1. Az intézményekben munkát végzőknek joguk van az egészséges és biztonságos munkafeltételekhez.
2. Az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása – a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban – a munkáltató kötelessége. Megvalósításának módját – a jogszabályok és a szabványok keretein belül – a munkáltató határozza meg.
3. A munkáltató felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért
 - felelősségét a munkavállalók munkavédelmi kötelezettségei nem érintik,
 - a munkáltatói feladatok teljesítésével összefüggésben keletkező költségeket és egyéb terheket a munkavállalóra hárítani tilos.
4. A munkáltatónak és a munkavállalóknak, az Mvt.-ben és a munkavédelemre vonatkozó egyéb jogszabályokban meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során együtt kell működniük.
5. A munkavédelemmel kapcsolatos minden eljárás során az adatok (személyes, különleges és közérdekű adatok, állami, szolgálati, üzemi és üzleti titkok) védelmét a vonatkozó jogszabályok szerint kell biztosítani. Az adatok statisztikai célra csak személyazonosításra alkalmatlan módon adhatók át, használhatók fel.
6. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles figyelembe venni az alábbi általános követelményeket
 - a veszélyek elkerülése,
 - a nem elkerülhető veszélyek értékelése,
 - a veszélyek keletkezési helyükön történő leküzdése,
 - az emberi tényező figyelembevétele a munkahely kialakításánál, a munkaeszközök és a munkafolyamat megválasztásánál, különös tekintettel az egyhangú (vagy kötött ütemű) munkavégzés időtartamának mérséklésére, káros hatásának csökkentésére, a munkaidő beosztására,
 - a műszaki fejlődés eredményeinek alkalmazása,
 - a veszélyes munka helyettesítése veszélytelennel vagy kevésbé veszéllyessel,
 - egységes és átfogó megelőzési stratégia kialakítása, amely kiterjed a munkafolyamatra, a technológiára, a munkaszervezésre, a munkafeltételekre, a szociális kapcsolatokra és a munkakörnyezeti tényezők hatására,
 - a kollektív műszaki védelem elsőbbsége az egyéni védelemhez képest,
 - a munkavállalók megfelelő utasításokkal történő ellátása.
7. A munkáltató köteles minőségileg, illetve (szükség esetén) mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel
 - az alkalmazott munkaeszközökre, a veszélyes anyagokra és készítményekre,
 - a munkavállalókat érő terhelésekre,
 - a munkahelyek kialakítására.
8. Az értékelés alapján megelőző intézkedések hozása, amelyek biztosítják a munkakörülmények javulását, beépülnek valamennyi irányítási szinten végzett tevékenységbe.
9. A munkáltató az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés munkáltatói feladatainak teljesítése érdekében köteles

- a jogszabályban meghatározott módon elegendő, de legalább a megjelölt időtartamra és szakképesítési feltételekkel munkavállalót kijelölni vagy foglalkoztatni (vagy e feladatok ellátására polgári jogi szerződés alapján külső szolgáltatót igénybe venni), részére valamennyi munkavédelemmel összefüggő információt megadni és biztosítani a szükséges tárgyi, szervezési feltételeket,
 - a munkavállalók felé a tájékoztatási kötelezettségének eleget tenni (2. melléklet), a szükséges munkavédelmi tartalmú információkat kellő időben megadni,
 - rendszeresen meggyőződni, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik-e, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket,
 - megfelelő munkaeszközöket biztosítani a munkavállalóknak, figyelembe véve a munkavégzés körülményeit, illetve az azzal összefüggő veszélyeket,
 - a tudomására jutó rendellenességet, illetve az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzésével kapcsolatos bejelentést haladéktalanul kivizsgálni, a szükséges intézkedéseket megtenni, az érintetteket értesíteni, és közvetlen veszély esetén a munkavégzést leállítani,
 - a munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések esetén az erre vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően eljárni,
 - biztosítani a védőeszközök rendeltetésszerű használatát, használhatóságát, védőképességét, kielégítő higiénias állapotát, szükséges tisztítását, karbantartását (javítását), pótlását,
 - a változó körülményekhez igazodva megtenni a szükséges intézkedéseket a munkakörülmények javítására,
 - megfelelő intézkedésekkel biztosítani az elsősegély-nyújtást, az orvosi sürgősségi ellátást, a munkahely jellege szerinti mentési, elhárítási, munkahely kiürítési, tűzvédelmi feladatok ellátását biztosító személyi, tárgyi, szervezési feltételeket, valamint, hogy szükség esetén a feladatok ellátása érdekében haladéktalanul fel lehessen venni a kapcsolatot a külső szolgáltatókkal, szervekkel, [mentési, tűzriadó, katasztrófavédelmi prevenciós tervek készítése].
9. A munkáltató köteles a munkavállalókkal (és a munkavédelmi képviselővel) tanácskozni, biztosítani részükre, hogy részt vehessenek az egészségre és a biztonságra vonatkozó, munkavédelemmel kapcsolatos munkáltatói intézkedés kellő időben történő előzetes megvitatásában. A munkavállalókkal folytatandó tanácskozás előírásait a 3. melléklet tartalmazza.
10. A munkáltató a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozó építési beruházás és szolgáltatás megrendelése esetén mint ajánlatkérő köteles a dokumentációban megadni azoknak a szervezeteknek (hatóságnak) a nevét és címét (elérhetőségét), amelyektől az ajánlattevő megfelelő tájékoztatást kaphat a munkavállalók védelmére és a munkafeltételekre vonatkozó kötelezettségekről, amelyeknek a teljesítés helyén és a szerződésteljesítése során meg kell felelnie.
11. A munkáltatóval kötött megállapodás alapján távmunkavégzés a munkavállaló által biztosított munkaeszközzel is történhet. A munkáltató ez esetben köteles betartani az Mvt. távmunkavégzésre vonatkozó előírásait, valamint ellenőrzési kötelezettségének eleget tenni.
12. A Kőbányai Önkormányzat biztosítja
- a munkavédelmi felelős feladatainak ellátását külső szolgáltató igénybevételeével megbízási szerződés keretében, a jogszabályi előírásoknak megfelelő képesítésű munkavédelmi szakember útján (a továbbiakban: munkavédelmi felelős),
 - a költségvetési rendeletben a munkavédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásának fedezetét,
 - megbízási szerződéssel a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást,
 - a személyzeti vizsgálat megszervezését és az intézményvezető vonatkozásában a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatot a Kőbányai Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) személyügyekért felelős szervezeti egysége által.
 - a munkabalesetek figyelemmel kísérését, amelyekről a Hivatal munkavédelemért felelős szervezeti egysége nyilvántartást vezet.

Az intézményvezető munkavédelmi feladatai

1. Az intézményben irányítja a munkavédelmi tevékenységet, személyi felelősséggel tartozik az Mvt.-ben előírtak maradéktalan betartásáért és végrehajtásáért.
2. Gondoskodik arról, hogy – jogszabályi előírás alapján – a munkavállalók munkaszerződésében vagy

munkaköri leírásában a feladatok között rögzítésre kerüljön a munkavégzésre vonatkozó szabályok, előírások és utasítások betartási kötelezettsége, a vezető beosztású munkavállalóknál az időközi beszámoltatás kötelezettsége.

3. Gondoskodik a munkaköri leírás biztosításáról, amelynek tartalmaznia kell a munkakörre előírt munkavédelmi (és tűzvédelmi) feladatokat.
4. Jogosult a szükséges munkavédelmi intézkedés megtételére.
5. Munkavédelmi kérdésekben csak vele egyeztetve lehet intézkedni.
6. Gondoskodik az előzetes és időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálatra küldésről, illetve, ha a munkakörre előírt, a higiénés és szakmai alkalmassági (pályaalkalmassági) vizsgálatra küldésről.
7. Új belépő munkavállalónál gondoskodik a munkavédelmi oktatásról, egyidejűleg oktatási szakanyagot ad át részére, és gondoskodik az oktatást igazoló nyilvántartó lap személyi anyagban történő elhelyezéséről.
8. Felelős az intézmény munkavédelmi rendjéért és az ott dolgozók testi épségéért, ezért folyamatosan ellenőrzi, hogy a munkahelyek a munkavédelmi követelményeknek megfelelnek-e. Az előforduló hiányosságokat, rendellenességeket megszünteti, a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszi.
9. Részt vesz az intézmény munkavédelmi ellenőrzésén.
10. Az intézményben bekövetkezett munkabalesetet azonnal jelzi a munkavédelmi felelősnek és a jelenti a jogszabályban meghatározott szerveknek, valamint intézkedik a hasonló balesetek megelőzéséről, továbbá részt vesz a munkabalesetek kivizsgálásában, közreműködik a szükséges dokumentumok elkészítésében, gondoskodik a dokumentumok továbbításáról a jogszabályban meghatározottak részére.
11. A munkabaleseti jegyzőkönyvet tájékoztatásul megküldi a Hivatal munkavédelemért felelős szervezeti egységének.
12. Figyelemmel kíséri az egyéni védőeszközök és védőfelszerelések használatát, állapotát.
13. Ellenőrzi, hogy a dolgozók munkaképes állapotban érkeztek-e a munkahelyre. Azt a dolgozót, aki munkavégzésre alkalmatlan, a munkahelyről azonnal eltávolítja.
14. Rendszeres kapcsolatot tart a munkavédelmi felelőssel, és az intézményen belül kijelöli a munkavédelmi ügyintézőt.

A munkavédelmi felelős feladatai

1. Munkavédelmi feladatát az intézményvezetőnek közvetlenül alárendelve látja el.
2. A munkavédelmi felelős jogosult:
 - az intézmény területén bármikor, külön engedély nélkül, munkabiztonsági ellenőrzést tartani,
 - a szükséges munkavédelmi intézkedés megtételére mindenre és mindenkre vonatkozóan,
 - a munkavédelmi szabályok megszegéséért felelős személlyel szemben eljárást kezdeményezni.
3. A munkavédelmi szempontok érvényesítése érdekében véleményezési joga van beruházási, fejlesztési és felújítási tárgyalásokon, felkérés esetén a javaslatait, észrevételeit írásban köteles eljuttatni az intézményvezetőhöz.
4. Munkavédelmi kérdésekben csak vele egyeztetve lehet intézkedni.
5. Elkészíti az MVSZ (és módosításai) tervzetét, és véleményezésre megküldi a Hivatal jogi ügyekért felelős szervezeti egységének.
6. Gondoskodik az esedékes szemlék adminisztratív előkészítéséről, elkészítteti a szemlejegyzőkönyvet, és annak eljuttatását biztosítja a jegyzőkönyvben nevesítetteknek.
7. Ellenőrzi és ellenőrizteti a feltárt hiányosságok megszüntetését.
8. Megtartja a munkavédelmi oktatásokat és közreműködik a szükséges adminisztráció elvégzésében.
9. Közreműködik a munkabalesetek kivizsgálásával kapcsolatos dokumentumok eljuttatásában a jogszabályban meghatározottak részére.
10. Közreműködik a munkavédelem ügyviteli tevékenységével kapcsolatos feladatok koordinálásában (jelentések, nyilvántartások elkészítésében stb.), kezeli a munkavédelmi iratokat.
11. Folyamatosan figyelemmel kíséri, beszerzi és propagálja a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, információkat, anyagokat.

12. Biztosítja és ellenőrzi, hogy a karbantartások során az intézmény dolgozói által végzett munkák során a munkavédelmi előírások érvényesüljenek.
13. Gondoskodik arról, hogy az intézmény területén tevékenységet végző külső kivitelezők, szolgáltatók a szükséges munkavédelmi ismereteket – a szerződésben (18. melléklet) meghatározott módon – megismerjék és a munkavégzés során azokat betartsák. Szükség szerinti mértékben és módon közreműködik az egy időben, egy helyen tevékenységet végző külső kivitelezők, szolgáltatók munkavégzésének összehangolásában, a jogszabályban előírtaknak megfelelően.
14. Kötelezően részt vesz a hatósági, felügyeleti ellenőrzéseken, intézkedik és biztosítja az ellenőrzés során feltárt munkavédelmi hiányosságok megszüntetését.
15. Gondoskodik arról, hogy csak olyan gépek és berendezések kerüljenek beszerzésre, illetve csak olyan gépekkel és berendezésekkel történhessen munkavégzés, amelyek megfelelnek a biztonsági előírásoknak.
16. Elkészíti a munkavédelmi kockázatértékelést és annak legalább 3 évenkénti felülvizsgálatát.

A munkavédelmi ügyintéző feladatai különösen

1. Megszervezi a munkavédelmi oktatást, amelyről nyilvántartást vezet.
2. Nyilvántartást vezet a védőeszközökről (23. melléklet).
3. Kapcsolatot tart a munkavédelem területén érintettekkel, különösen a munkavédelmi felelőssel.

A munkavállaló munkavédelmi kötelezettségei és jogai

1. A munkavállaló kötelezettségei:
 - A munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munka végzésére vonatkozó jogszabálynak, szabvány előírásoknak, belső utasításoknak megfelelően végezheti munkáját.
 - A munkavállaló a munkavégzés ideje alatt nem állhat alkohol, pszichotrop (drog) készítmények, kábulatot okozó gyógyszerek hatása alatt, amelyek a munkavégzés biztonságát veszélyeztetik. Azonnal jelentenie kell munkahelyi vezetőjének, ha állapota ettől eltérő vagy rosszullét jelentkezik nála.
2. A munkavállaló különösen köteles:
 - A rendelkezésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt a rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni.
 - Az egyéni védőeszközt a rendeltetésének megfelelően használni és tőle elvárhatóan a tisztításáról gondoskodni.
 - Munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot (munkaruha, védőruha), lábbelit (munkalábbeli, védőlábbeli) viselni.
 - Munkaterületén a munkahelyi fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani.
 - Munkáját olyan figyelemmel és körültekintéssel végezni, melyet az adott munkatevékenység veszélyességi jellege, illetve a munkatevékenység biztonsága megkövetel.
 - A munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani, és azokat a munkavégzés során alkalmazni.
 - A munkakörére előírt előzetes és időszakos, munkaköri speciális szakirányú, valamint a rendkívüli és záró orvosi vizsgálatokon; a munkavédelmi oktatásokon részt venni.
 - Rendkívüli helyzet, illetve veszélyt jelentő rendellenesség, üzemzavar észlelése esetén:
 - a munkát azonnal abbahagyni,
 - tőle elvárhatóan módon a rendellenes helyzetet megszüntetni, vagy törekedni annak csökkentésére,
 - a rendellenes helyzetet felettesének jelenteni és intézkedését kérni.
3. A munkabalesetet, sérülést, rosszullétet azonnal jelenteni kell a felettes vezetőnek.
4. Együtt kell működnie a munkafeltételeket ellenőrző vezető munkavállalókkal, hatóságokat képviselő szakemberekkel.
5. A munkavállaló jogai:

6. A munkavállaló jogosult
 - az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzéshez szükséges feltételek megteremtésére, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítására,
 - az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésére bocsátására, a betanuláshoz való lehetőség biztosítására,
 - a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, az előírt védőítal, valamint a tisztálkodó szerek és a tisztálkodási lehetőség biztosítására.
7. A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért.
8. A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal az életét, az egészségét vagy a testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.
9. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat is veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a munka teljesítését meg kell tagadnia. Veszélyeztetésnek minősül különösen a szükséges védőberendezések működésképtelensége, egyéni védőeszközök hiánya.

III. Fejezet

Az alkalmazás munkavédelmi és egészségügyi feltételei

Az alkalmazás általános munkavédelmi feltételei

1. A munkavállaló csak olyan munkára és akkor alkalmazható, ha
 - annak ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik,
 - foglalkoztatása az egészséget, testi épséget – illetőleg a fiatalok egészséges fejlődését – károsan nem befolyásolja,
 - foglalkoztatása az utódaira veszélyt nem jelent,
 - mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti (a munkájával kapcsolatos veszélyeket és ártalmakat megismeri, a biztonsági előírásokat betartja és magatartása a munkahelyi biztonságot erősíti),
 - a munkára – külön jogszabályokban meghatározottak szerint (higiénés és szakmai orvosi alkalmasság, szakképzettség, gyakorlat stb.) – alkalmasnak bizonyult,
 - magyar nyelven olyan szinten ír, olvas és beszélget, hogy a munkájával kapcsolatosan kapott információkat pontosan megérti, illetve képes pontos információkat közölni más személyekkel.
2. Az alkalmazásnál – fentiekén túl – figyelemmel kell lenni a nők, fiatalok és az idősebb (nyugdíjas) munkavállalók foglalkoztatásának eltérő, bizonyos esetekben megváltozott munkaképességhez való igazítására.
3. A munkavállalót csak olyan munkával szabad megbízni, amelyre szakmai, egészségügyi szempontból alkalmas, továbbá rendelkezik a feladat biztonságos elvégzéséhez szükséges ismeretekkel, készséggel és jártassággal, ismeri a vészhelyzeti teendőit.
4. A munka egészséget nem veszélyeztető és biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és számú munkavállalót kell biztosítani. Ahol veszély fenyeget, ott egyedül munkát végezni tilos.
5. Ha valamely munkát egyidejűleg két vagy több munkavállaló végez, a biztonságos munkavégzés érdekében az egyik munkavállalót meg kell bízni a munka irányításával, és ezt a többiek tudomására kell hozni.

Az alkalmazás egészségügyi feltételei

1. Az egészségügyi megfelelőségről előzetes munkaköri orvosi alkalmassági és – a külön jogszabályokban meghatározott munkakörökben – higiénés és szakmai orvosi alkalmassági vizsgálat alapján kell dönteni.
2. Az alkalmassági vizsgálatokra küldés a munkáltató feladata, a vizsgálati időpontokat a Hivatal

személyügyekért felelős szervezeti egysége koordinálja. A munkavállalót el kell küldeni

- előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatra: a belépő munkavállalót, a munkaviszony létesítése előtt,
 - előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatra: az áthelyezéssel más munkakörbe kerülő munkavállalót, a munkakör változtatása előtt,
 - speciális szakirányú (higiénés) vizsgálatokra: azt a munkavállalót, akinek leendő munkakörére azt a jogszabály előírja,
 - pályalkalmassági vizsgálatokra a munkavállalót: amennyiben szükséges, jogszabály vagy munkáltatói elvárás alapján (akkreditált intézményben),
 - a munkaviszonyban álló dolgozót hat hónapot meghaladó, egybefüggő távolléte esetén az újbóli munkába állása előtt,
 - időszakos munkaköri és higiénés orvosi alkalmassági vizsgálatra: az érintett munkavállalókat.
3. A munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra küldő nyomtatványon rögzíteni kell a munkakört, a munkavégzés során keletkező ártalmak, veszélyek vagy fizikai igénybevétel fajtáit. Különös gondossággal kell eljárni a munkáltatónak, az orvosnak a hát, derék- és deréktáji sérülések kockázatát megnövelő, egyéni kockázati tényezők fennállása esetén. Egészségügyi könyvhöz kötött munkaköröknél a nyomtatvány mellé az egészségügyi könyvet is mellékelni kell.
 4. A munkáltató csak az orvosi vizsgálat alapján alkalmasnak minősített, a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató szakorvosának írásos nyilatkozata alapján, a nyilatkozatban foglaltak betartásával alkalmazhatja a munkavállalót.
 5. Amennyiben a munkavállaló az előírt orvosi vizsgálaton saját hibájából nem vesz részt, vagy a vizsgálat a választott munkakör betöltésére alkalmatlannak minősíti, a munkavállalóval munkaviszony nem létesíthető.
 6. Azt a munkavállalót, aki a számára előírt vizsgálaton saját hibájából nem vesz részt: a munkavégzéstől el kell tiltani, illetve, ha a „munkakör betöltésére alkalmatlan” minősítést kapott: a tárgyi munkakörben tovább alkalmazni nem szabad. Az intézkedésre a munkahelyi közvetlen felettes vezető (a továbbiakban: felettes vezető) köteles.
 7. Ha az időszakos munkaköri és higiénés alkalmassági vizsgálat eredménye alapján a munkavállaló a jelenlegi munkakörében nem foglalkoztatható, a felettes vezető kezdeményezésére az intézményvezető köteles gondoskodni más munkakörbe történő áthelyezéséről.
 8. Új technológia, új veszélyes anyag alkalmazásba vétele, a munkakörülmények jelentős megváltoztatása előtt, heveny foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció, eszméletvesztéssel járó vagy ismétlődő munkabaleset előfordulását követően, munkahelyi okokra visszavezethető rosszullét, betegség, illetve 30 napos keresőképtelenség után, előre nem várt esemény okozta expozíciót követően, az egészségi állapotban bekövetkezett jelentős változás, valamint 6 hónapos távollétet követően a munkavállalót soron kívüli orvosi vizsgálatra kell küldeni, melynek kezdeményezése a felettes vezető kötelessége.
 9. Soron kívüli alkalmassági vizsgálatot kérhet:
 - a foglalkozás-egészségügyi szolgálat vezetője,
 - a munkavállaló,
 - a munkavállaló munkahelyi vezetője,
 - a munkavállaló háziorvosa, illetve kezelőorvosa,
 - az Nemzeti Népegészségügyi Központ tisztiorvosa,amennyiben azt észleli, hogy a munkavállaló egészségi állapotában olyan változás állt be, mely a munkavállalót az adott munkakör betöltésére alkalmatlanná teheti.
 10. A munkavállaló jogosult a vizsgálatok eredményét megismerni. Kérésére a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató köteles a kért információt megadni, amint ez lehetséges.
 11. Ha a munkavállaló vagy a munkáltató nem ért egyet az elsőfokú egészségügyi szerv véleményével, az orvosi vélemény közlésétől számított 15 napon belül kérheti a munkaköri alkalmasság másodfokon történő elbírálását.

Időszakos munkaköri, higiénés és szakmai orvosi alkalmassági vizsgálat rendje (4. melléklet)

1. A munkaviszony fennállása alatt a munkaköri alkalmasság újbóli elbírálása céljából a

munkavállalóknak időszakos munkaköri, higiénés és szakmai orvosi alkalmassági vizsgálaton kell részt vennie.

2. Ha a dolgozó az időszakos munkaköri, higiénés és szakmai orvosi alkalmassági vizsgálaton, vagy a munkáltató felhívására azon a megadott határidőig nem vett részt: a munkától el kell tiltani, a kieső munkaidőre munkabér nem jár.
3. A munkáltató a foglalkozás-egészségügyi és a munkaegészségügyi szaktevékenység körébe tartozó szolgáltatásokat – arra jogosult szolgáltató (a továbbiakban: foglalkozás-egészségügyi szolgáltató) útján, szerződés keretében – biztosítja.
4. A foglalkozás-egészségügyi szolgáltató az előzetes és időszakos munkaköri, higiénés orvosi alkalmassági vizsgálatokról nyilvántartást vezet.
5. Az időszakos vizsgálatok éves programját a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató készíti el a munkáltatóval egyeztetve.
6. A munkáltatónak a vizsgálati eredményeket tartalmazó dokumentumokat megbízhatóan kell őrizni, azokról áttekinthető nyilvántartást vezetni.
7. A felettes vezetőnek biztosítania kell, hogy a munkavállaló munkaidő alatt, az időszakos vizsgálaton megjelenjen.

Sérülékeny csoportba tartozók foglalkoztatása

[Sérülékeny csoport: munkavállalókat testi, lelki adottságaik, állapotuk következtében a munkavégzéssel összefüggő kockázatok fokozottan fenyegetnek, illetve akik maguk is fokozott kockázatot jelenthetnek munkavégzésük során (fiatalkorúak, terhes, nemrégben szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák, idősödők, nyugdíjasok, megváltozott munkaképességűek, fogyatékosok.)]

Megváltozott munkaképességűek alkalmazása a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével történhet.

1. Nők és fiatalkorúak foglalkoztatása
 - A jogszabályokban felsorolt munkakörökben és munkahelyeken nőket, terhes anyákat és fiatalkorúakat foglalkoztatni tilos.
 - Nő és fiatalkorú nem foglalkoztatható olyan munkakörben, olyan egészségre ártalmas munkakörben, illetve munkakörülmények között, amelyben a munkavégzés az egészségét, a testi épségét illetőleg a fiatalkorú egészséges fejlődését károsan befolyásolhatja, vagy az utódokra fokozott veszélyt jelenthet.
 - A női munkavállalót terhessége megállapításától a gyermekének egyéves koráig, éjszakai munkára, túlmunkára igénybe venni nem lehet.
 - A fiatalkorút éjszakai munkára, túlmunkára igénybe venni nem lehet.
 - Egészségre ártalmas, veszélyes munkakörben foglalkoztatottak túlmunkára nem vehetők igénybe.

Egyéb foglalkoztatási megkötések

1. Szakképesítést, tanfolyami végzettséget igénylő munkakörökben csak a végzettséget bizonyító okirat megléte esetén szabad munkavállalót alkalmazni.
2. A végzettséget igazoló okirat hiteles fénymásolatát a munkavállaló személyi anyagában kell megőrizni.

IV. Fejezet

A munkavédelmi oktatás és vizsgáztatás rendje

Általános előírások

1. **A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló**
 - új belépő esetén munkába állás előtt,
 - hat hónapot meghaladó távollét után munkába állítás előtt,
 - munkahely vagy munkakör megváltozásakor (áthelyezés, átirányítás) munkába állítás előtt,
 - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,

- kockázatok időközbeni megváltozásakor vagy új kockázatok keletkezésekor,
 - munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor, valamint
 - új technológia, anyag bevezetésekor elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzéshez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat.
2. A munkavédelmi oktatási tematika elkészítése a munkavédelmi felelős feladata.
 3. Az oktatás kétféle módon valósulhat meg: személyes és online formában.
 4. A személyes jellegű oktatást a munkavédelmi felelős személyesen tartja meg. A munkáltató az oktatás elvégzését az oktatást igazoló nyilvántartó lapon, vagy a „Munkavédelmi oktatási napló”-ban rögzíti, a tematika megjelölésével, az oktatást végző és a résztvevő(k) aláírásával ellátva.
 5. Amennyiben az oktatás online jellegű, az oktatási tematikáját szintén a munkavédelmi felelős készíti el, a lebonyolításról a munkáltató gondoskodik. a munkaügyi ügyintéző útján. Az online jellegű oktatás tesztfeladataihoz a munkavédelmi felelős a munkáltató részére megoldókulcsot biztosít a tesztfeladatok kijavításához.
 7. A munkavédelmi oktatást munkaidőben kell megtartani.
 8. A szükséges ismeretek elsajátításáig a munkavállaló csak olyan személy felügyelete mellett foglalkoztatható, aki munkavédelmi oktatáson eredményesen részt vett és az adott területen gyakorlata van.

Az oktatás tartalmi követelményei

1. A munkavállalónak meg kell ismernie
 - a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályok által előírt köteleességeket és jogokat,
 - a jogszabályoknak a saját beosztásával, illetve munkájával összefüggő előírásait,
 - az MVSZ vonatkozó rendelkezéseit, valamint
 - a biztonságos és egészséges munkavégzéssel kapcsolatos közlekedésbiztonsági, egészségügyi, tűz- és környezetvédelmi előírásokat, valamint az elsősegélynyújtási alapismereteket.

Munkavédelmi oktatás típusai

1. Az oktatás elméleti és gyakorlati oktatásból áll. Elméleti oktatást a munkavédelmi felelős tartja, a gyakorlati oktatásról a munkavállaló felettes vezetője gondoskodik a munkaügyi ügyintéző útján.
2. Előzetes oktatás minden új felvételes dolgozónál kötelező. Elméleti részét a dolgozó tényleges munkába állása előtt kell megtartani.
3. Ismétlődő oktatás
 - a fizikai- és adminisztratív állományú dolgozók esetében évenként egy alkalommal,
 - szükség esetén – a megváltozott munkakörülményeket vagy új kockázatokat, megelőző intézkedéseket ismertetve – az érintett munkavállalók esetében.
4. Rendkívüli oktatást akkor kell tartani, ha
 - a dolgozó munkakört vagy munkahelyet változtatott,
 - a munkakörülmények jelentősen megváltoztak,
 - eszközökben, technológiában munkavédelemre kiható változás állt be,
 - olyan baleset vagy foglalkozási megbetegedés történt, amelyek ismertetése, illetve megelőzésének módszere tanulságul szolgálhat.
5. Pótoktatás: azokat a dolgozókat, akik az ismétlődő vagy rendkívüli oktatáson bármely oknál fogva nem vettek részt, az akadályoztatás megszűnését követő első munkanapon pótoktatásban kell részesíteni.

Egyéb előírások

6. Az új felvételes dolgozót az elméleti és gyakorlati oktatást követően 10 napon belül be kell számoltatni a munkavédelmi ismeretek elsajátításáról, amely a felettes vezető feladata. A beszámoltatást írásban kell dokumentálni. A sikeres elsajátításig eltelt időben csak olyan személy

felügyelete alatt dolgozhat, aki oktatáson eredményesen részt vett és az adott területen gyakorlata van.

Elsősegélynyújtók oktatása

1. Az Mvt. 46. §-a előírja a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi feltételeinek biztosítását, az elsősegélynyújtó hálózat kiépítésének kötelezettségét.
2. A kijelölt elsősegélynyújtók kiképzéséről és továbbképzéséről a munkáltatónak kell gondoskodnia.
3. A tanfolyamra küldendő személyek kijelölését a munkáltató végzi a munkavállalói állomány ismerete alapján. A kijelölt személy a feladat végzésére alkalmas és könnyen elérhető legyen.
4. Az elsősegélynyújtók kiképzéséért, továbbképzéséért, nyilvántartásáért és az elsősegélynyújtói létszám folyamatos biztosításáért az intézményvezető felelős.

V. Fejezet

Egyéni védőeszközök, védőítal, tisztálkodási szerek és eszközök juttatása

Egyéni védőeszköz juttatása

1. Egyéni védőeszközt kell biztosítani a munkavállalók számára minden olyan esetben, amikor a munkavégzés során fellépő lehetséges ártalmak, károsító hatások műszaki, szervezési intézkedésekkel nem küszöbölhetők ki olyan mértékben, hogy a munkavállalók egészsége, testi épsége ne károsodjék.
2. A kockázatbecslésre, valamint a hatékony védelmet nyújtó védőeszköz kiválasztására vonatkozó adatokat, a mérési eredményeket, a szakértői véleményeket és ajánlásokat, továbbá a védőeszköz juttatásával kapcsolatos egyéb dokumentumokat a munkáltató köteles naprakészen nyilvántartani és azokat az ellenőrzést végző hatóság kérelmére bemutatni.
3. A kockázatbecsléshez, valamint a hatékony védelmet szolgáló védőeszköz kiválasztásához, a védőeszköz-használat szabályainak megállapításához a munkáltató munkavédelmi szakértőt és foglalkozás-egészségügyi szakértőt köteles igénybe venni.
4. A munkáltató a védőeszközt ingyenesen biztosítja, továbbá karbantartás, tisztítás, javítás vagy csere útján gondoskodik arról, hogy a védőeszköz használható, valamint megfelelő higiénés állapotban legyen.
5. A munkáltató a védőeszköz rendelkezésre bocsátásával egyidejűleg a magyar nyelvű tájékoztatót és használati utasítást is köteles a munkavállaló részére átadni.
6. A tájékoztatás és a gyakorlati képzés megtörténtét a munkáltató írásban köteles dokumentálni, azt a dolgozóval aláíratni, továbbá – kérelemre – az ellenőrzést végző hatóságnak bemutatni.

Az egyéni védőeszközök használata

1. A munkakörre kiadott egyéni védőeszközöket a munkavállalók kötelesek rendeltetésszerűen használni. A munkahelyi ellenőrzésre jogosult személyek kötelesek az előírt védőeszközt nem használni, illetve nem rendeltetésszerűen használni ellen eljárást kezdeményezni az intézményvezetőnél. Ezen eljárás körébe esik a védőeszköz szándékos rongálásának esete is. A védőeszközt elidegenítő, elvesztő munkavállaló ellen kártérítési eljárás indítható.
2. A munkáltató a saját dolgozójával azonos egyéni védőfelszerelést köteles biztosítani
 - a területén munkát végző, más munkáltató dolgozóinak (kivéve, ha azt az utóbbi biztosítja a szerződés értelmében), [A Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) szerződésben nevesített nyilatkozattételre jogosult alkalmazottja tájékoztatás ad a külső munkáltatónak mindazokról a veszélyekről és ártalmakról, amelyek a munkavégzés során a telephelyi adottságokból a munkát végzőket érheti és a védekezés egyéni védőeszköz használatát igényli.]
 - az alkalmi, a közhasznú és a társadalmi munkát végzőknek,
 - az ellenőrző szervek dolgozóinak, a látogatóknak a tevékenység jellegének, veszélyeztetettségének mértéke, illetőleg a közegészségügyi érdeknek megfelelően.

3. A telephelyen – nem munkaviszonyban lévő – jogszerűen tartózkodó személyek védőeszközzel történő ellátásáért – amennyiben szükséges – az intézményvezető felelős.
4. A személyi használatra általános jelleggel kiadott védőeszközöket a munkavállalónak kell karbantartania, tisztítania a használati utasítás szerint.
5. A védelemre nem alkalmas védőeszközt (meghibásodott, elhasználódott) azonnal cserélni kell. Ha a csere nem lehetséges, a munkavégzést a munka irányítójának meg kell tiltania. A kiesett munkaidőre a munkavállalót átlagkereset illeti meg.
6. A meghibásodott, elhasználódott egyéni védőeszközt le kell selejtezni. A selejtezett védőeszközök hulladékként (veszélyes hulladékként) kezelendők, kezelésük előírásait meg kell határozni.
7. A munkavállaló a védőeszköz használatáról érvényesen nem mondhat le.
8. Egyéni védőeszköznek kihordási ideje nincs, helyette pénzbírság megváltás sem adható.
9. A védőeszköz nem mehet át a dolgozó tulajdonába, azt haza nem viheti, a kilépő dolgozó az egyéni védőeszközt köteles leadni.
10. A jogszabályban nevesített egyes védőeszközöket időszakos biztonsági felülvizsgálatnak kell alávetni.

A védőeszközök rendeltetésszerű használatának oktatása.

A védőeszközök rendeltetésszerű használatának általános szabályait a munkavédelmi oktatás keretei között kell oktatni. Az oktatási tematika kiterjed a következőkre:

1. A védőeszközök használatának lehetőségei és korlátai. A védőképesség tartalma. A használhatóságra vonatkozó tapasztalatok. A védőeszközök használatának mellőzéséből származó káros hatások. A védőeszközök hatásosságát befolyásoló humán tényezők.
2. Magatartás a védőeszköz használat közbeni meghibásodása esetén.
3. Általános karbantartási és fertőtlenítési szabályok, eljárások.
4. Komplex védőeszközök, speciális védőöltözékek használatának szabályairól a kiadás előtt kell a munkavállalót oktatni és gyakoroltatni.

A védőeszközökkel kapcsolatos feladatok

1. Az intézményvezető feladatai
 - a munkavégzéssel kapcsolatos veszélyek és ártalmak felméréstetése rendszeres ellenőrzötetése (munkavédelmi felelős, foglalkozás-egészségügyi orvos), e tevékenységben együtt kell működnie a munkavédelmi felelőssel és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval (foglalkozás-egészségügyi orvossal), kialakítva az együttműködés módját,
 - az egyéni védőeszközök használatának ellenőrzötetése,
 - az egyéni védőeszközök helyes használatának, karbantartása oktatásának megszervezése,
 - megfelelőségi nyilatkozattal, illetve típusbizonyítvánnyal rendelkező (Európai Unión belül „CE” jelzéssel ellátott) egyéni védőeszközök beszerzése,
 - a beszerzett egyéni védőeszközök bevételezése, nyilvántartása, használatra kiadása,
 - a rendszeresített dokumentumok, védőeszköz-karbantartási utasítások törzspéldányainak nyilvántartása és megőrzése,
 - az egyéni védőeszközök kiválasztása, az éves szükséglet tervezése, beszerzése,
 - a védőeszközök karbantartásának, javításának, tisztításának, fertőtlenítésének megszervezése és bonyolítása,
 - a szabványokban előírt felülvizsgálatok elvégzésének megszervezése és bonyolítása,
 - a védőeszközök selejtezési rendjének meghatározása
 - a leselejtezett védőeszközök elszállításáról, további hasznosításáról intézkedés,
 - a védőeszközökkel kapcsolatos szakmai információk megadása az azt igénylőknek.
2. A munkavállalók feladatai:
 - a számukra kiadott egyéni védőeszközök rendeltetésszerű használatát, karbantartásának a módját elsajátítani és a védőeszközt ezek szerint használni,
 - a védőeszközök használati alkalmasságát óvni,

- a védőeszközöket megőrizni,
 - a védőeszközöket rendszeresen tisztítani,
 - a számukra előírt védőeszköz-karbantartást a ciklusidő szerint megfelelően elvégezni,
 - a védőeszköz elhasználódását a felettes vezetőnek jelezni,
 - a további használatra alkalmatlanná vált védőeszközöket az intézményvezető által kijelölt személynek leadni.
3. Az egyes tevékenységekhez szükséges egyéni védőeszközöknek beazonosíthatóknak kell lenniük, és a változásokat a szabályzatban folyamatosan át kell vezetni. A módosítás az intézményvezető feladata a munkavédelmi felelős javaslata alapján.

Egyéni védőeszközök tárolása, nyilvántartása

1. A személyi használatra általános jelleggel kiadott védőeszközöket a munkavállalók kötelesek tárolni, a speciális tevékenységek elvégzéséhez beszerzett, valamint a készletet képező védőeszközöket a működési területen kell tárolni. A vészhelyzeti védőeszközöket zárható, de minden időben hozzáférhető helyiségben kell elhelyezni.
2. Az intézményvezető gondoskodik a bevételezett, kiadott, tárolt és leselejtezett védőeszközök nyilvántartásáról a munkavédelmi ügyintéző útján. A nyilvántartást naprakészen kell tartani, és készletfogyás esetén a pótlásról – elvárható időn belül – gondoskodni kell.
3. A védőeszközöket úgy kell tárolni, hogy a minősítő jelzések ne rongálódjanak, ne semmisüljenek meg.
4. A védőeszközök kiadásakor az átvételt az átvevővel igazoltatni kell. A védőeszköz visszavételezésénél hasonló módon kell eljárni. Ha a védőeszközhöz a munkáltató használati utasítást is kiadott, azt is vissza kell szolgáltatni.

Egyéni védőeszközök munkakörönkénti juttatását az 5. melléklet tartalmazza.

Védőital-juttatás

1. A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni.
2. Óránként legalább öt-tízperces pihenőidőt kell közbeiktatni.
 - ha a munkahelyi klíma zárttéri munkahelyen: a 24°C (K) EH [korrigált effektív hőmérséklet] értéket meghaladja, valamint
 - a hidegnek minősülő munkahelyeken. Hidegnek minősül a munkahely, ha a várható napi középhőmérséklet szabadtéri munkahelyeken a +4°C-ot, illetve zárttéri munkahelyeken, ha a +10°C-ot a munkaidő 50%-nál hosszabb időtartamban nem éri el.
3. Ha a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyeken a +24°C (K) EH értéket meghaladja, a munkavállalók részére igény szerint, de legalább félóránként védőitalt kell biztosítani az alábbi módon
 - a folyadékvesztésért általában +14-16°C hőmérsékletű ivóvízzel kell pótolni,
 - alkalmas továbbá e célra az azonos hőmérsékletű, ízesített, alkoholmentes ital (cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladhatja meg, vagy mesterséges édesítőszerrel ízesített).
4. Hidegnek minősülő munkahelyen: + 50°C hőmérsékletű teát kell – korlátlan mennyiségben – szolgáltatni. Ízesítéséhez az előző pontban előírtak figyelembevételével cukrot, illetve édesítőszerrel kell biztosítani.
5. A védőital és a tea elfogyasztásához legalább a dolgozók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni. A védőital, valamint a tea készítése, tárolása, kiszolgálása a közegészségügyi követelmények betartása mellett történhet.
6. A védőital-ellátás valamennyi feltételének biztosításáról, a munkavállalókhoz eljutás megszervezését is beleértve, az intézményvezető gondoskodik.

Tisztálkodási szerek és eszközök juttatása

1. Azokon a munkahelyeken, ahol a dolgozó bőrét a munka során szennyeződés éri, vagy az közegészségügyi szempontból indokolt, tisztálkodási szereket, eszközöket kell biztosítani.
2. A tisztálkodási szerekkel, eszközökkel, egészségügyi papírral és fertőtlenítőszerrel történő ellátás valamennyi feltételének biztosítása az intézményvezető feladata.
 - A fizikai és nem fizikai állományú munkavállalók részére: szappant vagy specifikált típusú folyékony szappant kell biztosítani, felszerelt tartókban, kézmosás céljából, valamint kéztörölt, illetve kézszáritót (mosdók, iroda, melegedő, pihenőhely, étkeзде).
 - A fizikai állományú munkavállalóknak havonta jár a fürdéshez egy darab szappan.
 - Azon munkavállalók részére, akiket a munkájukból kifolyóan bőrártalom veszélye fenyeget, és/vagy a tisztálkodás során dörzsölő hatású, bőrt irritáló tisztítószer használata, bőrápoló készítményt kell biztosítani. Bőrápoló készítmény kiválasztásánál a foglalkozás-egészségügyi szolgálattal konzultálni kell.
 - Az öltözőben és konyhán biztosítani kell a munkaidő alatti tisztálkodás lehetőségét.
 - A munkavállaló a bőrvédő készítményt a munkahelyéről nem viheti el, kivéve, ha nem telepített munkahelyen dolgozik.
 - A tisztálkodási szerek, bőrvédő készítmények munkakörönkénti juttatását a 6. melléklet tartalmazza.

VI. Fejezet

A munkavégzésre, munkahelyekre vonatkozó rendelkezések

A munkavégzésre vonatkozó általános követelmények

1. A munkavégzésre vonatkozó általános követelményeket a 7. melléklet tartalmazza.

A munkavégzés tárgyi feltételei

2. A munkavégzés tárgyi feltételeit a 8. melléklet tartalmazza. A munkafolyamatra, technológiára, anyagra vonatkozó követelmények, a veszélyes anyagokra vonatkozó általános előírások a 10. mellékletben, az általános, valamennyi munkaeszközre vonatkozó követelmény a 11. mellékletben, a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjére vonatkozó előírások a 12. mellékletben találhatók.

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményei

3. Csak olyan képernyős berendezés használható, üzemeltethető, illetve a képernyős munkahelyi környezetet úgy kell kialakítani, üzemben tartani, hogy rendeltetésszerű használat esetén ne jelentsen egészségügyi kockázatot vagy balesetveszélyt a munkavállaló számára (13. melléklet).

Létrák, valamint gépek és berendezések használatára vonatkozó előírások (14. melléklet)

Általános szabályok

1. A dolgozót csak olyan munkával szabad megbízni, amelyre a biztonságos és egészséges munkavégzés feltételei szerint szellemileg és fizikailag megfelel, és az előírt munkakörökhöz szükséges munkavédelmi elméleti és gyakorlati ismereteket elsajátította.
2. A munkáltató köteles minden dolgozó részére a biztonságos munkavégzés feltételeit biztosítani.
3. Munkát csak olyan biztonságos műszaki állapotú gépekkel, berendezésekkel, munkaeszközökkel szabad végezni, illetve végeztetni, amelyek rendelkeznek a biztonságot szolgáló szerelvényekkel, védelemmel. A munka megkezdése előtt a használatnak az eszközöket meg kell vizsgálnia, a hiányosságokat meg kell szüntetnie.
4. A dolgozó köteles a technológiai, kezelési, munkavédelmi utasításokat (21. melléklet) betartani.

Munkát csak olyan dolgozó végezhet, aki a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban van, kipihent, káros mellékhatással rendelkező gyógyszer, kábítószernek minősülő készítmény, valamint alkohol befolyása alatt nem áll.

5. Ha a munkakörülmények bárki életét vagy testi épségét veszélyeztetik, a veszélyt köteles a felettes vezetőjének jelenteni, annak elhárításáig munkát végezni tilos.
6. Étkezni, dohányozni csak az erre kijelölt helyeken szabad. Szigorúan tilos a dohányzás minden más helyen!
7. A munkavállalók étkezés előtt (dohányzás után) kötelesek a higiénés követelményeknek eleget tenni.
8. A munkáltató köteles a dolgozók részére megfelelő öltözetet és egészségügyi célokat szolgáló helyiségeket biztosítani.
9. A munkaterületen mindenféle fegyelmeztelenség, mások testi épségének veszélyeztetése szigorúan tilos!
10. Ha valaki bármilyen rendellenességet, veszélyforrást észlel, köteles azt a felettes vezetőjének bejelenteni.
11. Elektromos berendezést, gépet, készüléket vagy szerelvényt csak szakképzett villanyszerelő javíthat, feszültségmentesítés után.

Fokozott munkahelyi védelem

1. Fokozott munkahelyi védelmet kell biztosítani a következő munkahelyeken
 - konyha, tároló,
 - takarító-, tisztító- és fertőtlenítőszereket tároló helyiség,
 - garázs.
2. Ezeken a helyeken
 - ki kell függeszteni a szakmai előírásoknak megfelelő szabályzatokat,
 - veszélyes gépek kezelését csak az arra kioktatott személy végezheti,
 - meghibásodott gépeket, berendezéseket üzemeltetni tilos, javításukról azonnal intézkedni kell,
 - tevékenységet végezni csak előírt védőruhában, védőeszközök alkalmazásával lehet.

VII. Fejezet

Munkavédelmi eljárások rendje

Létesítéssel kapcsolatos munkavédelmi előírások

1. A létesítés során a munkavédelmi követelmények érvényre juttatása a létesítésben közreműködők feladata, melynek teljesítésében együtt kell működniük.
2. A létesítésben közreműködő (tervező, kivitelező) köteles írásban nyilatkozni, hogy az Mvt. 18. § (1) bekezdésben foglaltakat megtartotta, kötelezettségüket a velük kötött szerződésben rögzíteni kell.
3. A munkahelyek, munkaeszközök kialakítása, telepítése, továbbá a munka megszervezése során az ergonómiai szempontokat is figyelembe kell venni.
4. Olyan munkahelyek létesítésénél, ahol mozgáskorlátozott vagy egyéb testi fogyatékos munkavállalókat foglalkoztatnak, illetve előzőek szolgáltatás igénybevétele, ügyintézés céljából megfordulhatnak, a fizikai környezetnek illeszkednie kell az emberi test megváltozott tulajdonságaihoz [a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet].

Munkavédelmi üzembe helyezés

1. Az üzemeltető munkáltatónak a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetését írásban kell elrendelnie.
2. Az üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat. Célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési,

munkakörnyezeti feltételeknek, illetőleg teljesíti az Mvt. 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeket. A veszélyes munkaeszköz üzembe helyezésének alapfeltétele (az adott munkaeszköz vizsgálatán alapuló) megfelelőségi tanúsítvány megléte.

Az előzetes vizsgálat során különösen vizsgálni kell, hogy rendelkezésre állnak-e

- a létesítésben közreműködők írásos nyilatkozatai,
- a munkavédelmi követelmények kielégítését bizonyító mérési eredmények, és ezek dokumentumai (világítás, zaj, klíma, érintésvédelmi, tűzvédelmi szabványossági, villámvédelmi jegyzőkönyv),
- a munkaeszközhöz vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatok, tanúsítványok,
- a szükséges hatósági engedélyek,
- az üzemeltetéshez szükséges magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációk (kezelési, használati, karbantartási, technológiai leírás vagy utasítás).

3. Az előzetes vizsgálatok keretében munkaegészségügyi szempontból a munkáltató köteles felmérni a létesítmény, munkahely, technológia esetében:
 - a veszély jellegét,
 - a veszélyeztetettség mértékét,
 - a veszélyeztetettek körét,
 - meg kell határozni a védekezés leghatékonyabb módozatát, ezen belül részletesen a műszaki és egyéni védelmet, a szervezési és az egészségügyi megelőzési intézkedéseket.
4. A munkahelynek, munkaeszköznek, technológiának a munkavédelmi üzembe helyezés időpontjában hatályos munkavédelmi előírásokat kell kielégítenie. Veszélyes munkaeszköz és technológia újraindításának előfeltétele, hogy megfelelően legalább az újraindítást megelőző munkavédelmi üzembe helyezés idején hatályos munkavédelmi előírásoknak.
5. Veszélyes munkaeszközt, technológiát, annak munkavédelmi üzembe helyezéséig az üzemeltető munkáltató – próba- vagy kísérleti jelleggel, kizáró jogszabályi rendelkezések hiányában – maximum 180 nap időtartamra üzemeltethet.
6. Az üzembe helyezéssel kapcsolatos eljárási rendet az Mvt. 18. §-a és 21. §-a tartalmazza.
7. Az üzembehelyezési engedély kiadására az intézményvezető, illetve az általa megbízott személy jogosult.

Munkavédelmi szempontú használatbavétel

1. Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz esetében – ha annak biztonsága függhet a szerelés körülményeitől – a használatba vétel előtt ellenőrző felülvizsgálatot kell végezni az alábbi esetekben:
 - a szerelést követően és az üzemeltetés megkezdését megelőzően,
 - a munkaeszközön – új munkahelyen történő felállítást megelőzően – szerelési munkát végeztek.
2. Az ellenőrző felülvizsgálat során a megbízott személynek meg kell győződnie
 - a biztonságos szerelésről,
 - az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos működés feltételeiről és körülményeiről.

Felülvizsgálatok rendje

1. Ellenőrző felülvizsgálat
Az Mvt. 21. § (2) és (5) bekezdéseinek hatálya alá nem tartozó munkaeszköznek a szerelését követő, illetve az üzemeltetés megkezdését, valamint az új munkahelyen történő felállítást megelőző – az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos körülmények meglétét ellenőrző – vizsgálata.
2. Időszakos ellenőrző felülvizsgálat
Az Mvt. 21. § (2) és (5) bekezdéseinek hatálya alá nem tartozó munkaeszköznek a – munkáltató által meghatározott gyakoriságú – felülvizsgálata, mely munkaeszköz a használat során bekövetkező elhasználódás, vagy egyéb ok miatt a munkavállalók munkahelyi biztonságát és egészségét veszélyeztető helyzetet idézhet elő.
3. A felülvizsgálatok előírásai
 - A veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz esetében a használatba vétel előtt a biztonságos

szerelésről, az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos működés feltételeiről és körülményeiről a megbízott személynek ellenőrző felülvizsgálat keretében kell meggyőződnie. [Megbízott személy: az a munkavállaló vagy polgári jogi szerződés alapján munkát végző külső szakember, akit a munkáltató meghatározott feladatok (pl. munkaeszköz karbantartása, megvizsgálása, ellenőrző felülvizsgálat, időszakos ellenőrző felülvizsgálat) elvégzésére írásban bíz meg, és rendelkezik a feladat elvégzéséhez szükséges szakmai képesítéssel, tapasztalattal és gyakorlattal.]

- Az ellenőrző felülvizsgálat elvégzésének módját a munkáltató írásban határozza meg. A vizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- A munkáltató gondoskodik arról, hogy az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot a megbízott személy elvégezze.
- Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközöket, a felülvizsgálat gyakoriságát, módját a munkáltató írásban határozza meg, figyelemmel az üzemeltetés körülményeire, a munkaeszközt érintő szabványokban foglaltakra és a gyártó által összeállított használati utasítás, üzemeltetési, karbantartási dokumentációra vonatkozó előírásaira.
- A leghosszabb felülvizsgálati időszak nem haladhatja meg az öt évet.
- A felülvizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyet a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni.
- A felülvizsgálati dokumentációkat az iratkezelési szabályzat szerint kell nyilvántartani és tárolni.

4. Időszakos biztonsági felülvizsgálat (20. mellékelt)

Időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni – a biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében – a veszélyes technológiát és az Mtv. 21. § (2) és (5) bekezdésben, valamint a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendeletben felsorolt veszélyes munkaeszközöket, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek felülvizsgálatát jogszabály, szabvány, vagy a rendeltetésszerű és biztonságos üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció előírja.

- Az időszakos biztonsági felülvizsgálatra vonatkozó előírásokat, a hivatkozott jogszabályokban felsorolt veszélyes munkaeszközök jegyzékét és a munkáltatónál felülvizsgálatra kötelezett veszélyes munkaeszközök jegyzékét a 22. melléklet tartalmazza.
- A felülvizsgálati dokumentációk nyilvántartásáról és megőrzéséről az intézményvezető gondoskodik.

5. Az újraindítást megelőző vizsgálat

- Az Mvt. 21. §-ában foglaltak szerinti újraindítási feltételek alá nem tartozó munkaeszközt, ha azzal műszaki okból 30 napot meghaladó ideig munkát nem végeztek, vagy sérülést okozó esemény következett, illetve következhetett volna be továbbá, ha azon átalakítást végeztek, csak akkor lehet ismételten használatba venni, ha azt – az Mvt. 23. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a megbízott személy megvizsgálta, és írásban nyilatkozott a munkaeszköz alkalmasságáról.
- Veszélyes munkaeszköz újraindításáról akkor van szó, ha olyan – munkavédelmi szempontból korábban üzembehelyezett – munkaeszköz, technológia újbóli üzembe helyezésére kerül sor, amelyet műszaki okból egybefüggően 30 napot meghaladóan nem használtak, vagy amelyen teljes szétszereléssel együtt járó javítási munkát végeztek. Újbóli üzembe helyezés az újraindítást megelőző munkavédelmi szempontú vizsgálat után rendelhető el, ami azonos az üzembe helyezést megelőző munkavédelmi szempontú vizsgálattal.

6. Soron kívüli vizsgálat

Ha a veszélyes munkaeszköz – rendeltetésszerű alkalmazás során – közvetlenül veszélyeztetette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, a munkaeszköz megfelelőségét az üzemeltető munkáltatónak soron kívül vizsgálnia (vizsgáltatnia) kell. A vizsgálat elvégzéséig a munkaeszköz működését, illetve használatát meg kell tiltani. A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül, amelyek felsorolását az 1. melléklet tartalmazza.

7. A karbantartást (szerelést) követő vizsgálat

A munkaeszközök rendszeres időközönkénti karbantartása után szükséges, hogy a karbantartás befejezésekor ellenőrizzék a karbantartási munka megfelelőségét, valamint azt, hogy a gép alapvető

biztonsági berendezései megfelelően működnek-e.

Munkavédelmi ellenőrzés

Célja, annak megállapítása, hogy a munkavégzés feltételei, a munkakörülmények, a tárgyi és személyi feltételek megfelelnek-e a jogszabályokban, országos érvényű szabályzatokban, a kötelező alkalmazású nemzeti szabványokban és a munkáltatói utasításokban meghatározott munkavédelmi követelményeknek. Az ellenőrzés formáit külön-külön kell alkalmazni, és célszerű ún. éves ellenőrzési tervben részletesen ütemezni.

1. A munkavédelmi ellenőrzés formái
 - folyamatos vezetői ellenőrzés,
 - egyedi vezetői ellenőrzés (szemle),
 - alkoholos befolyásoltság ellenőrzése.
2. Az ellenőrzésnek legalább az alábbiakra kell kiterjednie
 - a létesítmény (helyiségek, szociális blokkok stb.) állapotára,
 - a munkaeszköz biztonsági állapotára,
 - a munkahelyi rend biztosítására és megfelelőségére,
 - biztonsági berendezések üzembiztonságára,
 - elektromos szekrények megközelíthetősége és zárhatóságára,
 - elektromos szerelvények, berendezések megközelíthetősége és állapotára,
 - közlekedési utakra,
 - egyéni védőeszközök használatára.
3. Az észrevételeket jegyzőkönyvbe kell rögzíteni, és meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a hiányosságok megszüntetésére. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell
 - a szemle idejét,
 - a szemlét végzők nevét, beosztását,
 - az észlelt hiányosságokat,
 - a szükséges intézkedéseket,
 - a hiányosságok megszüntetésének határidejét,
 - a felelős személyek nevét.
4. Folyamatos vezetői ellenőrzés

Minden olyan munkavállaló, aki mások munkájának irányításával van megbízva, felelős azok testi épségéért, egészségéért a munkavégzés során. Saját hatáskörében köteles rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek. Az ellenőrzés megállapításai alapján köteles megtenni a hatáskörébe tartozó megfelelő intézkedést.
5. Egyedi vezetői ellenőrzés (szemle)
 - az intézményvezető évente egyszer – előre meghatározott munkahelyen (telephelyen) – általános munkavédelmi szemlét tart (15. melléklet). A szemlén részt vesz a munkavédelmi ügyintéző, az ellenőrzött munkahely vezetője, a munkavédelmi felelős, és meg kell hívni a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató képviselőjét.
 - az intézményvezető köteles rendkívüli szemlét tartani súlyos munkabalesetek, hiányosságok, üzemzavarok észlelése, jelentése esetén.
6. Alkoholos befolyásoltság ellenőrzése
 - Az intézményekben munkaidőben (és munkaidőn túl is) minden munkavállaló részére tilos az alkoholfogyasztás, munka alkoholmentes állapotban végezhető és szeszestilt az intézmények munkahelyeire bevinni tilos.
 - Az ellenőrző vizsgálatot az erre felhatalmazott személyek végezhetik. A vizsgálatot végző személy köteles gondoskodni a vizsgálat eredményének jegyzőkönyvben történő rögzítéséről.
 - A munka megkezdése előtt szűrőpróbaszerűen, alkoholszondás ellenőrzéseket kell végrehajtani – kiemelten – minden olyan munkakörbe beosztott munkavállalónál, akinél az alkoholos befolyásoltság mások testi épségének veszélyeztetettségét jelentheti, illetve azoknál a munkavállalóknál, akiknél az alkoholos befolyásoltság gyanúja fennáll.
 - Ha a munkavállaló az állapota alkoholtól befolyásolt voltának ellenőrzésére irányuló vizsgálat

elvégzését megtagadja, az alkoholfogyasztást vélelmezni kell.

- Az alkoholos befolyásoltságra irányuló vizsgálat elvégzését megtagadó munkavállaló a munkavégzéstől eltiltandó és emiatt jogszerű a munkabérének megvonása is az eltiltás időtartamára.
- A vizsgálatot végző kötelessége, hogy az ellenőrzést a munkavállaló emberi méltóságának tiszteletben tartásával, udvariasan hajtsa végre.
- Ha a munkavállaló a vizsgálat eredményét vitatja, e kérdés eldöntése érdekében az arra illetékes orvostól véralkohol-vizsgálatot lehet kérni, ezt a munkáltató köteles biztosítani. A véralkohol-vizsgálatot lehetőség szerint Budapest X. kerületben, az intézmény közelében található laboratóriumban kell elvégezni.

VIII. Fejezet

Munkabalesettel, foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos eljárási rend

Munkabaleset bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása

[Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől, időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.]

[Szervezett munkavégzés: a baleset időpontjában munkaviszonyban-, közszolgálati-, közalkalmazotti jogviszonyban, köznevelési foglalkoztatotti, egészségügyi szolgálati jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban, illetve a munkáltató által kezdeményezett, irányított, vagy jóváhagyott társadalmi munka keretében végzett tevékenység.]

[Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkezett balesetnek az a baleset, amely a sérült lakásáról munkahelyére vagy munkahelyéről lakására menet közben éri (ez az ún. üzemi baleset, régi nevén: úti baleset), kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történik, illetve a munkavállaló saját járművével történik, melynek használatára munkáltatóval írásos megállapodást (engedély) kötött a fenti célból.]

1. A munkabalesetet szenvedett dolgozó, illetőleg a baleseti eseményt észlelő személy haladéktalanul köteles a balesetet jelenteni a munkát közvetlen irányító személynek.
2. A munkáltatónak minden bejelentett, illetve tudomására jutott balesetszerű eseményről meg kell állapítania, hogy az balesetnek minősül-e. Ha igen, minősítenie kell, hogy munkabaleset vagy nem munkabaleset.
3. Ha a munkáltató a balesetet munkabalesetnek minősíti, köteles a nyilvántartási, kivizsgálási és bejelentési kötelezettségének eleget tenni az alábbiak figyelembevételével
 - a kötelezettségek elmulasztása szankciót von maga után,
 - a munkaképtelenséggel járó munkabalesetet haladéktalanul ki kell vizsgálni,
 - a munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleset körülményeit is tisztázni kell.
4. A munkavédelmi felelős a tudomására jutott munkabalesetet, illetve a munkaképtelenséget nem eredményező munkabalesetet köteles a „Foglalkozási baleseti napló”-ba bejegyezni.
5. A munkabaleset kivizsgálása a munkavédelmi felelős feladata. A vizsgálat megállapításait „Munkabaleseti jegyzőkönyv”-ben – előírt nyomtatvány – rögzíti, amelyhez szükség esetén további dokumentumokat kell csatolni (meghallgatási jegyzőkönyvek, helyszínrajz, fénykép, határozat stb.), hogy az alkalmas legyen a baleset okának felderítésére, és vita esetén a tényállás tisztázására. A határozatot a Magyar Állam Kincstár készíti el, melyet – a munkabaleseti dokumentumok kézhezvétele után, kitöltve – küld meg a sérültnek és a táppénzes állományba vevő orvosnak. A határozatot másolatban a baleseti anyaghoz kell csatolni.
 - Amennyiben a munkabalesettel összefüggő munkaképtelenség időtartama a „Munkabaleseti jegyzőkönyv”-ben rögzítetthez képest változott, vagy a beküldési határidőig nem volt megállapítható, a munkáltatónak „Módosító munkabaleseti jegyzőkönyv”-et kell kitöltenie a munkaképtelenség időtartamának ismertté válását követően haladéktalanul. A jegyzőkönyv egy-egy példányát mindazon helyekre el kell juttatni, ahová az eredeti jegyzőkönyvet megküldték.
 - Ha a munkabalesetet szenvedett munkavállaló ugyanazon esemény kapcsán, a munkabaleset

időpontjától számított egy éven belül ismételten munkaképtelenné válik, szintén ki kell tölteni a „Módosító munkabaleseti jegyzőkönyv”-et.

6. Üzemi baleset (úti baleset) körülményeinek tisztázásában köteles a munkavédelmi felelős közreműködni. Ennek megállapításait „Üzemi baleseti jegyzőkönyv”-ben (előírt NEAK nyomtatvány) kell rögzíteni, amelyhez további dokumentumokat kell csatolni (meghallgatási jegyzőkönyvet, határozatot stb.), hogy az alkalmas legyen az üzemi baleset okának felderítésére, és vita esetén a tényállás tisztázására.
7. A súlyos, azonnali jelentésre kötelezett munkabalesetet az intézményvezető (akadályoztatása esetén a helyettese) azonnal köteles jelenteni a területileg illetékes munkavédelmi hatóságnál. A halálos kimenetelű munkabalesetről a területileg illetékes rendőrkapitányságot is tájékoztatni kell.

Súlyos balesetnek minősül az a baleset, amely

- a sérült halálát okozta (halálos munkabalesetnek minősül az is, ha a bekövetkezésétől számított egy éven belül a sérült – orvosi szakvélemény szerint – a balesettel összefüggésben életét veszítette),
 - a magzata vagy újszülöttjének halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását okozta,
 - valamely érzékszerv vagy érzékelő-képesség és a reprodukciós képesség elvesztését, illetve jelentős mértékű károsodását okozta,
 - orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást okozott,
 - súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb, két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek) okozta,
 - a beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.
8. A súlyos, azonnali jelentésre kötelezett munkabalesetet az intézményvezető, a felettes vezető és a munkavédelmi felelős vizsgálja ki.
 9. A balesetvizsgálat kötelező eleme a műszaki megfelelőségi vizsgálat. A vizsgálat elvégzése alatt, a hiányosság megszüntetéséig az érintett munkahely, munkaeszköz, egyéni védőeszköz használata, a technológia alkalmazása tilos.
 10. A munkabaleseti jegyzőkönyvet a szükséges dokumentumokkal együtt, kivizsgálás befejezését követően a munkáltató megküldi
 - a sérültnek, halála esetén a közvetlen hozzátartozójának,
 - a baleset helyszíne szerint illetékes munkavédelmi hatóságnak legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig,
 - a társadalombiztosítási kifizetőhelynek legkésőbb a tárgyhót követő hó 5. napjáig (a Hivatal személyügyekért felelős szervezeti egységén keresztül),
 - a táppénzes állományba vevő egészségügyi szolgáltatónak (házi orvos, szakrendelő, kórház) azonnal,
 - a sérült munkahelyi vezetőjének.
 11. Az üzemi baleseti jegyzőkönyvet a szükséges dokumentumokkal együtt, a kivizsgálás befejezését követően a munkavédelmi felelős – a munkavédelmi hatóság kivételével – megküldi az előző pontban felsoroltaknak.
 12. Munkaképtelenséggel járó, illetve munkaképtelenséget nem eredményező munkabalesetről egyaránt „Munkabaleseti nyilvántartás”-t kell vezetni, amely a munkavédelmi felelős feladata. A munkabaleseti nyilvántartást a munkáltató minden, területileg elkülönült szervezeti egységénél külön vezeti. Ezentúl összesített nyilvántartást kell vezetni a munkáltató székhelyén. A nyilvántartás tartalmát jogszabály rögzíti. Célszerű az erre kialakított – kereskedelmi szaktoltokban kapható – napló nyilvántartást használni.
 13. A nyilvántartásban a munkabalesetokról havonta és évente összesítést kell készíteni, és a vizsgálati dokumentumokat öt évig meg kell őrizni.
 14. Ha a munkáltató a baleset kivizsgálásakor megállapítja, hogy a baleset nem tekinthető munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslati lehetőségről a sérültet, halála esetén a közvetlen hozzátartozóját értesíti.
 15. A munkabalesetekkel kapcsolatos kötelezettségeket és eljárási szabályokat az Mtv. V. Fejezete, illetve a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MÜM rendelet tartalmazza.

Foglalkozási megbetegedés bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása

1. A munkavállalókat érő foglalkozási megbetegedés bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet alapján történik. A bejelentendő foglalkozási megbetegedések jegyzékét a rendelet 2. melléklete tartalmazza.
2. A foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos feladatokat a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató végzi.
3. A munkáltató telefonon, telefaxon, e-mailen, táviratban vagy személyesen a népegészségügyi hatóságokat köteles haladéktalanul értesíteni, ha a munkahelyen halálos kimenetelű vagy tömeges foglalkozási megbetegedés fordult elő.
Értesítési kötelezettség akkor is fennáll, ha a foglalkozási megbetegedés munkabaleset következményeként lépett fel.
A foglalkozási megbetegedés körülményeit a munkahely szerint illetékes területi népegészségügyi hatóság vizsgálja ki, és tartja nyilván a vonatkozó jogszabály szerint.

A munkavállalók egészségének és testi épségének sérelméből eredő károk megtérítése (16. melléklet)

1. A munkáltató a tudomására jutott és kivizsgált munkabaleset sérültjét 15 napon belül köteles értesíteni, és részére a rendszeresített nyomtatványt átadni a kárigény előterjesztése céljából.
2. A bejelentett kárigényt a munkáltató köteles véleményezni és elbírálni a jogszabályban előírt határidőn belül.
3. A munkáltató 15 napon belül köteles írásos, indokolt válaszban értesíteni a károsultat az igény elfogadásáról vagy elutasításáról, a jogorvoslati lehetőség megjelölésével.

IX. Fejezet

Kockázatértékelés (17. melléklet)

[A kockázatértékelés a munkáltató munkavédelmi tevékenységének központi és alapvető, meghatározó fontosságú eleme, a veszélyek, ártalmak megelőzésének alapja, illetve a megelőzési intézkedéseket megalapozó munkavédelmi jellegű feladata. Valamennyi tevékenységét erre alapozva kell folytatnia. Fő célja a kockázatok elhárítása, illetve minimálisra csökkentése, továbbá a megteendő intézkedések meghatározása és fontossági szempontból történő rangsorolása.]

1. A munkáltató köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és készítményekre, a munkavállalókat érő terhelésekre (fizikai és biológiai, emberi szociális, pszichés és szervezési tényezők), valamint a munkahelyek kialakítására (munkavégzés, - környezet, klíma).
 - A munkáltatónak írásban kell rögzítenie a kockázatértékelés szempontjai közül a legfontosabbakat
 - a kockázatot súlyosbító tényezők,
 - a fennálló helyzettel való összevetés alapján annak megállapítása, hogy a körülmények megfelelnek-e a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak,
 - illetve megfelelően alacsony szinten tartják-e a kockázatokat, stb.
 - A kockázatértékelési szempontok alapján előzetes tájékoztatást (orientáció) kell adni az elengedhetetlenül fontos vizsgálódási és következtetési tényezőkhöz, azon cél érdekében, hogy minél mélyrehatóbban és körültekintőbben legyenek feltárva a munkavállalókat fenyegető kockázatok.
 - A munkáltató köteles az értékelés alapján olyan megelőző intézkedéseket hozni, amelyek biztosítják a munkakörülmények javulását, beépülnek a munkáltató valamennyi irányítási szintjén végzett tevékenységébe.
2. A munkáltató a kockázatértékelést és a megelőző intézkedéseket köteles
 - 3 évente elkészíteni,

- indokolt esetben soron kívül újra elvégezni, illetve felülvizsgálni,
[Indokolt esetnek kell tekinteni a kockázatok (munkakörülmények, az alkalmazott technológia, veszélyes anyag, készítmény, munkaeszköz, munkavégzés, munkavállalói állomány, munkavédelmi követelmények, műszaki fejlődés) lényeges megváltozását, illetőleg új technológia, veszélyes anyag, munkaeszköz, munkaszervezés bevezetését, alkalmazását.]
 - soron kívül kell elvégezni, illetve felülvizsgálni, ha a kockázatok lényeges megváltozásával munkabaleset, fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés hozható összefüggésbe.
3. A munkáltató felelőssége
- A kockázatértékelés megfelelő színvonalú és megfelelő szakképesítésű személyek által történő elvégzése.
 - A munkavédelmi megelőzési stratégia elkészítéséhez a megfelelő szakképesítésű személyek biztosítása szükséges, mivel annak munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi tartalmának kialakítása munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi szaktevékenység. A megelőzési stratégia tartalma kiterjed a munkafolyamatra, a technológiára, a munkaszervezésre, a munkafeltételekre, a szociális kapcsolatokra és a munkakörnyezeti tényezők hatására.
 - A munkavédelmi hatósági ellenőrzés során a munkáltatónak bizonyítania kell, hogy megtett minden szükséges intézkedést a kockázatok felmérésére és elhárítására, illetve minimálisra csökkentésére. Bizonyítania kell a munkáltatónak, hogy a kockázatértékelésre a törvényben meghatározott határidőt megtartotta.
4. A kockázatértékelés eredményeként a munkáltató felelőssége a következők dokumentálása
- a kockázatértékelés időpontja, helye és tárgya, az értékelést végző azonosító adatai,
 - a veszélyek azonosítása (megnevezése, leírása, jellege, rendszeres vagy időszakos volta),
 - a veszélyeztetettek azonosítása (munkavállalók és mások), az érintettek száma,
 - a kockázatot súlyosbító tényezők,
 - a kockázatok minőségi, illetőleg mennyiségi értékelése, a fennálló helyzettel való összevetés alapján annak megállapítása, hogy a körülmények megfelelnek-e a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, illetve biztosított-e a kockázatok megfelelően alacsony szinten tartása,
 - a szükséges megelőző intézkedések, a határidő és a felelősök megjelölése,
 - az eredményesség ellenőrzése és az értékelés rendszeres felülvizsgálata,
 - a tervezett felülvizsgálat időpontja,
 - az előző kockázatértékelés időpontja.
5. Kockázatértékelési dokumentumok, azok kezelése, kiemelten
- a dokumentumnak tartalmaznia kell a szükséges aláírásokat,
 - a munkáltatónál kialakított rend (Iratkezelési szabályzat) szerint kell a dokumentumokat nyilvántartani,
 - a külön jogszabályban foglaltak szerint, de legalább 5 évig kell megőrizni;
 - a dokumentumokat hatósági ellenőrzéskor kell bemutatni.
6. A kockázatkommunikáció a kockázatbecslés tartalmának, eredményének megismertetése az érintett munkavállalókkal, egyéb személyekkel.

X. Fejezet

Elsősegélynyújtás, mentési terv

Elsősegélynyújtás rendje

[Az elsősegélynyújtás célja, hogy az életet vagy az egészséget veszélyeztető heveny állapot miatt, azonnali egészségügyi ellátásra szoruló személy haladéktalanul – addig is, amíg részére a szükséges orvosi ellátás biztosítható – egészségi állapotának helyreállítására, illetőleg rosszabbodásának megakadályozására irányuló szakszerű ellátásban részesüljön.]

1. Minden munkahelyen a munkaidő alatt, a dolgozók létszámától és a munkahely jellegétől függően kellő számú – műszakonként legalább egy fő – kiképzett elsősegélynyújtónak kell jelen lennie.

Elsősegélynyújtónak olyan munkavállalót kell kijelölni, aki munkaidőben állandóan az adott munkahelyen tartózkodik, továbbá aki alkalmas az elsősegélynyújtói feladatok ellátására, és képes a szükséges tanfolyamokon az ismereteket megszerezni.

2. Minden kinevezett elsősegélynyújtót, a kinevezéstől számított egy hónapon belül oktatásban kell részesíteni, és le kell vizsgáztatni. A tanfolyamot és az oktatást az erre jogosult magánszemély, illetve jogi személy végzi el. Az oktatás után sikeres vizsgát tett elsősegélynyújtók, erről tanúsítványt, igazolványt kapnak. A dokumentum érvényességét, így a következő oktatás időpontját az oktató határozza meg, a mindenkorai jogszabályoknak megfelelően.
3. Az elsősegélynyújtókról nyilvántartást kell vezetni, amiről az intézményvezető gondoskodik. A nyilvántartás egy-egy másolati példányát a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató és a munkavédelmi ügyintéző részére is meg kell küldeni. A nyilvántartás aktualizálásáért az intézményvezető felelős.
4. A munkáltató feladata az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelések (elsősegélynyújtó felszerelés, mentődoboz stb.) biztosítása. Ezeket úgy kell elhelyezni, hogy szükség esetén könnyen elérhetőek legyenek.
 - Az elsősegélynyújtó felszereléseket, mentődobozokat, hordágyat a munkavédelmi szemléken ellenőrizni kell. Az elsősegélynyújtó eszközök beszerzéséről, karbantartásáról, valamint az elhasznált, lejárt vagy használhatatlanná vált gyógyszerek, kötözőszerek és anyagok, továbbá a használhatatlanná vált eszközök azonnali pótlásáról az intézményvezető köteles gondoskodni.
 - A munkahelyeken az elsősegélynyújtó felszerelést jól látható, könnyen elérhető, lehetőleg központi fekvésű, pormentes és elsősegélynyújtásra alkalmas helyen kell készenlétben tartani.
 - Az elsősegélynyújtó felszerelésen fel kell tüntetni, hogy melyik munkahelyhez tartozik.
 - Az elsősegélynyújtó felszerelést a rendeltetésétől eltérő célra felhasználni tilos.
 - Az elsősegélynyújtó felszerelés kezelésével az elsősegélynyújtó személyt kell megbízni.
 - Az elsősegélyhelyet „Elsősegélyhely” feliratú tábla kifüggesztésével, illetve a hozzá vezető utakat – a vonatkozó jogszabályban meghatározott módon – „Elsősegély” jelzésekkel kell megjelölni.
 - Az elsősegélyhelyen – elsősegélynyújtáshoz szükséges tisztálkodásra is – ivóvizet kell biztosítani, továbbá kellő mennyiségű kéztisztítószer, körömkefét és törülközőt is készenlétben tartani.
 - Minden munkahelyen az elsősegélynyújtás módját és eszközeit szemléltető 7 falitáblát kell kifüggeszteni.
 - Az elsősegélynyújtó felszerelések (mentődoboz) elhelyezését biztosítani kell.
 - A munkahely vezetője köteles biztosítani, hogy az elsősegélynyújtás előtt esetleg szükséges műszaki mentés a vonatkozó szabályoknak megfelelően haladéktalanul megtörténjék.
 - Munkabaleset esetében az esetleg szükséges műszaki mentést, valamint az elsősegélynyújtást úgy kell elvégezni, hogy a baleset színhelye a baleset körülményeinek kivizsgálására irányuló hatósági vizsgálat megkezdéséig lehetőleg változatlan maradjon.
 - Ha súlyosabb munkabaleset történt, a munkahely vezetője köteles azonnal
 - a sérült dolgozóhoz orvost hívni,
 - vészhelyzet (sürgősségi ellátás) esetén a 104-es telefonszámon a mentőket értesíteni.
 - A nem súlyos kimenetelű munkabaleset esetében, amennyiben a dolgozó orvosi ellátásra szorul, a munkahely vezetője köteles a dolgozót
 - ha járóképes: szakorvosi rendelőbe, szükség esetén gyógyintézetbe küldeni,
 - ha járóképtelen: orvoshoz, vagy gyógyintézetbe szállíttatni.

Mentési terv

1. A munkáltató a külön jogszabályok figyelembevételével (a tűzvédelemről és a katasztrófavédelemről szóló törvény) veszély esetére köteles intézkedni és megszervezni
 - a munkahely kiürítését,
 - a tűzvédelmi, katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásához szükséges, arra alkalmas munkavállalók kijelölését, létszámukat, felkészítésüket, megfelelő egyéni védőeszközzel való ellátásukat,

- azt, hogy a veszélyeztetett munkavállalók haladéktalanul hozzájuthassanak a szükségessé váló egészségügyi sürgősségi ellátáshoz,
 - azt, hogy a veszélyek jellege szerinti szervezetek (mentőszolgálat, tűzoltóság, katasztrófavédelem stb.) a mentési, kiürítési feladataikat késedelem nélkül elvégezhessék.
2. A rendkívüli eseményekre, amelyeket a munkavállalók teljes mértékben kezelni nem képesek, illetve a káros esemény hatásaira, amelyek tovább terjedhetnek, valamint a telephely egészét érintő vészhelyzetek elhárítására, mentési tervet kell készíteni.
 3. A mentési terv elkészítéséért, aktualizálásáért az intézményvezető a felelős. A terv elkészítésénél együtt kell működnie a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval, valamint a Hivatal katasztrófavédelmi referensével.
 4. A mentési tervnek tartalmaznia kell
 - a veszélyhelyzeteket, amelyek elhárítására az intézmény felkészült,
 - a műszaki védelmet, a kárelhárításhoz szükséges anyagokat, eszközöket, létesítményeket, (eszközök és létesítmények karbantartását és felügyeletét),
 - a mentés, kárelhárítás irányítását,
 - a munkavállalók feladatait,
 - a vészhelyzeti tevékenységeket,
 - a rendkívüli események bejelentésének módját,
 - a helyreállítást,
 - a vészhelyzetre felkészítést.
 5. Rendkívüli események esetén a veszélyelhárítás során teendő legfontosabb intézkedések
 - a riasztás,
 - az életmentés és az elsősegélynyújtás,
 - az anyagi javak mentése és őrzése,
 - a veszélyeztetés tovább terjedésének megakadályozása,
 - a kárelhárítás, a helyreállítás és a helyszín biztosítása.
 6. A létesítményt, épületet érő veszélyeztetés esetén helyi riasztást kell elrendelni, majd a létesítmény felelős vezetőit kell értesíteni.
A telephely egészét veszélyeztető rendkívüli esemény esetén a veszélyeztetést észlelő személy köteles a Hivatal katasztrófavédelmi referensét értesíteni, aki a mentési terv szerint köteles általános riasztást elrendelni. Értesíteni kell a tűzoltóságot és a telephelyen tartózkodó legmagasabb beosztású vezetőt a mentési terv életbe léptetéséről.
 7. A tűzoltás és a tűz által veszélyeztetett személyek mentésének irányítója a helyszínen érkező tűzoltóság parancsnoka. A többi esetben a mentés és a kárelhárítás irányítója a helyszínen tartózkodó legmagasabb beosztású vezető, aki köteles a Hivatal katasztrófavédelmi referensét értesíteni és annak megérkezéskéig az irányítást ellátni.
 8. Az irányító vezető köteles az irányítás átvételét a helyszínen tartózkodók tudomására hozni. Mindenki köteles a tűzoltó parancsnok és az irányító vezető utasításai szerint eljárni.
 9. Személyek mentéséhez – amint ez lehetséges – meg kell állapítani a veszélynek kitett személyek számát és tartózkodási helyét. Az intézményvezető irányításával a munkavállalóknak meg kell kezdeniük a mentést, az elsősegélynyújtást, szükség esetén ki kell hívni a mentőket.
 10. A veszélyeztetett területről a veszélyes anyagokat, a működéshez szükséges legfontosabb anyagokat és eszközöket amint lehetséges, biztonságos helyre kell szállítani és őrizni.
 11. Tűz esetén – áramtalanítás után – az oltás mellett gondoskodni kell a tűz továbbterjedésének megakadályozásáról és a közműsatornák lezárásáról.
 12. Robbanás esetén – áramtalanítás után – a közműveket, nyomvonalas ellátó rendszereket le kell zárni, a felvonulási utat meg kell tisztítani, a megrongálódott építményekbe illetéktelenek bejutását meg kell akadályozni.
 13. Gázömlés esetén a rendszeresített gázálarc (légzésvédő készülék) kötelező használatával meg kell kísérelni a gázömlés megszüntetését. Éghető gáz esetén a terjedés irányában minden lehetséges gyújtóforrást meg kell szüntetni. Ha a gáz meggyulladt, az ömlés megszüntetésével együtt, meg kell kísérelni a tűz eloltását.

XI. Fejezet

Munkavédelmi érdekképviselőt, érdekegyeztetés

1. Az Mvt. biztosítja a munkavédelemmel kapcsolatos érdekegyeztetést, valamint a munkavállalók munkavédelmi érdekvédelmét, meghatározva a munkavédelmi képviselők jogait és kötelezettségeit, nem érintve a munkavállalói érdekképviselőknek más jogszabályban – így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben, a közszolgálati tisztviselőkről, a kormányzati igazgatásról, a közalkalmazottak jogállásáról, a pedagógusok új életpályájáról, illetve az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek jogállásáról szóló törvényben – szabályozott, munkavédelemmel kapcsolatos jogait.
2. A munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviselőjére jogosultak munkavédelmi képviselőt vagy képviselőket választani.
3. A munkavédelmi képviselők számára, megválasztásának és visszahívásának rendjére, működési területére a Munka Törvénykönyvének az üzemi tanács tagjaira, illetve az üzemi megbízottakra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

XII. Fejezet

Vegyes rendelkezések

1. Az MVSZ-ben, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos jogszabályokban, nemzeti szabványokban és szabályzatokban foglalt előírásokat minden munkavállaló – beosztásra való tekintet nélkül – külön felhívás nélkül köteles betartani.
2. Az MVSZ jogszabályokon alapuló munkáltatói utasítás, megszegése munkajogi, polgárjogi, államigazgatási eljárási és büntetőjogi következményekkel jár.
 - Az ellen, aki jelen utasításban meghatározott előírásokat nem hajtja végre – amennyiben cselekménye súlyosabb megítélés alá nem esik – fegyelmi eljárást lehet indítani.
 - Azon személyek ellen, akik az MVSZ-t az önkormányzati intézmények területén megszegik, de a fegyelmi jogkör gyakorlója hatáskörébe nem tartoznak – amennyiben másutt munkaviszonyban állnak – a munkaadójuk megkeresése útján lehet fellépni. A cselekmény tárgyi súlyától függően, ezen érintett személyekkel szemben büntető vagy szabálysértési feljelentést kell tenni.
3. Az intézményekben minden vezető és beosztott, valamint munkavállaló köteles az MVSZ-ben előírtakat megismerni, a vezetők kötelesek az MVSZ-t a beosztottakkal megismertetni és az ismeretekről meggyőződni, oktatások és vizsgák keretén belül.
4. Az MVSZ-t minden érintett vezető részére, továbbá mindazok számára – igazolható módon – át kell adni, akikre vonatkozólag az feladatot tartalmaz, vagy akik a feladat végrehajtását munkakörükben (beosztásuknál) fogva ellenőrizni kötelesek.
5. Az MVSZ végrehajtásának ellenőrzése az intézményvezető és a munkahelyi vezetők, vezető beosztású személyek feladata. Az ellenőrzésre javaslatot tehet a munkavédelmi felelős és a munkavédelmi ügyintéző is.
6. A munkavédelmi dokumentumokat – kivételektől eltekintve – 5 évig meg kell őrizni, bennük javítást eszközölni szigorúan tilos, mivel esemény bekövetkezésekor okmányként kerülnek felhasználásra. A munkavédelmi dokumentumok selejtezése, megsemmisítése az Iratkezelési szabályzat szerint történik.
7. Az MVSZ-ben elrendelt végrehajtásához szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételeket az Önkormányzat költségvetésében jóváhagyott módon kell biztosítani.
8. Egyéb – a jelen szabályzatban nem tárgyalt – rendelkezéseket a gépkönyvek, műveleti, kezelési, karbantartási, technológiai és más utasítások, valamint a vonatkozó szabványok tartalmazzák.

Mellékletek

1. Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységek
2. Munkáltató tájékoztatási kötelezettségei
3. Munkavállalókkal folytatandó tanácskozás előírásai
4. Időszakos munkaköri, személyi higiénés és szakmai orvosi alkalmassági vizsgálat
5. Egyéni védőeszközök munkakörönkénti meghatározása
6. Tisztálkodó szerek, bőrvédő készítmények munkakörönként
7. A munkavégzésre vonatkozó általános követelmények
8. A munkavégzés tárgyi feltételei
9. Munkafolyamatra, technológiára, anyagra vonatkozó követelmények
10. A veszélyes anyagokra vonatkozó általános előírások
11. Általános, valamennyi munkaeszköze vonatkozó követelmény
12. A munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintje
13. A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményei
14. A létrák használatára vonatkozó előírások
15. Általános irányelvek munkavédelmi szemlék megtartásához
16. A munkabalesetből és az egyéb sérelemből eredő kárfelelősség
17. Kockázatértékelésből adódó teendők és a szükséges intézkedések
18. A vállalkozói szerződés munkavédelmi melléklete
19. Pandémiás terv
20. Biztonságos műszaki állapot, megőrzése, időszakos biztonsági felülvizsgálat
21. Kezelési és karbantartási utasítások tartalmi követelményei
22. Időszakos ellenőrző felülvizsgálatra kötelezett eszközök, berendezések
23. Egyéni védőeszközök nyilvántartása

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységek

Munkabiztonsági szaktevékenységek

- munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése;
- munkavédelmi üzembe helyezés;
- az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzése;
- munkaeszköz megfelelőségének vizsgálata;
- közreműködés a munkahely, egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia soron kívüli ellenőrzésében;
- közreműködés mentési terv készítésében;
- a megelőzési stratégia munkabiztonsági tartalmának kidolgozása;
- közreműködés a kockázatértékelés elvégzésében;
- közreműködés a munkavédelmi oktatásban;
- az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjének meghatározása;
- a súlyos munkabalesetek kivizsgálása;
- a külön jogszabályban munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatok teljesítésében való közreműködés.

Munkaegészségügyi szaktevékenységek

- munkavédelmi üzembe helyezés;
- soron kívüli ellenőrzés, kivizsgálás (pld. foglalkozási megbetegedés, mérgezés stb.);
- kockázatértékelés;
- megelőzési stratégia kialakítása;
- az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjének meghatározása.

Munkáltató tájékoztatási kötelezettségei

1. A munkavállalókat tájékoztatni kell az alapvető munkavédelmi előírásokról és eljárásokról.
2. Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, tájékoztatni kell a munkavállalókat és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat az egészséget és biztonságot veszélyeztető kockázatokról és a megelőzési intézkedésekről.
3. Oktatás keretében kell biztosítani a munkáltatónak, hogy a munkavállaló – az Mvt. –ben felsorolt esetekben – elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat.
4. Munkavállalót a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatni kell legalább:
 - a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatának körülményeiről, feltételeiről;
 - rendeltetészerű használata során az előre látható veszélyes, illetve veszélytelen meghibásodási lehetőségekről és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról;
 - az előfordulható téves kezeléssel és annak következményeiről;
 - a körülmények megváltozásáról, még az esetben is, ha a változás olyan munkavállaló közvetlen környezetében történik, aki az érintett munkaeszközt nem használja.
5. Munkáltatónak a munkába álláskor, a munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor – oktatás keretében – a munkavállalót tájékoztatnia kell a munkaeszközök használatával összefüggésben legalább:
 - a munkaeszköz üzembe helyezéséről, használatáról;
 - a többfunkciós és a cserélhető munkaeszköz vagy a kiegészítő berendezés fel- és leszereléséről, működtetéséről;
 - a munkaeszköz meghibásodási lehetőségeiről, a munkavállalónak a hibák elhárításával kapcsolatos feladatairól;
 - a rendkívüli körülmények bekövetkezése esetén szükséges teendőkről;
 - a különböző alkalmazási célú védőburkolatokról és biztonsági berendezésekről;
 - a munkaeszközök rendeltetésellenes használatáról és annak következményeiről;
 - a veszélyes terek megközelítéséről, az alkalmazott védelmi megoldásokról;
 - a munkavállaló munkakörébe tartozó beállítási feladatokról;
 - a munkaeszköz használatához szükséges egyéni védőeszközök és használatuk követelményeiről;
 - a munkaeszköz üzemeltetéséből adódó helyi sajátosságokról.
6. Munkáltatónak a biológiai tényezők (baktérium, vírus, gomba, növény, állat) hatásának kitett munkavállalót: munkába álláskor, új kockázatok megjelenésekor vagy a kockázatok megváltozásakor, illetve rendkívüli eseményeket követően – oktatás keretében – tájékoztatnia kell:
 - az egészséget fenyegető kockázatokról;
 - az expozíció megelőzését szolgáló intézkedésekről;
 - a higiénére vonatkozó előírásokról;
 - az egyéni védőeszköz viseléséről és használatáról az előre nem látható veszélyhelyzetekben teendő intézkedésekről, illetve a veszélyhelyzetek megelőzéséről.
7. Valószínűsíthető, vagy fennálló zajexpozíció esetén munkáltatónak tájékoztatnia kell a munkavállalót – oktatás keretében – a munka közbeni zajexpozíció okozta kockázatok elleni védelmről.
8. Azonnali tájékoztatási kötelezettsége van a munkáltatónak az érintett munkavállalók egészségét vagy biztonságát fenyegető, súlyos és közvetlen veszély esetén a veszélyes munkafolyamatoknál,

technológiáknál [munkabeszüntetés, munkahely azonnali elhagyása, biztonságos helyre távozás].

9. Munkáltatónak új technológia bevezetése előtt tájékoztatnia kell a munkavállalót: az egészségre és biztonságra kiható következményeiről.

10. Tájékoztatni kell a munkavállalókat:

- a kockázatértékelésről, annak megállapításairól,
- a munkabalesetekről és foglalkozási megbetegedésekről,

hatóságoktól kapott általános munkavédelmi információkról és a hatósági munkavédelmi ellenőrzések megállapításairól.

Munkavállalókkal folytatandó tanácskozás előírásai

1. A munkavállalókkal történő közvetlen tanácskozást kötelező megszervezni, ha nem választottak munkavédelmi képviselőt.
2. A munkáltatónak érdemben figyelembe kell venni a munkavállalók észrevételeit, javaslatait az intézkedések kialakítása, meghatározása és megtétele során.
3. A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért.
4. A tanácskozás során a munkáltatónak biztosítania kell:
 - a kiegyensúlyozott részvételt, melynek érdekében a munkáltató köteles az adott munkavédelmi kérdésben intézkedési jogkörrel felruházott személlyel képviseltetni magát a tanácskozáson,
 - a munkavállaló javaslattevési jogának gyakorlását.
5. A tanácskozás során alapkövetelmény a munkáltató és a munkavállalók együttműködése, melynek teljesüléséhez elengedhetetlen az információk kellő időben történő átadása (azaz a másik fél még hatékonyan fel tud lépni az ügyben, illetőleg hatékonyan fel tud készülni).
6. A tanácskozást munkaidőben kell megtartani, melynek feltétele, hogy a munkáltató:
 - biztosítson időt a tanácskozás helyének megközelítéséhez,
 - a tanácskozás idejére a munkavállalókat felmentse a munkavégzés alól.
7. A tanácskozásról írásbeli dokumentumot (jegyzőkönyvet, emlékeztetőt stb.) kell készíteni. A dokumentumok őrzéséről a munkáltatónak kell gondoskodnia, de biztosítania kell, hogy a munkavállaló abba bármikor betekinthessen.
8. Jogszabály által kötelező tanácskozási témakörök:
 - a munkavédelmi feladatok elvégzésében érintett személy(ek) kijelölése, foglalkoztatása, tevékenysége,
 - a munkavédelmi tartalmú információk biztosítása
 - munkavégzés összehangolására tett intézkedések megvitatása (amennyiben a munkahelyen egyidejűleg különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat foglalkoztatnak),
 - munkahely egésze és egyes munkafolyamatok tekintetében a veszélyforrások és az ellenük való védekezés módjának, továbbá az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételei biztosításának megvitatását,
 - a mentési terv munkahelyre vonatkozó részének megvitatását,
 - a munkavállalók megfelelő utasításokkal történő ellátásának megvitatását,
 - a munkavállalók részére a szükséges utasítások és tájékoztatás megadásának megvitatását,
 - a munkavállalók (munkavédelmi képviselő) tájékoztatását a foglalkozás-egészségügyi szolgálat részéről,
 - a kockázatértékelés és a munkavédelmi intézkedések megvitatását,
 - a munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések alakulásának, nyilvántartásának és bejelentésének a megvitatását,
 - a felügyelethez kapott információkról és a felügyeleti ellenőrzésekről szóló tájékoztatást.
 - a munkavédelmi oktatás megtervezése és megszervezése
 - értékelni kell, hogy az MVSZ IV. fejezet 1.1. pontjában felsorolt esetekben a munkavállalók részesültek-e munkavédelmi oktatásban, oktatás során elsajátították-e a biztonság

munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteit, megismerték-e a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat,

➤ a munkavédelmi oktatás megtárgyalása során szükséges megállapodni:

- az oktatási időpont kijelölésében (oktatást munkaidő alatt kell megtartani),
- az oktatandó munkavállalók ütemezésében,
- az oktatók kiválasztásában, kijelölésében,
- az oktatási helyszín kijelölésében, figyelemmel a megközelíthetőségére,
- az oktatás dokumentálásában,
- az oktatás során a munkavállalók által értett nyelv használatában.

9. Jogszabály által kötelező tanácskozási témakörökön túl bármely, a munkavállalók egészségének, biztonságának megóvásával kapcsolatos kérdést jogosultak a tanácskozás résztvevői megtárgyalni.

Időszakos munkaköri-, személyi higiénés- és szakmai orvosi alkalmassági vizsgálat

Munkakörtől függően a fizikai munkavállalót munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni a(z)

- 18. életévét be nem töltött munkavállalót évenként
- 18-40 év között 3 évenként
- 40-50 év között 2 évenként
- 50 év felett évenként
- idősödő munkavállalókat (nyugdíjasokat) évenként

Egészségügyi könyvhöz kötött munkakörben foglalkoztatott munkavállalót személyi higiénés orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni: évenként

Életkortól függően minden munkakörben a munkavállalót munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni: évenként

- a 18. életévét be nem töltött munkavállalót
- az 55. életévét betöltött női munkavállalót
- a 60. életévét betöltött férfi munkavállalót

Képernyős munkaeszközt használó munkavállalót szem- és látásvizsgálatra kell küldeni: (foglalkozás-egészségügyi szolgáltatón keresztül)

- képernyős munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt
- ezt követően 2 évenként
- amennyiben olyan látási panasza jelentkezik, amely a képernyős munkával hozható összefüggésbe – bármikor

Munkáltató köteles:

- felmérni és orvosi vizsgálatra küldeni minden, képernyős munkahelyen foglalkoztatott munkavállalót,
- közölni, hogy a munkavállaló a napi munkaidejéből hány órán keresztül használja a képernyős eszközt,
- orvosi vélemény alapján munkavállaló részére speciális, egyedi, minimálisan szükséges optikai védőszemüveget biztosítani a munkáltató költségére.

Szakmai alkalmassági orvosi vizsgálatra küldés: szükség esetén

(jogszámban meghatározott, akkreditált intézmény végzi)

Jegyzék a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosával egyeztetve:

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

A munkavédelemre vonatkozó alapelőírásokat keretkövetelményként a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) rögzíti. Az egyéni védelem jelentőségét hangsúlyozza, hogy az **alapkövetelmények** már törvényi szinten megfogalmazódnak, amelyek a következők:

Az Mvt. a megelőzés fokozatainak elve alapján határozza meg az egyéni védőeszköz alkalmazhatóságát.

Ennek értelmében azoknál a munkafolyamatoknál, amelyeknél a munkavállaló veszélyforrás hatásának lehet kitéve, a hatásos védelmet – amennyiben külön jogszabály eltérően nem rendelkezik – zárt technológia alkalmazásával, ha ez nem oldható meg, akkor kollektív műszaki védelem, szervezési intézkedések, egyéni védőeszközök – szükség szerinti együttes – alkalmazásával kell megvalósítani a munkavédelemről szóló Mvt. 44. § (1) bekezdése szerint.

A veszélyforrások elleni védekezés módját a munkáltató köteles megállapítani az Mvt. 48. §-ban foglaltak szerint, valamint ugyanezen törvény 54. § (1) bekezdésének h) pontja alapján az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtésekor általános követelményként a munkáltató köteles figyelembe venni a kollektív műszaki védelem elsőbbségét az egyéni védelemhez képest. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy a munkavállalót el kell látni a szükséges egyéni védőfelszerelésekkel.

A törvény 54. § (1) (2) bekezdése határozza meg a munkáltató kockázatértékelésre és kockázatkezelésre vonatkozó kötelezettségét, mely szerint a munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. A kockázatértékelés során a munkáltató azonosítja a várható veszélyeket (veszélyforrásokat, veszélyhelyzeteket), valamint a veszélyeztetettek körét, felbecsüli a veszély jellege (baleset, egészségkárosodás) szerint a veszélyeztetettség mértékét. A munkáltató a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni.

Az előbbiek értelmében a védelmet lehetőleg a veszélyforrások, illetve azok hatókörzetének csökkentésével kell megoldani. A cél eléréséhez elsődlegesen a munkaeszközök kialakítása, a munkafolyamatok szervezése, műszaki és építészeti megoldások és kollektív védőeszközök alkalmazása társul. Azon esetekben, ahol a biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkakörülmények megteremtésére műszaki megelőző intézkedés nem lehetséges, vagy a munkavégzés körülményei, illetve a munkáltató lehetőségei ezek használatát nem teszik lehetővé, egyéni védőeszközöket kell használni.

Ezzel összhangban az Mvt. konkrét követelményt is támaszt:

A munkáltató és a munkavállaló együttműködését célozza a törvény, mivel mindkét fél jogát és kötelezettségét meghatározza.

Ha a munkahelyre előírt levegő vagy klíma biztosítása műszakilag megoldhatatlan, a munkavállalók egészségének megóvása érdekében szervezési intézkedéseket kell tenni, egyéni védőeszközt alkalmazni, illetőleg védőitalt juttatni [33. § (2) bekezdés].

Ez a védőeszköz alkalmazás lehetőségének egy (az Mvt.-ben nevesített) esete, amikor megfelelően kiválasztott – elsősorban légzőszerveket – védőeszközt kell biztosítani.

A szabadtéri munkahelyen – a munkavégzés jellegének és a munkakörülményeknek megfelelő műszaki megoldásokkal, munkaszervezéssel, egyéni védelemmel, melegedési lehetőséggel, védőitallal – gondoskodni kell a munkavállalók időjárás elleni védelméről (34. §). A körülmények ismeretében a munkáltató dönt az alkalmas intézkedésről.

Az Mvt. nem fogalmaz meg további részleteket arról, hogy mikor mely módszerrel kell védeni a munkavállaló egészségét, testi épségét. Követelményeket támaszt azonban arra az esetre, amikor egyéni védőeszközt kell alkalmazni a veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál a veszélyek megelőzése, illetve károsító hatásuk csökkentése érdekében. Ezzel összefüggésben előírja, hogy

- a veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszközöket meg kell határozni,
- azokkal a munkavállalókat el kell látni, és
- használatukat meg kell követelni

E három elvárás maradéktalan teljesítése jelentős terhet és felelősséget ró a munkáltatókra,

tekintettel e feladatok műszaki, egészségügyi, jogi, pénzügyi vonzatára.

Az Mvt. 54. § (7) bekezdés b) pontja szerint a munkáltatónak rendszeresen meg kell győződnie arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek.

A munkavállaló köteles az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni (60. §), így nemcsak joga az egyéni védőeszközök használata, hanem kötelezettsége is. E kötelezettség fennállása azonban nem mentesíti a munkáltatót a rendszeres ellenőrzés, ezen keresztül e kötelezettség érvényre juttatásának felelőssége alól.

Az Mvt. 62. §-a értelmében a munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért.

A törvény az egyéni védőeszközök működőképтелenségét (alkalmatlanságát), illetve hiányát a munkavállaló életét, egészségét vagy testi épségét érintő közvetlen és súlyos veszélyeztetésnek minősíti, az Mvt. 63. § (2) bekezdése alapján. Ez az előírás olyan helyzetet nevesít, amely fennállásakor

- a munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést [63. § (1) bekezdés], illetőleg
- munkavédelmi bírság alkalmazható (82. §).

A munkáltató és a munkavállalók gördülékenyebb együttműködése végett a törvény lehetőséget ad, illetve meghatározott esetekben előírja 70/A. § (1) bekezdés szerint, hogy a munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviselőjére jogosultak maguk közül a következők szerint képviselőt vagy képviselőket.

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Egyéni védőeszköz: minden olyan eszköz, amelyet a munkavállaló azért visel vagy tart magánál, hogy a munkavégzésből, a munkafolyamatból, illetve a technológiából eredő kockázatokat, az egészséget nem veszélyeztető mértékűre csökkentse.

Nem minősül védőeszköznek: a közönséges munkaruha és az olyan egyenruha, illetve formaruha, amelyet nem a munkavállaló biztonságának és egészségének védelmére terveztek és vizsgáltak.

Egyéni védőeszközök, védőruhák, védőfelszerelések biztosítása

A munkáltató védőruhával, védőeszközzel és védőfelszereléssel köteles ellátni a dolgozókat, ha munkatevékenysége során, illetve munkahelyén egészségét és testi épségét károsító hatás áll fenn, léphet fel, vagy az egyéni védőfelszerelés biztosítását közegészségügyi érdek indokolja.

Ha valamely munkafolyamatnál a dolgozót többféle ártalom érheti, akkor minden egyes ártalomra, illetve az ártalmaktól együttesen védő, kombinált egyéni védőfelszerelést kell biztosítani.

Csak az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség által minősített és biztonsági jellel ellátott egyéni védőeszköz juttatható.

A védőeszközök beszerzéséről és kiadásáról a munkáltató gondoskodik. A védőeszközök munkavállalók részére történő kiadásának dokumentálására rendszeresített formanyomtatvány a 23. mellékletben található.

A munkavállalók részére csak olyan egyéni védőeszközök adhatóak ki, amelyek rendelkeznek a szükséges tanúsítványokkal.

A munkáltató kötelezettsége, hogy biztosítsa a védőeszközök rendeltetésszerű használhatóságát, védőképességét, a kielégítő higiénés állapotát, a szükséges tisztítását, karbantartását (javítását), pótlását [54. § (7) g) pont]

A rendeltetésszerű használhatóság alapfeltétele, hogy a munkáltató rendelkezzen az egyéni védőeszköz úgynevezett **tájékoztatójával** és annak tartalmát a munkavállaló tudomására hozza. A tájékoztató az egyéni védőeszköz tartozéka, amely a tárolására, kezelésére, karbantartására, tisztítására, időszakos vizsgálatára vonatkozó tudnivalókat tartalmazza.

A kiadott védőeszközök használatára a munkavállalókat ki kell oktatni, és szükség esetén a használatát gyakoroltatni kell. A kioktatás, valamint a használat gyakoroltatásának tényét dokumentálni kell.

A kiadott védőeszközöket a munkavállalók a munkavégzés során folyamatosan használni / viselni kötelesek.

A munka megkezdése előtt a munkáltatónak ellenőrizni kell, hogy a szabályzatban előírt védőeszköz rendelkezésre áll-e.

Ha az előírt védőeszköz valamilyen okból nem áll rendelkezésre, vagy védelmi képessége nem megfelelő – a munkavégzést a vezetőnek meg kell tiltania. A munkavégzés megkezdése, illetve folytatása csak a hiányzó védőeszköz pótlása után lehetséges.

Az egyéni védőfelszerelés biztosítása, valamint használata nélkül munkavégzés, foglalkoztatás nem végezhető. Ha a dolgozó az előírt és a részére biztosított egyéni védőfelszerelést figyelmeztetés ellenére nem használja, a munkavégzéstől el kell tiltani.

A védőeszközöket a rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban kell tartani [42. § c) pont].

Az egyéni védőeszköz rendeltetésszerű használata és folyamatos ellenőrzése az azt használó munkavállaló kötelessége. A használhatatlanná vált-, a védelmi funkciót betölteni képtelen egyéni védőeszközt a munkavállaló köteles leadni a felettes vezetőjének, aki a cseréjéről gondoskodik.

A rendeltetésszerű használat fogalmát az egyéni védőeszköz tájékoztatója tartalmazza, amely annak tárolására, kezelésére, karbantartására, tisztítására, időszakos felülvizsgálatára vonatkozó tudnivalókat magába foglalja.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles biztosítani a védőeszközök rendeltetésszerű használhatóságát, védőképességét, a kielégítő higiénés állapotát, a

szükséges tisztítását, karbantartását (javítását), pótlását; [54.§ (7) bekezdés g) pont]

Az egyéni védőfelszerelés szakszerű tisztításáról, karbantartásáról, illetve szükség szerinti cseréjéről a munkáltató gondoskodik. Az egyéni védőfelszerelés személyhez kötött kihordási ideje nincs. A védőfelszerelés elhasználódása, illetve védelmi képességének meghatározott mértékű csökkenése esetén kicseréléséről a védőfelszerelést használó haladéktalanul köteles gondoskodni.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek teljesítése helyett a munkáltató pénzbeli vagy egyéb megváltást a munkavállalónak nem adhat. [18. § (2) bekezdés].

Az egyéni védőeszközt tehát a munkáltatónak **természetben** kell biztosítania.

Az egyéni védőeszköz a munkáltató tulajdonaként nyilvántartásba kerül.

Amennyiben a munkavállaló munkaviszonyának megszűnésekor nem tudja a részére kiadott személyi védőeszközt visszaszolgáltatni, a munkáltató kártérítési eljárás kezdeményezhet. Ugyancsak anyagi felelősség terheli a munkavállalót, ha bizonyítást nyer, hogy a védőfelszerelést szándékosan rongálta meg.

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

MUNKAKÖR: Konyhai kisegítő					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Fejvédelem	Élelmiszeripari fehér sapka vagy védőháló		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Kézvédelem	Védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 388 MSZ EN 374		vegyi anyagok, szúrás, vágás
Kézvédelem	Védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 407		hőmérséklet
Testvédelem	Élelmiszeripari védőkötény	1	MSZ EN 340 EN 13034		vegyi anyag, fröccsenés, vágás
Lábvédelem	Védőcipő (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20345		elcsúszás, elesés, ütődés

MUNKAKÖR: Takarító					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Szem- és arcvédelem	Védőszemüveg	2	EN 166		vegyi anyagok
Kézvédelem	Védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374		vegyi anyagok
Testvédelem	Védőkötény (saválló)		EN 340 EN 375		vegyi anyagok (vegyszer töltés)
Lábvédelem	Védőcipő (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés, vegyi anyag

MUNKAKÖR: Általános karbantartó					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Fejvédelem	Védősisak	2	MSZ EN 397		ütés, becsapódás, zúzódás
Fejvédelem	Védősisak	2	EN 1078		Teher bicikli használat (Mastiff Cargo Bike)
Fejvédelem	Sapka	1	MSZ EN 342		hőmérséklet
Szem- és arcvédelem	Védőszemüveg	2	EN 166 EN 170 EN 172		ütés, becsapódás
Hallásvédelem	Fültok	2	MSZ EN 352-1		zajártalom
Hallásvédelem	Füldugó	2	MSZ EN 352-2		zajártalom
Kézvédelem	Védőkesztyű	1	EN 420 EN 388		szúrás, vágás, horzsolás
Kézvédelem	Védőkesztyű	1	EN 511		hőmérséklet (hideg)
Testvédelem	Védőkabát	1	MSZ EN 342 MSZ EN 343		hőmérséklet (hideg)
Testvédelem	Védőnadrág	1	MSZ EN 342 MSZ EN 343		hőmérséklet (hideg)
Lábvédelem	Védőcipő	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20345		elcsúszás, elesés, ütés, szúrás
Lábvédelem	Védőbakancs	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20345 CI		hőmérséklet (hideg)

MUNKAKÖR: Gépkocsivezető					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Testvédelem	Láthatósági mellény		EN ISO 20471		láthatóság biztosítása
Kézvédelem	Védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 388		szúrás, vágás, horzsolás
Lábvédelem	Védőcipő	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20345		elcsúszás, elesés, ütés

MUNKAKÖR: Kézbesítő					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Fejvédelem	Védősisak	2	EN 1078		Teher bicikli használat (Mastiff Cargo Bike)
Testvédelem	Láthatósági mellény		EN ISO 20471		láthatóság biztosítása

MUNKAKÖR: Iskolaorvos

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Légzésvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés
Testvédelem	Orvosköpeny/ orvosing		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Orvosnadrág		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Lábvédelem	Védőcipő/ Védőklumpa (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés

MUNKAKÖR: Háziorvos

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Légzésvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés
Testvédelem	Orvosköpeny/ orvosing		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Orvosnadrág		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Lábvédelem	Védőcipő/ Védőklumpa (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés

MUNKAKÖR: Szájsebészeti szakorvos

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Szem- és arcvédelem	Arcvédő	2	EN 166		fertőzés
Légzésvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Légzésvédelem	Szelepes porálarc/ egészségvédelmi maszk kilégző szeleppel	3	MSZ EN 149		fertőzés, aeroszol
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés
Testvédelem	Orvosköpeny/ orvosing		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Orvosnadrág		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Lábvédelem	Védőcipő/ Védőklumpa (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés

MUNKAKÖR: Iskolavédőnő

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Légzésvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés
Testvédelem	Orvosköpeny/ orvosing		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Orvosnadrág		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Lábvédelem	Védőcipő/ Védőklumpa (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés

MUNKAKÖR: Fogászati szakasszisztens

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Szem- és arcvédelem	Arcvédő	2	EN 166		fertőzés
Légzésvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Légzésvédelem	Szelepes porálarc/egészségvédelmi maszk kilégző szeleppel	3	MSZ EN 149		fertőzés, aeroszol
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés
Testvédelem	Orvosköpeny/ orvosing		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Orvosnadrág		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Lábvédelem	Védőcipő/ Védőklumpa (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés

MUNKAKÖR: Fogászati röntgen asszisztens

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Szem- és arcvédelem	Ólomüvegű védőszemüveg	3	EN 166 2875/94 OSSKI szakvélemény száma		sugárveszély
Légzésvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés
Kézvédelem	Ólomgumi védőkesztyű	3	MSZ EN 420 2875/94 OSSKI szakvélemény száma		sugárveszély
Testvédelem	Orvosköpeny/ orvosing		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Orvosnadrág		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Ólomgumi védőkötény	3	MSZ EN 61331-3		sugárveszély
Testvédelem	Pajzsmirigyvédő	3	MSZ EN 61331-3		sugárveszély
Lábvédelem	Védőcipő/ Védőklumpa (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés

MUNKAKÖR: Háziorvosi asszisztens					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Légzésvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés
Testvédelem	Orvosköpeny/ orvosing		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Testvédelem	Orvosnadrág		MSZ EN 340		munkaruhaként juttatandó
Lábvédelem	Védőcipő/ Védőklumpa (csúszásmentes talppal)	1	MSZ EN ISO 20344 MSZ EN ISO 20347		elcsúszás, elesés

MUNKAKÖR: Szociális gondozó					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Veszélyek/ Egyéb megjegyzés
Fejvédelem	Egészségügyi szájmaszk	2	MSZ EN 14683		fertőzés
Kézvédelem	Egyszer használatos védőkesztyű	1	MSZ EN 420 MSZ EN 374 MSZ EN 455		fertőzés

JELMAGYARÁZATOK

Egyéni védőeszközök védelmi képességére utaló piktogramok

	Mechanikai védelem		Szél elleni védelem
	Vágás elleni védelem		Jól láthatóságot biztosító termék
	Hőhatások elleni védelem		Higiénés eszköz
	Vegyihatások elleni védelem		Vágás biztos ruházat
	Hideg elleni védelem		Lezuhanás elleni védelem
	Mikroorganizmusok elleni védelem		Hőálló talpú lábbeli
	Sugárzás elleni védelem		Olajálló talpú lábbeli
	Villamos feszültség elleni védelem		Zuhanó tárgyak elleni védelmet nyújtó lábbeli
	Antisztatikus termék		Talpátszúrás elleni lábbeli
	Csúszás elleni védelem		Lábfej védelme
	A szem védelme		Elcsúszás elleni védelmet nyújtó lábbeli
	Zajhatások elleni védelem		Energia elnyelő sarok
	Légzésvédelem		Hőmérsékleti tartományok jelzése
	Ívhegesztésnél keletkező sugárzás elleni védelem		Átázás elleni védelem jelzése %-ban
	Eső elleni védelem		Felhasználási idő jelzése
	Eső elleni védelem		Információk jelzése

6. melléklet a munkavédelmi szabályzathoz

Tisztálkodó szerek, bőrvédő készítmények munkakörönként

Munkakör	Tisztálkodó szerek		
	Bőrvédő készítmény	Szappan	Kézmosó
Konyhai dolgozó	2 db	1 db	2 db
Takarító	2 db	1 db	2 db
Segéd munkás (karbantartó)	2 db	1 db	2 db

A bőrvédő készítményeket – indokolt esetben – korlátlanul biztosítani kell.

A munkavégzésre vonatkozó általános követelmények, speciális szabályok

1. A munkahely, létesítmény, technológia tervezése, kivitelezése, használatba vétele és üzemeltetése, továbbá a munkaeszköz, anyag, energia, egyéni védőeszköz előállítása, gyártása, tárolása, mozgatása, szállítása, felhasználása, forgalmazása, importálása, üzemeltetése a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott, ezek hiányában a tudományos, technikai színvonal mellett elvárható követelmények megtartásával történhet.
2. Az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeinek teljesítése helyett a munkáltató pénzbeli vagy egyéb megváltást a munkavállalónak nem adhat.
3. Munkaeszközt üzembe helyezni, valamint használatba venni csak abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeit kielégíti, és ezt a gyártó, a külföldről behozott termék esetében az importáló, importáló hiányában az üzemeltető az általános minőségtanúsítás keretében tanúsítja (tanúsíttatja).
4. A foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter rendeletében meghatározott munkaeszközt üzembe helyezni, használatba venni, továbbá valamennyi egyéni védőeszközt forgalomba hozni, használatba venni csak akkor lehet, ha a munkaeszköz rendelkezik megfelelőségi tanúsítvánnyal, az egyéni védőeszköz pedig minősítő bizonyítvánnyal.
5. Túlórában, munkaszüneti napon engedélyezett munkavégzésnél a főmunkaidőben végzett tevékenységre érvényes munkavédelmi előírásokat kell betartani.
6. A munkavállaló a munkahelyén csak a feladatát képező, illetve engedélyezett tevékenységet végezheti. A munkavállaló a munkahelyét – a munkaköréhez tartozó feladatok elvégzése céljából, pihenési szünetek, szolgáltatások igénybevétele és a vészhelyzeti teendők ellátását kivéve – csak engedéllyel, illetve utasításra hagyhatja el.
7. Átnedvesedett ruhában, lábbeliben dolgozni nem szabad, a munkavállaló ilyen esetben köteles átöltözni.
8. Minden olyan munkakörben, ahol a gyűrű, a nyaklánc, karóra, a fapapucs (klumpa), a magas sarkú cipő stb. viselése a munkavégzés közben baleseti veszélyt jelenthetnek, előzőek a munkavégzés előtt levetendőek.
9. Ha forgó, összehúzó, mozgó alkatrészek behúzási veszélyével kell számolni, vagy a munka higiénié megköveteli, kendő, sapka, hajháló viselése kötelező, munkavállaló nemétől függetlenül.
10. A védő-, illetve a munkaruha zsebeiben, derékszíjban éles, hegyes, szúró- vagy vágószerszámmal tartani nem szabad.

Speciális szabályok

11. Ha a munkát egyidejűleg kettő vagy annál több munkavállalónak kell elvégezni, a felelős munkahelyi vezető köteles az egyik munkavállalót megbízni a munka irányításával és azt a többiek tudomására hozni, továbbá minden szükséges információt megadni ahhoz, hogy az irányító az előre látható helyzetekben a feladatát megbízhatóan és biztonságosan legyen képes ellátni.
12. Azon munkahelyeken, ahol egyedül munkát végezni nem szabad, a munkát közvetlenül irányító vezetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a munkát végző személytől látó/halló távolságban a munkafolyamatot ismerő, a beavatkozásra kioktatott személy tartózkodjék a munkavégzés teljes időtartama alatt.
13. Ott, ahol munkát egyedül végezni nem szabad, vagy a munkavégzésre vonatkozó egyéb korlátozás van érvényben, azt a munkautasításban (technológiai, műveleti, kezelési, karbantartási) rögzíteni kell.

14. Veszélyes munkát csak felügyelet mellett szabad végezni. A felügyelettel megbízott személy a felügyeleten túlmenően munkát nem végezhet. A megfelelő felügyelet megszervezése a tevékenységért felelős vezető kötelessége.
15. Azon munkahelyeken, ahol fiatalok, nők, terhes anyák foglalkoztatása tilos, a munkahelyi vezető kötelessége ennek figyelemmel kísérése, betartatása.
16. Azon munkaterületeket, ahová csak az oda beosztottak és a felügyelettel megbízott személyek léphetnek be, a belépés korlátozását táblával, jól láthatóan meg kell jelölni.
17. Az intézményi látogatásokat a jegyző, illetve megbízottja engedélyezheti, egyben kijelölve a látogatókat kísérő személyt és a látogatás területét.
18. Az Önkormányzat telephelyein szerződés alapján munkát végző más munkáltatók biztonságos és az egészséget nem veszélyeztető munkavégzésének feltételeit a velük kötött szerződésben kell meghatározni, különös tekintettel a következőkre:
 - a külső munkavállalókat a szerződésben nevesített – Önkormányzat részéről nyilatkozat tételre jogosult – személy köteles tájékoztatni a lehetséges veszélyekről és ártalmakról, a megtett védőintézkedésekről és a vonatkozó belső előírásokról. A külső munkavállalók kötelesek az Önkormányzat munkavédelmi szabályzatának betartásával végezni a munkájukat,
 - a külső munkavállalók oktatásánál, az egyéni védőeszközzel ellátás tekintetében az MVSZ előírásai szerint kell eljárni,
 - a külső munkavállalók munkairányítójának és az Önkormányzatnak a szerződésben nevesített ügyintézőjének kötelességei a biztonságos és az egészséget nem veszélyeztető munkafeltételek megteremtésében, fenntartásában és ellenőrzésében,
 - a felügyelet módja,
 - a szociális és a foglalkozás-egészségügyi ellátás módja,
 - a munkavégzés engedélyezése engedélyhez kötött munkák esetén,
 - az Önkormányzat által esetleg rendelkezésre bocsátott munkaeszközök, ezek karbantartása és biztonságtechnikai ellenőrzése,
 - a munkabalesetek bejelentése, kivizsgálása, a munkavégzés felfüggesztése,
 - a külső munkavállalók védő/munkaruhája feltűnően térjen el az Önkormányzat munkavállalóinak (védő/munka) ruhájától.
19. Ha az Önkormányzat telephelyén egyidejűleg több külső munkáltató végez tevékenységet, a munkavégzést össze kell hangolni és a felelősségeket, eljárásokat a velük kötött szerződésben kell rögzíteni.
20. A külső munkavállalók által igénybevett munkaterületet el kell határolni, illetve meg kell jelölni. A munkaterület biztonságos állapotáról az átadás előtt, az Önkormányzat szerződésben nevesített képviselője köteles gondoskodni; az átadáskori állapotokat ún. átadási nyilatkozatban kell részletesen rögzíteni.
21. Vészhelyzetben az Önkormányzat illetékes vezetője jogosult a külső munkavállalók munkavégzését is leállítani, a személyek evakuálásáról intézkedni, valamint a vészhelyzet megszűnése után a munkavégzés folytatását engedélyezni.
22. Rendkívüli körülmények közötti munkavégzés esetén (amikor a normális üzemvitelre érvényes biztonsági előírásokat betartani nem lehet) a jegyző, vagy az általa megbízott személy engedélye után, a nevesített munkavállaló felügyelete mellett végezhető a munka kizárólagosan, az alábbiak betartásával:
 - megfelelő szakmai és munkavédelmi felkészültségű munkairányítót és munkát végző személy(ek)e)t kell kijelölni,
 - a veszélyes teret meg kell határozni és az oda bejutást meg kell akadályozni illetéktelenek számára,

- menekülési utat és mentőfelszerelést, illetve védőeszközöket kell biztosítani,
 - indokolt esetben (ha a helyzet bekövetkezésére számítani lehet) a tevékenységre már előzetesen munkautasítást kell készíteni és aszerint eljárni.
23. Munkaeszközöket csak magyar nyelvű üzemeltetési dokumentáció, illetve kezelési utasítás megléte esetén szabad működtetni. A technológiákhoz technológiai utasítást, a veszélyes vagy fokozott minőségi követelményekkel terhelt munkafolyamatokhoz műveleti utasítást kell készíteni. Az utasításokat folyamatosan aktualizálni kell.
24. Nem kell utasítást készíteni azokhoz a munkaeszközökhöz, amelyek biztonságos kezelése alapvető szakmai jártasságként elvárható, valamint azokhoz a munkafolyamatokhoz, technológiákhoz, amelyek baleseti kockázata igen kicsi, illetve elvégzésük a szakképzettségi ismereteken túl különös ismeretet nem igényel.
25. Időszakos (30 naptári napot meghaladó) épület, létesítmény, munkaeszköz (gépberendezés) üzemeltetésének szüneteltetését, az üzemeltetésért felelős vezetőnek a jegyzővel engedélyeztetni kell.
- Munkaeszköz, technológia időszakos szüneteltetésénél az üzemeltetésért felelős vezető köteles gondoskodni:
- a berendezések anyagmentesítéséről, megtisztításáról,
 - az energia-, illetve segédanyag ellátó rendszerről történő leválasztásról, a vezetékek megbontásáról,
 - az átmeneti anyagtárolás megszüntetéséről.
- Az elvégzett munkákat tanúsítani kell és a tanúsítást legalább a munkavédelmi irattári anyagban letétbe kell helyezni.
26. Végleges leállításnál (felszámolásnál) a tanúsítást követően az illetékes vezető köteles ellenőrző szemlét tartani. A szemlén meg kell győződni arról, hogy a végleges leállítást követő munkálatok után a munkakörnyezet veszélyeztetése nem áll fenn,
- a szemlére meg kell hívni a környezetvédelemért felelős munkatársat és a munkavédelmi feladatokat ellátó megbízottat,
 - a szemléről jegyzőkönyvet kell felvenni.
27. Az energia-, cső- és közműhálózatnak biztonságosan üzemeltethetőnek, kezelhetőnek, karbantarthatónak és azonosíthatónak kell lennie, a villamos szerelvényeknek meg kell felelniük a biztonsági (érintésvédelmi, robbanásbiztonsági stb.) követelményeknek.
28. A munkahelyen a természetes és a mesterséges megvilágítás elégitse ki a munkavégzés jellegének megfelelő világítási követelményeket.
29. A munkahelyen a zajhatások és a rezgések, a por és a vegyi anyagok, valamint a sugárzások, az alacsonyabb vagy a magasabb légköri nyomás nem károsíthatja a munkavállalókat és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat, és nem veszélyeztethetik a munkavégzés biztonságát.
30. A munkahelyiségben a munkavállalók létszámát, a tevékenység jellegét és a veszélyforrásokat figyelembe véve elegendő mennyiségű és minőségű, az egészséget nem veszélyeztető, nem károsító levegőt és klímát kell biztosítani.
31. Ha az előzőekben előírt levegő vagy klíma biztosítása műszakilag megoldhatatlan, a munkavállalók egészségének megóvása érdekében szervezési intézkedéseket kell tenni, egyéni védőeszközt alkalmazni, illetőleg védőitalt juttatni.
32. A szabadtéri munkahelyen – a munkavégzés jellegének és a munkakörülményeknek megfelelő műszaki megoldásokkal, munkaszervezéssel, egyéni védelemmel, melegedési lehetőséggel, védőitallal – gondoskodni kell a munkavállalók időjárás elleni védelméről.
33. Munkahely céljára csak olyan építmény alkalmazható, amely megfelelő szerkezetű és szilárdságú. Ilyen építményben az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés

követelményeinek és jellegének, az abból fakadó tisztítási feltételeknek megfelelő határoló felületeket, belmagasságot, légtérfogatot, mozgásteret, közlekedési útvonalakat kell kialakítani.

- Az ablakoknak, a tetővilágításnak és a szellőző-berendezéseknek biztonságos módon nyithatónak, zárhatóak, beállíthatóak és rögzíthetőnek kell lenniük, nyitott állapotban nem lehetnek olyan helyzetben, ami veszélyt jelent a munkavállalókra nézve.
- Az átlátszó felületű ajtók, kapuk, falak kitörés elleni védelméről, a veszély felismerésére alkalmas megkülönböztető jelzéssel gondoskodni kell.
- A lengőajtókat és lengőkapukat átlátszó anyagból kell készíteni, vagy szemmagasságban átlátszó betétrel kell ellátni.

34. A munkahely padlózata és közlekedési útjai feleljenek meg a munkavégzés jellegének és az ebből fakadó tisztítási követelményeknek, a várható legnagyobb igénybevételnek, felületük csúszásmentes, egyenletes, botlás és billenésmentes legyen. A közlekedési utak szélessége és a szabad magasság tegye lehetővé a gyalogosok és a járművek biztonságos közlekedését, a közlekedési utak és pályák melletti biztonságos munkavégzést.

- Az olyan munka- és tároló helyiségekben, ahol gyalogos- és járműforgalom van, illetőleg rendszeresen anyagot szállítanak, a közlekedési, illetőleg az anyagmozgatási útvonalakat meg kell jelölni, vagy el kell választani egymástól.
- Az elsődlegesen a gépjárműforgalom számára szolgáló kapu közvetlen közelében a gyalogosok számára külön ajtót kell biztosítani, ha a gyalogosok számára nem biztonságos az áthaladás.

35. A kijáratokat és a vészkijáratokat, a kijelölt menekülési utakat szabadon kell tartani. Számuk, méretük, elhelyezésük és megvilágításuk tegye lehetővé a munkahely, a veszélyes terület gyors és biztonságos elhagyását.

- Vészkijáratokhoz toló- vagy forgóajtók használata tilos. Vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy vészhelyzetben bárki által nyitható legyen.

36. Azokon a munkahelyeken, ahol az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés dohányzási tilalom elrendelését teszi szükségessé, külön dohányzó helyet kell kijelölni. A nemdohányzók védelméről az előzőekben foglaltakon túlmenően minden munkahelyen dohányzóhelyek, -helyiségek kijelölésével vagy más szervezési intézkedésekkel kell gondoskodni.

37. A gép állandó tartozéka a biztonságos használatához szükséges magyar nyelvű üzemeltetési dokumentáció, amelyet a gyártó, import esetén az importáló, annak hiányában az üzemeltető köteles biztosítani. Amennyiben az adott munkahelyen magyarul nem tudó munkavállaló dolgozik, a munkáltató a munkavállaló által értett nyelven is köteles biztosítani az üzemeltetési dokumentációt, a veszélyt jelző, tiltó és tájékoztató feliratokat

A munkavégzés tárgyi feltételei

1. A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni a veszélyes technológiát, továbbá a munkaügyi miniszter rendeletében meghatározott munkaeszközt. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot szakirányú munkabiztonsági szakértői engedéllyel rendelkező személy, vagy külön jogszabályban erre feljogosított személy, illetőleg erre akkreditált intézmény végezheti.
2. Ha a munkahely, az egyéni védőeszköz, a munkaeszköz, a technológia a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, megfelelőségét az üzemeltető munkáltatónak soron kívül vizsgálnia kell. A vizsgálat elvégzéséig annak működését, illetve használatát meg kell tiltani. A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül.
3. Minden munkavállaló részére biztosítani kell:
 - megfelelő mennyiségű, az egészségügyi előírásoknak megfelelő minőségű ivóvizet,
 - a munkahely és a munka jellegének megfelelően az öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési, pihenési és melegedési lehetőséget.
4. A munkahely és a munka jellegének megfelelően gondoskodni kell a rendről, tisztaságról, a keletkező szennyező anyagok, a szennyvíz, a szemet, hulladék kezeléséről oly módon, hogy veszélyt vagy ártalmat ne okozzanak, és a környezetet ne károsítsák.
 - szemetet és hulladékot csak az erre kijelölt edényben, illetve helyen szabad tárolni. A termelési-, a veszélyes- és a kommunális hulladékot elkülönítve kell tárolni. A szerves hulladék tárolóedényét naponta, környezetét hetente egyszer tisztítani és fertőtleníteni kell.
5. A munkahelyen dolgozók létszámának és a veszély jellegének megfelelő jelző-es riasztóberendezést kell biztosítani.
6. Az olyan munkahelyeken, ahol a veszély jellege indokolja, a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelme érdekében biztonsági és egészségvédelmi jelzéseket kell alkalmazni.
7. A munkahelyen gondoskodni kell az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzéshez szükséges mozgástérrel.
8. Az olyan munkahelyen, ahol be- vagy leesési veszély van, vagy a munkavállalót és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat leeső tárgyak veszélyeztetik, elkerítéssel, lefedéssel, vagy más alkalmas módon kell a védelemről gondoskodni.
9. A munkahelyeken alkalmazott munkaállás (állvány, pódium, kezelőjárda) kialakítása, elhelyezése, rögzítése feleljen meg a munkavégzés jellegének, a várható igénybevételnek, tegye lehetővé a biztonságos munkavégzést, a szükséges anyagok és eszközök tárolását, a biztonságos közlekedést, a le- és feljutást.
10. A tárolóhelyeket a tárolt anyagok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságainak, egymásra gyakorolt hatásának, továbbá a környezetből eredő hatásoknak, illetőleg az anyag emberi egészségre, környezetre gyakorolt hatásának, a rakodás, szállítás és tárolás módjának figyelembevételével kell kialakítani.

Munkafolyamatra, technológiára, anyagra vonatkozó követelmények

1. A munkafolyamatot, a technológiát, a munkaeszközt, az anyagot úgy kell megválasztani, hogy az sem a munkavállalók, sem a munkavégzés hatókörében tartózkodók egészségét és biztonságát ne veszélyeztesse.
Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az ott dolgozókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen. E követelmény megvalósításáért a felek által szerződésben megjelölt munkáltató, ilyen kikötés hiányában a fővállalkozó, vagy ha ilyen nincs, akkor az a felelős, akinek a területén a munkavégzés folyik.
2. Az anyagot, terméket mozgatni csak az anyag, termék tulajdonságainak megfelelő, arra alkalmas eszközzel, a kijelölt helyen és módon, a súly- és mérethatárok betartásával szabad.
Egyéb rendelkezés hiányában a munkahelyen belüli közlekedés rendjét a közúti közlekedés szabályainak megfelelően kell kialakítani. Az olyan járművekre, amelyek közúti forgalomban nem vesznek részt, a járművek üzemben tartásának műszaki feltételeiről rendelkező előírásokat kell megfelelően alkalmazni.
3. A veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál, illetve veszélyes anyagokkal végzett tevékenység esetén, a veszélyek megelőzése, illetve károsító hatásuk csökkentése érdekében:
 - a veszélyforrásokat és az ellenük való védekezés módját, az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés feltételeit az érintett munkavállalókkal – mind a munkahely egésze, mind az egyes munkafolyamatok tekintetében – meg kell ismertetni, ideértve az 1.) pont második bekezdésében foglaltakat is;
 - veszélyes anyagokra vonatkozó általános előírásokat meg kell határozni, illetve biztosítani a veszélyes anyagok folyamatosan aktualizált ún. Biztonsági adatlapját;
 - a veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszközöket meg kell határozni, azokkal a munkavállalókat el kell látni, és használatukat meg kell követelni;
 - a munkahely jellemzőitől, a munkaeszközöktől, az anyagok fizikai, kémiai tulajdonságaitól, a munkavállalók számától függően a munkahelyeket megfelelő eszközökkel fel kell szerelni tüzek leküzdésére, és szükség esetén tűzjelzőkkel és riasztó rendszerekkel is el kell látni ezeket; a veszélyforrások elleni védőberendezéseket és eszközöket, a jelző-, tűzoltó-, mentőkészülékeket, a vészkapcsolókat, a biztonsági megvilágítást működőképes, a rendeltetésszere használatra alkalmas állapotban kell tartani;
 - gondoskodni kell arról, hogy a munkavállalók egészségét vagy biztonságát fenyegető súlyos és közvetlen veszély esetén a munkavállalók a munkát beszüntessék, és a munkahelyet azonnal hagyják el, biztonságos helyre távozzanak.
4. Egyes munkafolyamatok végzését a jogszabály engedélyhez kötheti. Az olyan munkát, amelynek elvégzése szakmai képzéshez, tanfolyam elvégzéséhez, illetve vizsgához van kötve, csak olyan munkavállaló végezheti (bízható meg), aki az előírt képesítéssel, vizsgával rendelkezik.
5. Azoknál a munkafolyamatoknál, ahol a munkavállaló veszélyforrás hatásának lehet kitéve, a hatásos védelmet – amennyiben erről külön jogszabály eltérően nem rendelkezik – zárt technológia alkalmazásával, ha ez nem oldható meg, akkor biztonsági berendezések, egyem védőeszközök és szervezési intézkedések – szükség szerinti együttes – alkalmazásával kell megvalósítani. A fentiekben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell a munkavégzés hatókörében tartózkodókra is.
6. Új eljárás, technológia kifejlesztése, bevezetése során ki kell dolgozni az üzemviteli- biztonsági és egészségvédelmi, valamint az előrelátható üzemzavarok, vészhelyzet esetén szükséges intézkedéseket. A bevezetést megelőzően üzemi próbát, berendezésnél próbaüzemet kell tartani.

7. A munkahelyen – jellegének, elhelyezkedésének, a veszélyforrásoknak, a munkavállalók létszámának, a munka szervezésének megfelelően – biztosítani kell a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételeit.
8. A veszélyforrások elleni védekezés módját a meghatározott rendelkezések figyelembevételével, a munkáltató köteles megállapítani.

A veszélyes anyagokra vonatkozó általános előírások

Tárolás

1. Veszélyes anyagot beszerezni, bevételezni, tárolni csak a Biztonsági adatlap és a termékcímke megléte esetén szabad.
 - A címke nélküli, vagy a jelölés alapján nem egyértelműen azonosítható veszélyes anyagot ismeretlennek kell tekinteni és az azonosítás megtörténteig „További utasításig nem használható fel!” felirattal kell ellátni
 - A beszerzett veszélyes anyagok Biztonsági adatlapját (Nyilatkozatot) az önkormányzati intézmény vezetője köteles biztosítani.
 - Amennyiben a forgalmazó, gyártó a Biztonsági adatlapot nem tudja biztosítani, a gyártótól kell a Biztonsági adatlapot beszerezni, vagy a Nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy terméke nem minősül veszélyes anyagoknak
2. A veszélyes anyagokat erre a célra kijelölt, zárral ellátott helyiségben kell tárolni.
 - A helyiség fala és padlója könnyen tisztítható, résmentes legyen, szellőztetését célszerű biztosítani.
 - Ajtaját használaton kívül zárva kell tartani. A helyiség kulcsát a munkáltató által megbízott személy köteles őrizni.
 - A tároló helyiségben étkezni és dohányozni tilos!
3. A mérgező hatású anyagokat erre a célra kijelölt, biztonsági zárral ellátott helyiségben vagy ún. méregszekrényben kell tárolni.
 - A helyiség fala és padlója könnyen tisztítható, résmentes legyen, szellőztetését biztosítani kell.
 - Helyiség ajtaját (méregszekrényt) használaton kívül zárva kell tartani. A helyiség kulcsát a munkáltató által megbízott személy köteles őrizni, és a zárat csak az ő jelenlétében szabad kinyitni.
 - A méregtároló helyiségben étkezni és dohányozni tilos!
 - A helyiség ajtaját, illetve a méregszekrény ajtaját szembetűnő módon, szabványos „MÉREG” felirattal és „HALÁLFEJ” piktogrammal kell ellátni.
4. A veszélyes anyagtároló, illetve méregtároló helyiségben (szekrényben) a veszélyes anyagokon kívül más árut elhelyezni, illetőleg tárolni tilos! A veszélyes anyagok tároló edényeit mentesítés (tisztítás) nélkül újra használni tilos, mivel ezek veszélyes maradványokat tartalmazhatnak.
 - Nem kell mentesíteni azokat az üres tároló edényeket, amelyekbe a későbbiekben ugyanaz az anyag kerül, de elkülönítve kell azokat tárolni
5. A kiürült, nem mentesített tároló göngyölegek kezelése a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírások betartásával történhet.

Szállítás

1. Tárolás és szállítás csak eredeti, ép csomagoló göngyölegben, bontatlan állapotban történhet. Gondoskodni kell az eldőlés, kiömlés, elpárolgás megakadályozásáról.

Személyi és tárgyi feltételek

1. A veszélyes anyagok tárolásával, szállításával, felhasználásával megbízott dolgozók esetében fokozott figyelmet kell fordítani az előzetes és időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatok elvégzésére, a dolgozók egészségi állapotára, munkavédelmi oktatására.
2. Tisztálkodási lehetőséget, egyéni védőeszközöket, elsősegélynyújtó felszerelést folyamatosan kell biztosítani.

Engedély kötelezettség

1. Veszélyes anyagokkal folytatott tevékenységhez be kell szerezni a területileg illetékes NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT „Tevékenységi engedély”-ét, mely a nevesített anyagokra, határozatlan időre engedélyezi a beszerzést, a tárolást és a felhasználást.
 - Változás esetén a munkáltatónak bejelentési kötelezettsége van (változás fogalmát a jogszabály rögzíti).

Nyilvántartás

1. A veszélyes anyagokról anyagfajtánként kell nyilvántartást vezetni: beszerzett, felhasznált és a készletezett mennyiségről.
 - A nyilvántartást öt évig meg kell őrizni.

Személyi védőfelszerelés

1. Veszélyes vegyi anyagokkal végzett munka során a MSZ-ban előírt védőeszközök használata kötelező:
 - sav és lúgálló zárt ruházat, kötény
 - gumicsizma, védőkesztyű, védőálarc, illetve gázálarc (a megfelelő betéttel).

Munkavégzés és felügyelet

2. Mérgező hatású anyagok esetében egyidejűleg legalább két fő szakképzett és oktatott dolgozó végezheti a tevékenységet.

Általános, valamennyi munkaeszközre vonatkozó követelmény

1. A munkáltató köteles a munkavállalók munkavégzéséhez olyan munkaeszközt rendelkezésükre bocsátani, amely kialakításában, felépítésében és az alkalmazott védelmi megoldások tekintetében megfelel a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, és alkalmas az adott munkahelyi körülmények közötti – a biztonságot és az egészséget nem veszélyeztető – használatra.
2. A munkáltatónak a munkaeszközöknek a munkavállalók részére történő kiválasztásánál figyelembe kell vennie a munkavégzés jellemzőit, lehetséges veszélyeit, a munkakörülményeket és a munkaeszköz használatának kockázatait.
3. Ha az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés körülményeit a munkaeszközök használata során nem lehet a munkavállalók számára terjesztésként biztosítani, a munkáltató a biztonsági berendezések, az egyéni védőeszközök és a szervezési intézkedések szükség szerinti alkalmazásával a kockázatokat minimálisra csökkenti.
4. A munkáltató köteles megtenni a szükséges karbantartási intézkedéseket annak biztosítására, hogy a munkaeszköz teljes élettartama alatt feleljen meg az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeinek.
 - A munkaeszközök megfelelő állapotának biztosításához karbantartási tervet kell készíteni:
 - az elvégzendő műveleteket és a karbantartás személyi és tárgyi feltételeit karbantartási utasításban kell rögzíteni,
 - a karbantartási utasításokat folyamatosan aktualizálni kell,
 - a karbantartás megfelelőségét a karbantartónak tanúsítania kell.
 - A közvetlen baleseti veszélyt jelentő hiányosságokat a lehetséges legrövidebb idő belül, a közvetlen veszélyt nem jelentő hiányosságokat a karbantartási terv szerinti ütemezésben kell megszüntetni.
5. A munkavállalót veszélyeztető kockázatok csökkentése érdekében a munkaeszközt úgy kell elhelyezni, felállítani és használni, hogy a mozgó elemek között elegendő hely álljon rendelkezésre, valamennyi felhasznált, illetve előállított energiaforma és anyag biztonságosan kerüljön a munkaeszközhöz, illetve biztonságosan legyen onnan elvezetve.
6. A munkaeszköz felállítását és leszerelését csak biztonságos körülmények között szabad elvégezni, figyelemmel a gyártó által az üzemeltetési dokumentációban meghatározott előírásokra.
7. Azt a munkaeszközt, amelyet a használata alatt villámcsapás érhet, megfelelő berendezés alkalmazásával, illetve intézkedés megtételével e hatástól meg kell védeni.
8. A munkaeszközt úgy kell kialakítani és elhelyezni, hogy:
 - a munkavállalókat és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat meg lehessen védeni a munkaeszköz kigyulladásától vagy túlhevülésétől, illetve a munkaeszközben keletkező, használt vagy tárolt gáz; por, folyadék, gőz vagy egyéb anyag munkakörnyezetbe történő kijutásától;
 - alkalmas legyen a benne keletkező, használt vagy tárolt anyagok robbanásveszélyének megelőzésére;
 - mind az üzemszerű körülmények, mind meghibásodás esetén biztosítható legyen a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelme az áramütés ellen.
9. Egyedi kockázatmegelőző intézkedés megtétele szükséges, ha a munkaeszközt olyan magasban levő munkahelyen használják, ahol:
 - közvetlenül a munkavégzés helye mellett vagy alatt – függetlenül a szintkülönbségtől – olyan anyag van, ahol fennáll a belefulladás veszélye;
 - a munkaeszköz kiszolgálása a talajhoz képest 1 m-nél magasabb dobogóról, állványról vagy

emelvénnyről történik;

- a biztonsági és ergonómiai feltételeket kielégítő munkahely 2 m felett helyezkedik el.
10. Munkaeszközt csak a kezelési utasításban leírtak szerint, rendeltetésszerűen szabad használni. Meghibásodás vagy bármilyen, a működtetést zavaró rendellenesség esetén a munkaeszközt használni, illetve tovább használni nem szabad. Ilyen esetben a munkavállaló köteles a közvetlen munkairányítóját tájékoztatni a rendellenességről.
 - a kezelő felelős azért, hogy a tevékenységi körébe tartozó munkaeszköz közelében illetéktelen személy ne tartózkodjék.
 11. Ha a munkautasítás, illetve jogszabály másképpen nem rendelkezik, működésben lévő munkaeszközt felügyelet nélkül hagyni nem szabad.
 12. A munkaeszközt indítani csak az indító berendezés szándékos működtetésével lehessen. Ez vonatkozik:
 - az üzemszünet utáni újraindítás műveletére is függetlenül attól, hogy az üzemszünet milyen okból következett be;
 - az üzemállapotok (pl. sebesség, nyomás) jelentős változására akkor is, ha az újraindítás vagy az üzemállapotoknak a jelentős változása az érintett személyekre nézve veszélyt jelent.
 - Előzőekben meghatározott követelmény nem vonatkozik arra az esetre, ha a gép újraindítása, vagy a működési feltételek változása automatikus ciklusok szabályos egymást követő ritmusának a következménye.
 13. A munkaeszközt jól látható, azonosítható és megfelelő jelzéssel rendelkező kezelőelemmel kell ellátni. A kezelőelemeket lehetőleg a veszélyes téren kívül és olyan módon kell elhelyezni, hogy működésük: (ideértve a kezelő akaratától független vagy váratlan működtetést is) ne jelentsen veszélyt.
 14. A munkaeszköz kezelőjének a fő kezelőhelyről egyértelműen látnia kell azt, hogy senki sem tartózkodik a veszélyes térben. Ha ez nem lehetséges, automatikusan működő biztonsági jelzést (hangjelzést, illetőleg világítójelzést) kell adni a munkaeszköz elindítása előtt. A vezérlőrendszernek, amely a munkaeszköz kezelője részére biztosítja a szükséges jelzést, biztonságosnak kell lennie, meghibásodása vagy megrongálódása nem idézhet elő veszélyes helyzetet. Lehetővé kell tenni, hogy a kockázatnak kitett munkavállaló, illetve a munkavégzés hatókörében tartózkodó kellő időben elkerülhesse, elháríthassa a munkaeszköz elindítása, illetve leállítása által előidézett veszélyt.
 15. Minden munkaeszközt el kell látni olyan kezelőelemmel, amely azt biztonságosan működteti és biztosítja a munkaeszköz teljes leállítását.
 - A munkaeszköz indító berendezésének kiválasztásánál figyelembe kell venni a várható üzemzavarokat, valamint az egyéb okok miatti üzemeltetési kieséseket. Minden kezelőhelyet el kell látni vészkipcsoló berendezéssel, amely a munkaeszköz részeit vagy egészét a veszély jellegétől függően leállítja úgy, hogy a munkaeszköz biztonságos állapotba kerül. Amikor a munkaeszköz vagy annak veszélyes részei leálltak, az érintett működtető egységek energiaellátását a vezérlésnek meg kell szakítania.
 - A munkaeszközt – a 13. bekezdésben előírtakon túlmenően – a veszélyeitől és a rendes leálláshoz szükséges időtől függően, el kell látni megfelelő számú vészkipcsoló berendezéssel.
 - Műszaki megoldással kell biztosítani, hogy a berendezés leállító rendelkezésének (kapcsolójának) elsőbbsége legyen az indító rendelkezéssel (kapcsolóval) szemben.
 - A vészkipcsoló berendezés kezelőelemeit úgy kell elhelyezni, hogy azt a kezelő (kezelők), továbbá más, a veszély bekövetkezését észlelő személyek könnyen elérhessék és veszélytelenül működtethessék.
 16. A leeső vagy kivágódó tárgyak veszélyével járó munkaeszközt el kell látni a veszély jellegének megfelelő védőberendezéssel.

- A gáz, gőz, aeroszol, folyadék vagy por kibocsátásával veszélyt okozó munkaeszközt el kell látni megfelelő felfogó, elvezető, illetve elszívó berendezéssel a veszély keletkezési helyén.
- 17. Ha a munkavállalók védelme szükségessé teszi, a munkaeszközt vagy annak részeit rögzítéssel, vagy más módon stabilizálni kell.
 - Ha a munkaeszköz törése vagy szétesése veszélyeztetheti a munkavállalót, megfelelő védőintézkedéseket kell tenni.
- 18. A munkaeszköz mozgó részeit el kell látni védőberendezéssel, amely elhatárolja a veszélyes teret, vagy leállítja a veszélyes rész mozgását a veszélyes tér elérése előtt. A védőberendezések kiiktatása, hatásosságuk korlátozása tilos.

Olyan védőberendezést kell alkalmazni, amely:

 - stabil kialakítású;
 - nem okoz többletkockázatot;
 - nem távolítható el, vagy nem hatástalanítható könnyen;
 - a mozgó résztől megfelelő távolságot biztosít;
 - nem akadályozza a munkaeszköz működésének figyelemmel kísérését;
 - lehetővé teszi a szereléshez vagy a karbantartáshoz szükséges műveletek elvégzését anélkül, hogy a védőberendezéseket leszerelnék, illetve a hozzáférést a munkavégzés területére korlátozza.
- 19. Munkaeszköz kezelésére, szerelésére, karbantartására szolgáló területeket az elvégzendő művelethez szükséges mértékben meg kell világítani.
- 20. A munkaeszköznek magas, vagy igen alacsony hőmérsékletű részeit megfelelő védelemmel kell ellátni az érintés, vagy a túlzott megközelítés ellen.
- 21. A munkaeszközöket a munkavállalók biztonsága érdekében el kell látni az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzéshez szükséges egyértelmű, könnyen észrevehető és a munkavállaló által érthető jelöléssel, illetve figyelmeztető jelzéssel (pl. adattáblával, a gyártó adataival, a kezelőgombok magyar nyelvű felirataival, piktogramokkal).
- 22. A karbantartási műveleteket csak a munkaeszköz leállított állapotában szabad elvégezni. Ha ez nem lehetséges, megfelelő védőintézkedéseket kell tenni, vagy biztosítani kell, hogy az ilyen műveletek a veszélyes téren kívül elvégezhetők legyenek.
- 23. A munkaeszközt el kell látni könnyen felismerhető szerkezettel, amellyel le lehet választani az energiaforrásról. Az energia visszatérése, a visszakapcsolás nem jelenthet veszélyt a munkavállalókra.
- 24. A gépi meghajtású, teheremelés- és mozgatás céljára kialakított munkaeszközhöz megfelelő naplót kell rendszeresíteni, abban a műszakonkénti vizsgálatokat, esetleges meghibásodásokat és azok elhárításának tényét rögzíteni kell.
- 25. Biztosítani kell, hogy a munkavállalók biztonságosan juthassanak be és tartózkodhassanak minden olyan területen, amely szükséges a munkaeszközzel történő munkavégzéshez.

A bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a munkaeszköz beállítása és karbantartása során is.

A munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintje

Kezelő: az a munkavállaló vagy polgári jogi szerződés alapján munkát végző külső szakember, akinek feladata a munkaeszköz használata.

Kockázatnak kitett munkavállaló: bármely munkavállaló, aki egészben vagy részben a veszélyes térben tartózkodik.

Munkaeszköz használata: a munkaeszközzel végzett bármely tevékenység, ideértve az elindítást, leállítást, alkalmazást, szállítást, javítást, karbantartást és tisztítást is.

Magasban levő munkahelyen ideiglenesen végzett munka: a talaj szintjénél – kivéve, ha e rendelet eltérően nem rendelkezik – 1 méternél nagyobb magasságban végzett, nem állandó jellegű, rövid ideig tartó munka, ahol a biztonsági és ergonómiai követelményeknek megfelelő munkahelyi körülmények nem biztosítottak, ezért egyedi kockázatmegelőző intézkedések megtétele szükséges.

Veszélyes tér: bármely tér a munkaeszközön belül vagy annak környezetében, ahol a munkavállaló és a munkavégzés hatókörében tartózkodó egészsége vagy biztonsága veszélynek lehet kitéve.

1. Munkaeszközt csak a rendeltetésének megfelelő célra és körülmények között szabad használni.
2. A munkáltató az alkalmazásra szánt biztonságos munkaeszköz megválasztásánál és az üzemeltetés helyének kijelölésénél gondoskodik arról, hogy a munkaeszköz használata során:
 - a munkavállaló testtartása megfeleljen az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeinek;
 - a munkaeszköz elégítse ki a sugárvédelmi, villamosbiztonsági és ergonómiai követelményeket, illetve használata ne vezessen kóroki tényezők (pl. zaj, rezgés, lokális meleg, hideghatás) kialakulásához;
 - biztosítsa a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmét.
3. A munkáltatónak biztosítani kell, hogy a veszélyes munkaeszközt kizárólag annak kezelője használja. Javítást, átalakítást, karbantartást csak a munkáltató által e feladat elvégzésére megbízott, külön oktatásban részesített személy végezhet.
4. A munkáltató a biztonságos munkaeszköz megválasztása során a munkavállalókat a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatja legalább:
 - a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatának körülményeiről, feltételeiről;
 - rendeltetésszerű használatá során az előrelátható veszélyes, illetve veszélytelen meghibásodási lehetőségeiről és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról;
 - az előfordulható téves kezeléssel és annak következményeiről;
 - a körülmények megváltozásáról, még abban az esetben is, ha a változás olyan munkavállaló közvetlen környezetében történik, aki az érintett munkaeszközt nem használja.
 - A tájékoztatást az érintett munkavállaló részére az általa értett nyelven, érthetően, ahol szükséges, írásban kell megadni.
5. A munkáltató a munkába álláskor, illetve a munkaeszköz átalakításakor, vagy új munkaeszköz üzembehelyezésekor – munkavédelmi oktatás keretében – a munkavállalót a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatja legalább:
 - a munkaeszköz üzembehelyezéséről, használatáról;
 - a többfunkciós és a cserélhető munkaeszköz, vagy a kiegészítő berendezés fel- és leszereléséről, működtetéséről;
 - a munkaeszköz meghibásodási lehetőségeiről, a munkavállalónak a hibák elhárításával

kapcsolatos feladatairól;

- a rendkívüli körülmények bekövetkezése esetén szükséges teendőkről;
- a különböző alkalmazási célú védőburkolatokról és biztonsági berendezésekről;
- a munkaeszközök rendeltetésellenes használatáról és annak következményeiről;
- a veszélyes terek megközelítéséről, az alkalmazott védelmi megoldásokról;
- a munkavállaló munkakörébe tartozó beállítási feladatokról;
- a munkaeszköz használatához szükséges egyéni védőeszközök és használatuk követelményeiről;
- a munkaeszköz üzemeltetéséből adódó helyi sajátosságokról.

6. A munkáltatónak az Mvt. VI. fejezetében meghatározott, az egészséges és a biztonságos munkavégzés érdekében a munkavállalókkal (illetve munkavédelmi képviselőikkel) folytatott tanácskozáson, valamint a munkáltatói intézkedések előzetes megvitatása során konzultálnia kell a munkaeszközökkel kapcsolatos kérdésekről.

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményei

Fogalmak, általános előírások

Képernyős eszköz: számjegyet, betűt vagy grafikus képsorokat képernyőn megjelenítő készülék, függetlenül az alkalmazott megjelenítési folyamattól.

Képernyős munkahely: olyan munkaeszközök együttese, amelyhez a képernyős eszközökön kívül csatlakozhat adatbeviteli eszköz (billentyűzet, szkennel, kamera, egyéb adatbeviteli eszköz), egyéb perifériák (mutatóeszköz, nyomtató, plotter, lemezegység, modem stb.), esetleges tartozékok, ember-gép kapcsolatot meghatározó szoftver, irattartó, munkaszék, munkaasztal vagy munkafelület, telefon, valamint a közvetlen munkakörnyezet.

Képernyős munkakör: olyan munkakör, amely a munkavállaló napi munkaidejéből legalább négy órában képernyős munkahelyen képernyős eszköz használatát igényli, ideértve a képernyőfigyeléssel végzett munkát is.

Képernyő előtti munkavégzéshez éleslátást biztosító szemüveg: a szemészeti szakvizsgálat eredményeként meghatározott, a képernyő előtti munkavégzéshez szükséges szemüveglencse, és ennek a lencsének a rendeltetésszerű használatához szükséges keret, ide nem értve a munkavállaló által a képernyő előtti munkavégzéstől függetlenül egyébként is használt szemüveget vagy kontaktlencsét.

1. A munkáltató köteles [Mvt. 54. § (2) bekezdés] a kockázatbecslés, - értékelés során, valamint a képernyős munkahelyen történő munkavégzés egészségi és biztonsági feltételeinek rendszeres ellenőrzése alkalmával folyamatosan vizsgálni az alábbi kockázatok előfordulását:
 - látásromlást előidéző tényezők,
 - pszichés (mentális) megterhelés,
 - fizikai állapotromlást előidéző tényezők.
2. A munkáltató a munkafolyamatokat úgy szervezi meg, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést óránként legalább **tízperces** – össze nem vonható – szünetek szakítsák meg, továbbá a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje **a napi hat órát** ne haladja meg.
3. A munkáltató köteles a munkavállaló látásának vizsgálatát biztosítani, őt szükség szerint, de legalább kétfévente látásvizsgálatra elküldeni. A munkavállaló – a külön jogszabály szerinti időszakos alkalmassági vizsgálatokon túlmenően – köteles e vizsgálaton részt venni. A vizsgálatot a foglalkozás-egészségügyiszolgáltatást nyújtó orvos végzi el, aki indokolt esetben a munkavállalót szemészeti szakvizsgálatra utalja be.
4. Ha a munkáltatónál működő orvos megállapítja, hogy a munkavállaló részére a képernyő előtti éleslátást biztosító szemüveg biztosítása szükséges lehet, a munkavállalót beutalóval utalja be a szemészeti szakvizsgálatra. A beutalóban fel kell tüntetni a munkakör megnevezését és annak a szakvizsgálathoz szükséges mértékű leírását.
5. Orvos a munkavállalót szemészeti szakvizsgálatra utalhatja akkor is, ha egyéb panaszokat okozó látásrendszeri eltérések valószínűsége áll fenn.
6. Ha a szemészeti szakvizsgálat eredményeként indokolt, illetve a munkavállaló által használt szemüveg vagy kontaktlencse a képernyő előtti munkavégzéshez nem megfelelő, a munkáltató a munkavállalót – a külön jogszabályban meghatározott költségterítési szabályoknak megfelelően – ellátja a képernyő előtti munkavégzéshez egy, minimálisan szükséges, éles látást biztosító szemüveggel.
7. Az előző pontokban foglalt rendelkezések végrehajtásából eredő költségek a munkáltatót terhelik, a munkavállalóval szemben nem érvényesíthetők.

A képernyős munkahely kialakításának minimális követelményei

1. Berendezések

A képernyős berendezést úgy kell kialakítani, üzembe helyezni, illetve üzemben tartani, hogy rendeltetésszerű használat esetén ne jelentsen egészségi kockázatot, vagy balesetveszélyt a munkavállalók számára.

2. Képernyő

- A képernyőn megjelenő jelek jól definiáltak és világos formájúak, megfelelő méretűek legyenek, a jelek és a sorok közötti megfelelő térközzel.
- A képernyőn megjelenő kép legyen stabil, villódzásnak vagy az instabilitás más formájának nem szabad előfordulnia.
- A fényesség, illetve a jelek és a háttér közötti kontraszt legyen a használó által könnyen állítható és a környezeti feltételekhez könnyen hozzáigazítható.
- A képernyő a használó igényeinek megfelelően legyen könnyen és szabadon elfordítható, dönthető.
- Biztosítani kell külön monitorpolc, vagy állítható asztal használatát.
- A képernyő legyen mentes olyan tükröződéstől és fényvisszaverődéstől, amely a használónak kényelmetlenséget, látási nehézséget okozhat.

3. Billentyűzet

- A billentyűzet legyen dönthető és a monitortól különálló annak érdekében, hogy a használó kényelmes munkatesttartást vehessen fel, karja és keze ne fáradjon el.
- A billentyűzet előtt legyen elég hely ahhoz, hogy a számítógépkezelő kezét és csuklóját megtámaszthassa.
- A billentyűzet felszíne legyen fénytelen, a fényvisszaverődés elkerülése érdekében.
- A billentyűkön lévő jelek egymástól könnyen megkülönböztethetők és a munkahelyzetből jól olvashatók legyenek.

4. Munkaasztal vagy munkafelület

- A munkaasztal vagy munkafelület legyen olyan nem fényvisszaverő felületű és nagyságú, hogy biztosítsa a monitor, a billentyűzet, az iratok és a csatlakozó eszközök rugalmas elrendezését.
- A laptartó legyen állítható, és a használó számára kényelmes olvashatóságot biztosító helyzetben rögzíthető.

5. Munkaszék

- A munkaszék legyen stabil, továbbá biztosítsa a használó könnyű, szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét.
- A szék magassága legyen könnyen állítható.
- A szék támlája legyen magasságában állítható és dönthető.
- Igény esetén lábtámaszt, vagy saroktámaszt, illetve kartámaszt kell biztosítani.

Környezet

1. Térkövetelmények

A munkahelyet úgy kell megtervezni és méretezni, hogy a használónak legyen elegendő tere testhelyzete és mozgásai változtatásához.

2. Megvilágítás

- Az általános, illetve helyi világítás (munkalámpa) biztosítson kielégítő megvilágítást és kontrasztot a képernyő és a háttérkörnyezet között, tekintetbe véve a munkajellegét és a

- használó látási követelményeit.
- A képernyőre és más munkaeszközökre vetődő, zavaró tükröződést és fényvisszaverődést oly módon kell megelőzni, hogy a képernyős munkahely telepítésekor a munkaterem és a munkahely megtervezését összehangolják a mesterséges fényforrások elhelyezésével és műszaki jellemzőivel.

3. Tükröződés és fényvisszaverődés

- A képernyős munkahelyeket úgy kell megtervezni, hogy a fényforrások (ablakok és más nyílások, átlátszó, vagy áttetsző falak), világosra festett berendezési tárgyak, vagy falak ne okozzanak közvetlen fényvisszaverődést, és amennyire csak lehetséges, ne idézzenek elő
- tükröződést a képernyőn
- Az ablakokat állítható takaróeszközök megfelelő rendszerével kell ellátni, hogy a képernyős munkahelyre eső nappali megvilágítást csökkenteni lehessen.

4. Zaj

A munkahelyhez tartozó berendezések okozta zajt figyelembe kell venni a munkahely berendezésekor, különös tekintettel arra, hogy a zaj ne zavarja a figyelmet és a beszéd megértést.

5. Klíma

- A munkahelyhez tartozó berendezések nem fejleszthetnek olyan mennyiségű hőt, hogy az a:
- munkavállalónak kényelmetlen érzést okozzon.
- A használó legyen védve a sugárzó és áramló hőhatásoktól és az asztal alatt hőt termelő
- berendezésektől.
- A páratartalmat megfelelő szinten kell biztosítani és tartani.

6. Sugárzás

Minden sugárzást – a látható fénysugárzás kivételével – a használó egészsége és biztonsága szempontjából elhanyagolható szintre kell korlátozni.

7. Ember-gép kapcsolat

A szoftver tervezése, kiválasztása, bevezetése és módosítása, a képernyős munkafeladatok megtervezése során a munkáltató az alábbi elveket vegye figyelembe:

- a szoftver feleljen meg a feladatnak,
- a szoftver minden betűt a magyar helyesírásnak megfelelő formában jelenítsen meg a képernyőn és a nyomtatásban,
- a szoftver legyen könnyen használható és szükség esetén a számítógép-kezelő ismeret és tapasztalatszintjéhez igazítható, rendelkezzen magyar nyelvű súgóval, semmilyen a munkavállaló teljesítményére vonatkozó mennyiségi, vagy minőségi ellenőrzési lehetőséget nem szabad igénybe venni a munkavállalók tudomása nélkül,
- a rendszerek a képernyő előtt dolgozóhoz alkalmazkodó formátumban és ütemben jelezzék ki az információkat,
- alkalmazni kell a szoftver-ergonómia elveit, különösen az ember által végzett adatbevitel és adatfeldolgozási feladatokban,
- a rendszerek biztosítsanak visszajelzést a munkavállalóknak a teljesítményükről.

A létrák használatára vonatkozó előírások

1. A létrát úgy kell felállítani, hogy az a használata alatt stabil legyen. A hordozható létrák lábait tartós, erős, megfelelő méretű szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak. A támasztó, illetve a függesztett létrákat – a kötélletrák kivételével – elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.
2. A kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével, vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.
3. A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az elegendő magasságban nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé, és ezzel lehetővé tegye a biztonságos kapaszkodást, kivéve, ha a munkaszintre történő fellépéshez szükséges biztonságot másként valósították meg.
4. A kitolható, az átalakítható és az egymásba illesztett (töbtagos) létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el. A vontatható, gördíthető létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell (pl. ékkel, rögzíthető görgővel).
5. A létrát csak úgy lehet használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Amennyiben a létrára teherrel kell felmenni, az nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét.

Általános irányelvek munkavédelmi szemlék megtartásához

1. A biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek biztosítása
2. Munkakörülmények megfelelősége
3. Baleseti veszélyforrások feltárása
4. A dolgozók ismerik-e a munkavédelmi rendszabályokat
5. Gépek, berendezések
 - állapota, karbantartása, tisztítása,
 - gépkönyv megléte, vezetése,
 - karbantartási utasítások megléte, betartása,
 - kezelési utasítások kifüggesztése, betartása,
 - szakképzettséget igénylő munkavégzéshez megfelelő képesítésű és számú munkavállaló biztosítása,
 - a kezelő-, és előírt védőelemek megléte, állapota, rögzítése,
 - kezelési-, és biztonsági feliratok, piktogramok megléte, állapota.
6. Kéziszerszámok
 - állapota, karbantartása, tisztítása,
 - alkalmasak-e a munkavégzéshez,
 - a munkavégzéshez szükséges szerszámok biztosítása.
7. Épületek, építmények
 - munkahelyi rend,
 - általános tisztaság,
 - közlekedési utak állapota,
 - járdák, lépcsők állapota,
 - szociális helyiségek állapota,
 - hatósági ellenőrzések (Nemzeti Népegészségügyi Központ, Munkavédelmi Felügyelőség, Tűzoltóság) tapasztalatai, a határozatok végrehajtása.
8. Raktározás, tárolás
 - anyagtárolás szabályossága,
 - közlekedési utak,
 - polcok terhelhetőségének feliratozása.
9. Fűtés, szellőzés, világítás
 - feltételek kiegészítése, korszerűsítése,
 - a berendezések állapota.
10. Környezetvédelem
 - keletkező szemet tárolása, zárt edényrendszer,
 - szemétszállítás,
 - környezetszennyezési lehetőség kizárása,
 - szezonális felkészülés (téli, nyári),
 - veszélyes hulladékok tárolása, kezelése, szállítása.
11. Elektromos-, berendezések, nyomvonalas létesítmények, eszközök

- felülvizsgálati ellenőrző mérések elvégzése (érintésvédelmi, tűzvédelmi szabványossági, villámvédelmi, munkaeszközök),
 - feltárt hiányosságok megszüntetése,
 - elektromos berendezések állapota,
 - tájékoztató-, és biztonsági feliratok, piktogramok megléte, állapota.
12. Védőeszközök, védőruházat, védőfelszerelés
- juttatási rendszer,
 - állapotuk,
 - használatuk ellenőrzése,
 - védőital juttatási rendszer, gyakorlata,
 - bőrápoló készítmények juttatása.
13. Elsősegélynyújtás lehetősége, biztosítása
14. Tűzoltó készülékek megléte, hozzáférhetőségük, használatuk ismerete
15. Munkavédelmi oktatások megtartása, nyilvántartás vezetése, tartalmi helyessége, gyakorisága.
16. Munkavédelmi képviselő tevékenysége

A munkabalesetből és az egyéb sérelemből eredő kárfelelősség

1. A munkáltató a munkavállalónak a munkaviszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességre tekintet nélkül, teljes mértékben felel.
2. Mentesül a munkáltató a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok, vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.
3. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása idézett elő.
4. A munkavállaló bizonyítja, hogy a károkozás a munkaviszonyával okozati összefüggésben következett be.
5. A munkáltató működési körébe esnek különösen a munkáltató által a feladatai során kifejtett tevékenységgel összefüggő magatartásból, a használt anyag, felszerelés, berendezés és energia tulajdonságából, állapotából, mozgásából és működéséből eredő okok.
6. Az 1.) pontban foglaltaktól eltérően a legfeljebb 10 főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély a munkáltatónak okozott kárért vétkessége esetén felel.
7. A munkáltató mentesül az előző pontban foglalt felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a károkozás bekövetkeztében vétkesség nem terheli.
8. A munkáltató a kárfelelőssége alapján a munkavállalónak elmaradt jövedelmét, dologi kárát, a sérelemmel, illetve ennek elhárításával összefüggésben felmerült indokolt költségeit köteles megtéríteni.
9. Meg kell téríteni a munkavállalónak azt a kárát is, amely nem vagyoni kár.
10. A munkáltató a károkozásról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül köteles felhívni a károsultat kárigénye előterjesztésére. A munkáltató a kárigény bejelentésére tizenöt napon belüli, írásbeli indokolt választ ad.
11. Az elévülés szempontjából önállóan kell tekinteni
 - az átlagkeresetet és a táppénzt;
 - az átlagkereset és a sérelem folytán csökkent keresetet, valamint
 - az átlagkeresetet és a rokkantsági nyugdíj különbözetének megtérítése iránti igényt.
12. Az elévülési idő az előző pontban foglalt megkülönböztetéssel
 - a táppénz első fizetési napjától;
 - attól az időponttól, amikor a sérelem folytán bekövetkezett munkaképesség-csökkenés első ízben vezetett jövedelem kiesésben megmutatkozó károsodásra, végül
 - a rokkantsági nyugállományba helyezés időpontjától kezdődik.
13. A járadékigény hat hónapnál régebbi időre visszamenőleg csak akkor érvényesíthető, ha a jogosultat a követelés érvényesítésében mulasztás nem terheli, illetőleg a munkáltató a kárigényre való felhívási kötelezettségét elmulasztotta. Három évnél régebbi időre visszamenőleg járadékigény nem érvényesíthető. (Mt. 174-187 §.)

Kockázatértékelésből adódó teendők és a szükséges intézkedések

1. A kockázatok minőségi vagy mennyiségi értékelése után a munkáltatónak konkrét intézkedési tervet kell készítenie a kockázatok megelőzése vagy csökkentése érdekében [Mvt. 54. § (2) bekezdés], az alábbi szempontok alkalmazásával:
 - meg lehet-e teljes mértékben szüntetni a kockázatot (kockázat teljes mértékű kizárása);
 - hogyan lehet biztonságosabbá tenni a munkafolyamatokat, technológiát, anyagokat, munkaeszközöket (kockázatos dolgot kevésbé kockázatossal helyettesíteni);
 - kollektív műszaki védelem előnyben részesítése az egyéni védőeszközök alkalmazásával szemben;
 - műszaki fejlődés eredményeinek körültekintő alkalmazása (fejlődés újabb, eddig nem ismert kockázatokkal eredményezhet, illetve újabb, nagyobb biztonságot eredményező védekezési lehetőségek nyílnak meg);
 - milyen munkavédelmi intézkedésekre van szükség a kockázat alacsony szinten tartásához.
2. Az intézkedéseknek mindig az adott munkahelyhez, munkavállalókhöz és munkakörülményekhez kell igazodniuk. Ezért általános meghatározásuk nem lehetséges, de a kockázat csökkentésének vagy kezelésének általános elvei a következők:
 - A veszély keletkezési helyén történő felszámolása (zárt technológia alkalmazása, elszívás, hőszigetelés, zajcsökkentés).
 - A munkafolyamat, technológia elkülönítése, elszigetelése.
 - A munkavállaló eltávolítása a munkafolyamattól.
 - A munkaeszközök ellátása biztonsági berendezéssel (védőburkolat, biztonsági indítás, vészleállító).
 - Megfelelő mozgástér biztosítása.
 - Tiszta, rendes munkahely kialakítása, a keletkező anyagok, szennyvíz, hulladék megfelelő eltávolítása.
 - A munkavállalók megfelelő tájékoztatása, képzése, oktatása, ellenőrzése.
 - Megfelelő szakképzettségű és számú munkavállaló alkalmazása.
 - A munka összehangolása.
 - A munkaszervezés megváltoztatása.
 - Megfelelő jelző- és riasztóberendezések, mentési tervek, menekülési útvonalak és elsősegély biztosítása.
 - Egyes munkafolyamatok elvégzésének képesítéshez vagy előzetes engedélyhez kötése.
 - Rendszeres, tervezett karbantartás megszervezése.
 - Veszélyes technológiák és munkaeszközök időszakos biztonsági felülvizsgálata.
 - Egyéni védőeszközök biztosítása (az egyéni védőeszközök alkalmazását mindig csak végső lehetőségként szabad számításba venni, ha a kockázat kiküszöbölése más műszaki és szervezési intézkedésekkel nem oldható meg.).
 - Megfelelő előzetes és időszakos orvosi vizsgálatok megszervezése.
 - A munkabalesetek és foglalkozási betegségek megfelelő bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása.
 - Megfelelő öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési, pihenési és melege-dési lehetőségek

biztosítása.

3. A szükséges intézkedések célszerű sürgősségi sorrendbe állítása:

- azonnali
- rövid vagy középtávú
- hosszú távú

Ehhez a kockázatértékelés megállapításait kell alapul venni, különösen azt, hogy mennyire súlyos az adott kockázat (milyen jellegű károsodást okozhat, hány személyt érinthet, illetve milyen valószínűséggel következhet be a baj).

4. Vizsgálni kell, hogy milyen gyorsan lehet megtenni az intézkedést, valamint milyen műszaki, személyi, szervezési feltételeket kell biztosítani hozzá. Azonnal intézkedni kell a súlyos kockázatok felszámolása érdekében, ugyanakkor a gyorsan megtehető intézkedéseket akkor is célszerű minél hamarabb végrehajtani, ha kevésbé súlyos kockázatot szüntetnek meg.
5. A kockázatértékelés során észlelt közvetlen veszélyt azonnal meg kell szüntetni, azaz a közvetlen veszélyt jelentő munkavégzést vagy munkaeszközt, technológiát azonnal le kell állítani [Mvt. 54. § (7) bekezdés e) pont].

A vállalkozói szerződés munkavédelmi melléklete

Jelen melléklet az alapszerződés szerves részét képezi, betartása, betartatása a működési körén belül kötelező.

1. A kivitelező vállalja, hogy a munka megkezdése előtt öt munkanappal a megrendelő munkavédelmi megbízottjának a vállalt munka technológiai kivitelezési leírását bemutatja.
2. A kivitelező kijelenti, hogy a képesítéshez és tűzvédelmi szakvizsgához kötött munkakörökben foglalkoztatott dolgozói, az előírt képesítéssel és érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkeznek.
3. A kivitelező tudomásul veszi, hogy a munkavégzés hatókörében tartózkodókra tevékenységével veszélyt nem jelenthet, illetve mindent megtesz ennek elhárítására.
4. A kivitelező tudomásul veszi, hogy az általa igénybevett alvállalkozó(k) tevékenységéért, biztonságos munkavégzéséért egyetemlegesen a kivitelező felel.
5. A kivitelező tudomásul veszi, hogy az építési, kivitelezési naplóba a megrendelő munkavédelmi megbízottja bejegyzést tehet, ill. a tevékenység végzését leállíthatja abban az esetben, ha azt tapasztalja, hogy nem a technológiai leírásnak megfelelően végzik a munkát, illetve, ha a munkavégzés során a munkabiztonsági, tűzvédelmi, illetve környezetvédelmi előírásokat nem tartják be.
Az ebből eredő kárért a kivitelezőt terheli a felelősség.
6. A kivitelező tudomásul veszi, hogy a munkavédelmi megbízottnak, illetve a területileg illetékes vezetőnek joga van az általa foglalkoztatott dolgozók alkoholszondás ellenőrzésére, az ő jelenlétében.
7. A kivitelező vállalja, hogy az általa alkalmazott munkaeszközök, berendezések megfeleljenek a biztonságos munkavégzés feltételeinek.
8. A kivitelező kijelenti, hogy az időszakos felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközökön, berendezéseken a felülvizsgálatot elvégezték, illetve elvégeztették.
9. A kivitelező tudomásul veszi, hogy a munka megkezdése előtt azon terület részéről, amelynek területén munkát végeznek, munkavédelmi oktatásban kell részesülniük, melynek során meg kell ismerniük a helyi sajátosságokat.
Az oktatáson elhangzottakat a kivitelező dolgozói kötelesek betartani.
Az általános, illetve a tevékenységre vonatkozó szakmai munkavédelmi oktatást a kivitelező köteles megtartani és dokumentálni.
10. A kivitelező tudomásul veszi, hogy az általa felhasznált anyagok csomagolóanyagát a napi munka befejezésekor köteles összegyűjteni, a tűzvédelmi, munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásoknak megfelelően tárolni.
A munkaterület megrendelő részére történő átadás-átvételi eljárásának lefolytatása előtt, a fel nem használt anyagokat, valamint az összegyűjtött csomagolóanyagot a munkatevékenységének területéről elszállítja, és gondoskodik azok előírás szerinti kezeléséről.
11. A technológiai kivitelezési leírásnak az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - szerződő fél neve, címe, elérhetősége,
 - a foglalkoztatott dolgozók neve, képesítése, milyen munkavégzéssel van megbízva,
 - a munkavégzés helyszíne, a terület biztosításának módja,
 - alkalmazott munkaeszköz(ök), berendezések,
 - a felhasznált anyagok tulajdonságai (tűzvédelmi, munkavédelmi, környezetvédelmi szempontból),
 - a behozott anyagok tárolási módja, helye,

- a felhasznált anyagok csomagolóeszközeit (zsák, láda, doboz stb.) hol tárolják, hová ürítik,
- a munkavégzés rövid leírása, alkalmazott munkavédelmi előírások

Pandémiás terv

Biológiai kóroki tényező: A biológiai kóroki tényezők alatt értjük azokat a mikroorganizmusokat, gombákat és a parazitákat, amelyek fertőzést, allergiát vagy mérgezést okozhatnak. A mikroorganizmusok szabad szemmel nem látható legkisebb élő szervezet (baktériumok, vírusok stb.)

A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet definiálja a fertőző betegség és járvány fogalmát a következőképpen:

1. Fertőző betegség: specifikus fertőző ágensek vagy azok toxikus termékei által okozott megbetegedés, amelyet adott kórokozónak vagy termékének egy fertőzött személyből, állatból vagy rezervoárból egy arra fogékony gazdaszervezetbe való közvetett vagy közvetlen átjutása hoz létre;
2. Járvány: egy adott fertőző betegségnek a vártnál szignifikánsan gyakoribb vagy egy meghatározott küszöbszintet meghaladó előfordulása egy adott területen, illetve közösségben, egy meghatározott időtartam alatt, vagy legalább két egymással összefüggő eset, amely összefüggés járványügyi bizonyítékkal alátámasztható;

Szuperterjesztésről akkor beszélünk, ha egy fertőzött személy az átlagosnál nagyobb számúnak adja tovább a fertőzést. Szuperterjesztés helyszíne leginkább a zárt tér, ahol könnyebben terjed a vírus. Szuperterjesztő esemény lehet pl. egy zárt térben megtartott tömegrendezvény. Szuperterjesztő személy lehet bárki, aki fertőzött, üríti a vírust (jellemzően a tudta nélkül és sokszor az átlagosat meghaladó koncentrációban), és akinek sok szoros, akár érintéssel is járó kontaktusa van. A szuperterjesztő jelenség tehát speciális biológiai, környezeti és viselkedési tényezők együttes fennállásakor jöhet létre. A szuperterjesztő jelenség különösen jellemző az új koronavírusra.

A COVID-19 az új koronavírus (SARS-CoV-2, severe acute respiratory syndrome coronavirus 2) által okozott betegség hivatalos elnevezése. A betegség elnevezését elsőnek az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) alkalmazta 2020 februárjában „koronavírus-betegség 2019” szóösszetételben, amelynek az angol formájából (coronavirus disease 2019) alakult ki a rövidítés.

Az Egészségügyi Világszervezet 2020. március 11-én világjárvánnyá minősítette az új koronavírus (SARS-CoV-2) okozta COVID-19 betegséget.

A SARS-CoV-2 vírus fokozott kockázatának kitett tevékenységek esetén a kockázatértékelés során és a megelőző intézkedések meghatározásánál a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüM rendelet) előírásait is figyelembe kell venni.

Ilyen tevékenységek lehetnek különösen:

- egészségügyi és szociális ellátás,
- klinikai diagnosztikai laboratóriumokban végzett munkák,
- a fentiekben felsorolt munkahelyeken történő takarítás, fertőtlenítés, karbantartás,
- légttechnikai berendezések karbantartása.

A fent említett tevékenységeken túl járvány idején fokozott kockázatnak vannak kitéve azok a munkavállalók, akik zárt térben dolgoznak, a megfelelő fizikai távolságtartás nem megoldható, valamint a maszk használat nélküli kontaktus jellemző.

Fizikai kontaktuscsökkentés, távolság-tartás, személyi higiéné – Mindenhol, ahol erre lehetőség nyílik, csökkenteni kell a munkahelyi kontaktusok számát. Lehetőség szerint minimálisan szükséges szintre kell csökkenteni a munkahelyen történő munkavégzést. A vállalat részesítse előnyben az otthoni munkavégzést. A munkahelyen kerülni kell a zárt térben huzamosabb ideig történő tartózkodást, a 1,5 m-nél szorosabb közelséget. Kerülni kell a közvetlen érintkezést, pl. kézfogást, ölelést. Biztosítani kell a megfelelő személyi higiéné feltételeit, és megfelelő kommunikációval, emlékeztetők kihelyezésével el kell érni a személyi higiénés viselkedési normáknak való megfelelést.

Építészeti megoldások, fizikai barrierek, szellőzés, takarítás – Ha a fentiek szerinti fizikai kontaktuscsökkentésre nincs minden esetben lehetőség, akkor fizikai barrierek ki-alkakítása javasolt, ahol csak lehetséges (pl. külön iroda, plexiüveggel egymástól és az ügyfelektől elválasztott munkatársak és

munkaállomások, fülkék kialakítása). A barrier át nem eresztő anyagból kell, hogy készüljön, szükség esetén improvizálható is – például tárolóegységekből, válaszfalakból – ám a nem stabil és üreges tárgyakat kerülni kell, hogy az elmozdulás, leesés, felborulás ne jelentsen kockázatot. Javasolt a megfelelő természetes szellőzés biztosítása, a légkondicionálók megfelelő karbantartása és a levegő keringtetéses szellőzési módszerek (ventilátorok) kerülése.

Adminisztratív, munkaszervezési megoldások – Ha a munkába járás elkerülhetetlen, akkor előnyben kell részesíteni az egyéni közlekedési módokat. Kerülni kell a járványos területekre utazást függetlenül attól, hogy hivatalos kiküldetés, vagy pihenés céljából történnek azok. Átgondolandó a felelőségi körök átalakítása a magas kockázatú, fokozottan védendő munkatársak kontaktusainak csökkentése érdekében. Javasolt kisebb munkacsoportokat kialakítani, akik csak egymással kerülnek közvetlen kontaktusba (kisebb „kontaktusbuborékok” képzése). Javasolt a modern IT lehetőségek kihasználása, pl. videokonferenciák, webinárok tartása személyes találkozók helyett. Támogatni kell a munkatársak otthon-maradását enyhe tünetek esetén is.

Egyéni védelem – Minden olyan esetben, amikor zárt térben nem lehetséges a legalább 1,5 m távolságtartás, és fizikai barrierok sem állnak folyamatosan rendelkezésre, javasolt a maszkhasználat bevezetése. A maszkhasználat nyílt terekben is ajánlott amennyiben a távolságtartás nem megoldható minden esetben. Fontos, hogy a maszkhasználat rendeltetésszerű legyen, ideértve a maszk felvétele előtti és a levétele utáni kézhigiénét is; erre szükség.

Higiénés szabályok:

1. Fertőző betegség gyanúja esetén – enyhe tünetek esetén is – a teljes gyógyulásig tartózkodjon otthonában.
2. Köhögéskor, tüsszentéskor zsebkendővel, vagy a könyökhajlat belső felével takarja el száját, orrát. Javasolt eldobható papír zsebkendő használata, amelyet használat után dobjon ki egy zárható szemeteszákba, vagy ha ez nem elérhető, akkor helyezze a táskájába. Ezt követően ne feledkezzen meg az alapos kézmosásról, vagy az alkoholos kézfertőtlenítésről.
3. Gyakran mosson kezet meleg vízzel és szappannal. A kézmosás legalább fél percig tartson, és alkalmazza a javasolt lépéseket. A fertőtlenítő kézmosást követően – a kézhigiéné fenntartása érdekében – papírtörülköző segítségével nyissa és csukja a mosdó ajtaját. A használt papírtörülkőt dobja az erre kijelölt szemetesbe. Ha kézmosásra nincs lehetősége, dörzsölje be a kezét alkohol tartalmú kézfertőtlenítőszerrel. A fentiekkel megakadályozhatja, hogy a kezéről a szabad szemmel nem látható kórokozók tárgyakra, onnan pedig mások kezére kerüljenek, illetve, hogy a saját arcára vigye át, ahonnan a légutakba kerüléssel megfertőződhet.
4. Kerülje orrának, szemének, szájának a megérintését. Ha mégis szükség van erre, akkor alapos kézmosás, vagy alkoholos kézfertőtlenítés után kerüljön rá sor.
5. Hordjon maszkot, mely az orrát és a száját eltakarja, különösen zárt terekben, ha a legalább 1,5-2 méteres távolság nem tartható. Gyakran cserélje, és tisztítsa maszk-ját. Maszk felvétele előtt és levétele után alaposan mossa meg, vagy fertőtlenítse a kezét.
6. Rendszeresen tisztítsa meg a gyakran használt tárgyakat, gyakran érintett felületeket (pl. asztal, kilincs, billentyűzet stb.).
7. Kerülje a zsúfolt helyeket, különösen, ha azok zártak. Kerülje a zajos helyeket is, ahol csak kiabálva lehet beszélni másokkal. Tartson legalább 1,5 m távolságot másoktól.
8. Kerülje a közvetlen érintést a munkahelyen: pl. a kézfogást, ölelést, puszit.
9. Kerülje a munkahelyi zárt terekben (pl. teakonyhában, pihenő- és öltözőhelyiségekben) a hosszantartó beszélgetéseket, közös étkezéseket. Célszerű lehet a helyiségek ajtajára táblán kifüggeszteni, hogy egyszerre legfeljebb hány embert tartózkodhat bent.
10. Kerülje a liftek használatát. Lehetőség szerint közlekedjen az emeletek között lépcsőn.
11. Zárt terekben gondoskodjon a gyakori szellőztetésről. Kerülje a szűrő nélküli levegő keringtetéses eszközök használatát (pl. ventilátor).

A munkahelyi környezet tisztasága

1. Kiemelten fontos napjában többször is fertőtleníteni azokat a felületeket, amelyeket kézzel gyakran érintenek, különösen azokat, amiket különböző emberek érintenek (ilyenek például az ajtókilincsek, korlátok, villanykapcsolók, WC-lehúzó, liftek nyomógombjai stb.). Rendszeresen kell fertőtleníteni a fizikai elválasztókat is. Ezeknek a felületeknek a fertőtlenítésére vírusölő hatású fertőtlenítőszer alkalmazhatóak.
2. A munkavállalók lehetőség szerint ne használjanak közös munkaállomást, telefont, asztalt vagy más munkaeszközt.
3. Biztosítson alkohol bázisú gyorsfertőtlenítőt (célszerűen érintésmentes adagolóval), illetve fertőtlenítő kendőket a munkavállalók számára, hogy fertőtleníthessék munkakörnyezetüket minden használat előtt.
4. A vizes egységekben célszerű fertőtlenítő hatású folyékony szappan kihelyezése, mert ennek használatával a kéztisztítás és a kézfertőtlenítés egy lépésben végezhető el.
5. Tájékoztassa (kézhigiénés oktatás keretében) a munkavállalókat a helyes kézmosás időtartamáról (20-30 másodperc a szappanos dörzsölésre) és lépéseiről, és arról, hogy mikor mossanak kezet. A kézmosásra használt helyiségekben a kézmosás lépéseit szemléltető plakátok kihelyezése ajánlott.
6. Ahol megoldható, ott a természetes szellőzés alkalmazása célszerű. Amennyiben nem megoldható a természetes szellőztetés, a friss levegő befűvását a szokásos munkakezdéshez képest néhány órával előbb el kell kezdeni, és néhány órán át tovább kell működtetni. A légkezelő rendszer friss levegő beszívási pontjánál alkalmazott szűrők is hozzájárulhatnak a fertőzés kockázatának csökkentéséhez. Az F7-F9-es szűrők ajánlottak.

Kórokozó (betegség) megnevezése:**SARS-CoV-2 vírus****Betegség: COVID-19****Fertőzés forrása, terjedési módja:**beteg és tünetmentes ember, cseppfertőzés és a fertőzött
váladékokkal történő direkt vagy indirekt kontaktus

Ssz.	A biológiai tényezőre vonatkozó kérdések	Értékelés*	Kockázati szint*	Eredmény/teendő*
1.	A biológiai kóroki tényező:			
a)	emberi megbetegedést okozhat?	Igen Nem	Alacsony Közepes Magas	Kockázatsökkentés szükséges Azonnali kockázatsökkentés szükséges Nem szükséges intézkedés
b)	emberi közösségben való elterjedéssel számolni kell?	Igen Nem	Alacsony Közepes Magas	Kockázatsökkentés szükséges Azonnali kockázatsökkentés szükséges Nem szükséges intézkedés
c)	a megbetegedés megelőzhető?	Igen Nem	Alacsony Közepes Magas	Kockázatsökkentés szükséges Azonnali kockázatsökkentés szükséges Nem szükséges intézkedés
d)	a hatásos kezelés rendelkezésre áll?	Igen Nem Korlátozottan	Alacsony Közepes Magas	Kockázatsökkentés szükséges Azonnali kockázatsökkentés szükséges Nem szükséges intézkedés
2.	Megfelelő védelmi intézkedés megtörtént?	Igen Nem Részben	Alacsony Közepes Magas	Kockázatsökkentés szükséges Azonnali kockázatsökkentés szükséges Nem szükséges intézkedés

*Aláhúzendő

	Munkavégzés helye	Ügyfelekkel való kapcsolat	Munkatársak közötti kapcsolat
Alacsony kockázat	Szabadtéren történő munka-végzés.	Minimális személyes kapcsolat ügyfelekkel.	Otthoni munkavégzés, fizikai elkülönülés.
Közepes kockázat	Jól szellőző zárt tér, nyitható ablakok, HEPA szűrő a légkondicionálóban.	Több ügyféllel kapcsolat, amelyek hossza maximum 15 perc, elfogadott a maszkviselés, a fizikai távolságtartás vagy elhatárolás (pl. plexilap).	A munkavállalók egy légtérben dolgoznak minimum 1,5-2 méterre egymástól, maszkviselés szabályszerű, mindig ugyan-azok a munkavállalók vannak közös térben.
Magas kockázat	Zárt tér, nem nyitható ablakok, alacsony hőmérséklet, magas páratartalom, a légkondicionáló/ventilátor nem szűri, csak keringteti a levegőt.	Sok, szűk térben zsúfoltan elhelyezkedő ügyfél és munkavállaló. Fizikai kontaktus ügyfelekkel.	A munkavállalók szorosan egymás mellett dolgoznak, a fizikai elválasztás nem meg-oldható, az együtt dolgozó munkavállalók összetétele változó. Egymáshoz közeli munkatársak kiabálva kommunikálnak a zaj miatt.

Expozíció valószínűsége*	Elkerülhetetlen – Elfogadhatatlan kockázat Valószínű – Lényeges kockázat Bekövetkezhetsz – Mérsékelt kockázat Lehetséges – Elviselhető kockázat Nem valószínű – Kis (triviális) kockázat
Kockázat várható következménye:	Tünetmentes vagy enyhe lefolyású megbetegedéstől a súlyos, légzési elégtelenséggel járó kórképekig, amelyek halálos kimenetellel is végződhetnek.
Megelőzésre javasolt intézkedések:	Kontaktuscsökkentés, legalább 1,5 m-es távolságtartás, megfelelő személyi higiéné (kézmosás, kézfertőtlenítés, szabályok köhögéskor, tüsszentéskor, maszkviselés), építészeti megoldások, fizikai barrierék, gyakori takarítás, fertőtlenítés, szervezési intézkedések, távmunka engedélyezése, ha van rá lehetőség, munkavédelmi oktatás

*Aláhúzendó

Biztonságos műszaki állapot, megőrzése, időszakos biztonsági felülvizsgálat

Biztonságos műszaki állapot alapfeltétele (Mvt. 18. §)

1. Munkaeszközt üzembe helyezni, használatba venni csak abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit kielégíti, és rendelkezik az adott munkaeszközzel, mint termékkel, külön jogszabályban meghatározott megfelelőségi nyilatkozattal, illetve megfelelőségi tanúsítvánnyal.
2. Egyéni védőeszközt forgalomba hozni, használatba venni csak akkor szabad, ha rendelkezik megfelelőségi nyilatkozattal, illetve típusbizonyítvánnyal. Az egyéni védőeszközök megfelelőségének tanúsítását a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter rendeletében foglaltak szerint kell elvégezni.
3. Amennyiben külön jogszabály egyes munkaeszközök üzembe helyezését hatósági engedélyhez köti, ez a hatósági engedély egyenértékű a fentiekben említett megfelelőségi tanúsítvánnyal.

Biztonságos műszaki állapot megőrzése [Mvt. 23. § (1) bekezdés]

4. A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében **időszakos biztonsági felülvizsgálat** alá kell vonni a veszélyes technológiát és a jegyzékben felsorolt veszélyes munkaeszközöket, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek felülvizsgálatát jogszabály, szabvány, vagy a rendeltetésszerű és biztonságos üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció előírja.
 - Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot - kivéve a veszélyes technológia esetét - szakirányú képzettséggel és munkavédelmi szakképzettséggel rendelkező személy (munkabiztonsági szaktevékenység), vagy külön jogszabályban erre feljogosított személy, illetve erre akkreditált intézmény végezheti.
 - A veszélyes technológia vizsgálatát szakirányú munkabiztonsági szakértői engedéllyel rendelkező személy végezheti.
5. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett (veszélyes) munkaeszközöket, a felülvizsgálat gyakoriságát, módját a munkáltató írásban határozza meg, figyelemmel az üzemeltetés körülményeire, a munkaeszközöt érintő jogszabályokban, szabványokban foglaltakra és a gyártó által összeállított használati utasítás, üzemeltetési, karbantartási dokumentáció vonatkozó előírásaira.
 - Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot az üzemeltetőnek ötévenként kell elvégeznie, ha jogszabály, szabvány vagy az üzemeltetési dokumentáció ennél gyakoribb felülvizsgálati időszakot nem ír elő.
 - A leghosszabb felülvizsgálati időszak nem haladhatja meg az 5 évet.
 - A felülvizsgálat eredményét a felülvizsgálatot végző személynek vagy szervezetnek vizsgálati jegyzőkönyvbe kell foglalnia és – ha a felülvizsgálatot nem az üzemeltető munkáltató végezte – annak egy példányát az üzemeltető munkáltató rendelkezésére kell bocsátania.
6. Az időszakos biztonsági felülvizsgálat alkalmával vizsgálni kell, hogy a veszélyes munkaeszköz szerkezeti kialakítása, gépészeti és villamos berendezése, valamint a biztonsági berendezései megfelelnek-e az üzembe helyezés időpontjában érvényes biztonsági és egészségvédelmi követelményeknek, eredeti funkciójának megfelelően üzemel-e, a környezetének jellemzői azonosak-e a tervezéskor és gyártáskor figyelembe vettekkel.
7. Munkaeszközt (gépet) telephelyen kívül csak akkor szabad üzemeltetni, ha az azon elhelyezett jelzésről nyilvánvalóan megállapítható, hogy a felülvizsgálatot a 2. pontban meghatározott időszaknak megfelelően elvégezték.

Kezelési és karbantartási utasítások tartalmi követelményei

1. Kezelési utasítás

- a munkaeszköz kezelésére vonatkozó személyi feltételek,
- szakképzettség, orvosi alkalmasság (pályaalkalmasság),
- a munkaeszköz indítása előtti teendők,
- a munkaeszköz indításának módja és feltételei,
- a munkaeszköz leállításának módja üzemszerű működés és veszély esetén,
- rendkívüli esemény – baleset, géptörés – bekövetkezésekor a tanúsítandó magatartás,
- napi karbantartási feladatok, azok időpontja,
- védőberendezések használatának, beállításának módja,
- rendszer főbb műszaki, biztonságtechnikai jellemzői – nyomás, hőfok stb.,
- működés közben fellépő veszélyes és ártalmas hatások,
- kiszolgáló tevékenységek,
- műveleti és munkafogások,
- ellenőrzési kötelezettség,
- munkavégzéshez szükséges védőeszközök.

2. Karbantartási utasítás

- a munkafolyamatban bekövetkezett változások munkavédelmi követelményei, esetleges eltérések feltételei,
- a munka elvégzéséhez szükséges létszám, szakmai és képesítési követelmények, szükséges oktatási, gyakorlási idő és szakmai felügyelet,
- szükséges védőeszközök és használatuk módja,
- üzemzavar és egyéb veszélyhelyzetben való teendők,
- azon a munkavédelmi követelmények és ellenőrzési feladatok, amelyek betartásával a munka baleset és egészségkárosodás nélkül elvégezhető,
- a munka megkezdése előtt szükséges biztonsági feladatok,
- a munkafolyamat veszélyes tényezői – nyomás, hőmérséklet stb. – és a védelem
- módozatai,
- szükséges célszerszámok jegyzéke,
- a munkaeszköz (gép, berendezés) karbantartás utáni átadás-átvétel módja.

Időszakos biztonsági felülvizsgálatok

54/2014. (XII. 5.) BM rendelet

A		B		C		D	
1		üzemeltetői ellenőrzés		időszakos felülvizsgálat		karbantartás	
2	érintett műszaki megoldás	ciklusidő	dokumentálás szükségessége és módja	ciklusidő	dokumentálás szükségessége és módja	ciklusidő	dokumentálás szükségessége és módja
3	tűzoltó készülék	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	nincs követelmény		6 hónap (+ 1 hónap) ¹⁾ 12 hónap (+ 1 hónap) ²⁾ 5 év (+ 2 hónap), 10 év (+ 2 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló
4	fali tűzcsap, vízforrások a természetes vízforrás kivételével, a fali tűzcsap működését és a külső oltóvízellátást biztosító szivattyúk, száraz oltóvízvezeték	6 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	12 hónap (+ 1 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
5	beépített tűzjelző berendezés	1 nap, kivéve autom. ellenőrző rendszer esetén 3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét), 12 hónap (+ 1 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló

6	beépített tűzoltó berendezés		1 hét, 1 hónap	tűzvédelmi üzemeltetési napló	12 hónap (+ 1 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
7	tűz- és hibaátjelző berendezés		1 nap kivéve autom. ellenőrző rendszer esetén	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
8	tűzoltósági kulcsszéf		1 nap	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
9	tűzoltósági rádióerősítő		nincs követelmény		6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
10	tűzoltó felvonó		3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	12 hónap (+ 1 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
11	evakuációs hangrendszer		minden rendezvény előtt, de legalább 1 hónap	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
12	biztonsági világítás, kívülről vagy belülről megvilágított menekülési jelek, korábbi előírások szerinti irányfényvilágítás		3 hónap	tűzvédelmi üzemeltetési napló	12 hónap (+ 1 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
13	pánikzár, vészkijárat zár, vészkijárat biztosító rendszer		minden rendezvény előtt, de legalább 3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
14	tűzgátló lezárások	tűzgátló nyílászárók	1 hónap	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló

15		mozgó elemet tartalmazó tűzgátló záróelemek	nincs követelmény		6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
16	hő és füst elleni védelem megoldásai	füstelvezető, légpótló szerkezet	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
17		füstelszívó, légpótló ventilátor	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
18		füstmentesítő ventilátor	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
19		füstcsappantyú, zsalu	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
20		füstgátló nyílászáró	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
21		mobil füstköteny	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	6 hónap (+ 2 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
22	túlnyomásos füstmentes lépcsőház, túlnyomásos előtér légellátó rendszere (elvárt légtechnikai paraméterek teljesülésének ellenőrzése)		—	—	használatbavétel előtt, illetve a hatékonyságot befolyásoló átalakítást követően	mérési jegyzőkönyv	—	—
23	biztonsági tápforrásnak minősülő dízelaggregátor		3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	12 hónap (+ 1 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló

24	biztonsági tápforrásnak minősülő akkumulátor, szünetmentes tápegység	3 hónap (+ 1 hét)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	12 hónap (+ 1 hónap)	tűzvédelmi üzemeltetési napló	Az időszakos felülvizsgálattal egyidejűleg	tűzvédelmi üzemeltetési napló
----	--	-------------------	-------------------------------	----------------------	-------------------------------	--	-------------------------------

Berendezés	Ciklusidő	Előírás	Dokumentálás
Gázfogyasztó készülékek, berendezések rendszeres karbantartása, javítása	A gyártó rendelkezése alapján	A gyártó rendelkezése alapján	Felülvizsgálati jegyzőkönyv
Gázfogyasztó készülékek, berendezések műszaki-biztonsági felülvizsgálata	1 évente	1/2020. (I. 13.) Korm. rendelet	Felülvizsgálati jegyzőkönyv
Égéstermék-elvezetők műszaki felülvizsgálata	4 évente	21/2016. (VI. 9.) BM rendelet	Tanúsítvány
Kisfeszültségű erősáramú villamos berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálata	3 vagy 6 évente jogszabály szerint	54/2014. (XII. 6.) BM rendelet, valamint a létesítéskor érvényben lévő vonatkozó műszaki követelmény	Minősítő irat, mérési jegyzőkönyv

Egyéni védőeszközök nyilvántartása

INTÉZMÉNY NEVE, CÍME:

Egyéni védőeszköz megnevezése:							
--------------------------------	-------	--	--	--	--	--	--

[illegible]